

© Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων
Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών
(Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου,
74100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310-77635, 77605
Fax: 28310-77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Μαργαρίτα 6



Βιβλίο Μαθητή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ



Το Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στα πλαίσια του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ II και υλοποιήθηκε από το «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν τα παρακάτω άτομα:

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Δημήτρης Αδαμίδης
Μαρία Καρακολτσίδου
Άννα Χατζηπαναγιωτίδη
Νάσια Χατζησαββίδου

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Άννα Χατζηπαναγιωτίδη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΡΕΥΝΑ & ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Υβέτ Παπαδοπούλου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Βαγγέλης Ελευθερίου, Υβέτ Παπαδοπούλου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Ελένη Δεναζά

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Μιχάλης Δαμανάκης

Μαργαρίτα

6

Βιβλίο Μαθητή

Επίπεδο Τρίτο

Δοκιμαστική
εφαρμογή



Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.
Ρέθυμνο 2007

Περιεχόμενα

1

Εγώ
και οι άλλοι

σελ. 9

2

Η αγαπημένη
μου χώρα
Η αγαπημένη
μου πόλη

σελ. 22

Καλλιτέχνες
και
επαγγέλματα

σελ. 40

3

Διαφημίσεις

σελ. 54

4

5

Σπορ και
αθλητισμός

σελ. 62

6

Νέοι
και σχέσεις

σελ. 72

Ταξίδια

σελ. 84

7

Διατροφή

σελ. 94

8

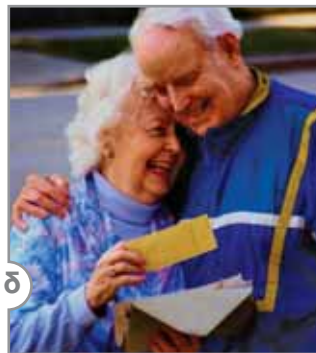
9

Τεχνολογία
και διαδίκτυο

σελ. 108



Εγώ και οι άλλοι

**Α** ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε και δες τις εικόνες.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα α ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα β ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα γ ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα δ ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα ε ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα στ ταιριάζει με το κείμενο ...

B μιλάω

1 Δες τις εικόνες και τις λέξεις και μίλησε για τα πρόσωπα που βλέπεις.



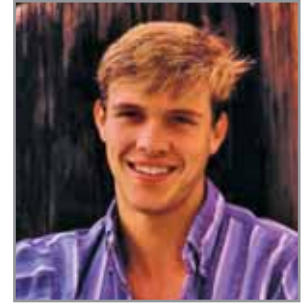
- Ο μπαμπάς
- Ηλίας • ψηλός
 - κοντά μαύρα μαλλιά
 - γυμναστής
 - μοντέρνος χορός



- Ο φίλος • Ορχάν
- Τουρκία
 - πρώτη Γυμνασίου
 - καστανά μαλλιά
 - λεπτός
 - μουσική • πιάνο



- Η θεία μου • Μαίρη
- μακριά μαύρα μαλλιά
 - καστανά μάτια
 - δημοσιογράφος
 - τηλεόραση



- Ο αδελφός μου
- Πάνος
 - Τρίτη Λυκείου
 - ψηλός • ξανθός
 - γαλάζια μάτια
 - κιθάρα • μπάσκετ

2 Δες το λεξιλόγιο.

λεξιλόγιο

ΣΩΜΑ βάρος

- χοντρός -ή -ό = παχύς -ιά -ύ
- αδύνατος -η -ο = λεπτός -ή -ό
- γεμάτος -η -ο
- κοκαλιάρης -α -ικο
- έχει μέση δαχτυλίδι

ύψος

- ψηλός = κοντός

ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

- μελαχρινός
- ξανθός
- μαύρος
- έγχρωμος

ΜΑΛΛΙΑ χρώμα

- μαύρα
- καστανά
- ξανθά
- άσπρα

στιλ

- κοντά = μακριά
- ίσια = σγουρά
- σπαστά
- με χωρίστρα
- με φράντζα
- καρέ
- κοτσίδα
- κότσο • με κότσο

ΜΑΤΙΑ χρώμα

- μαύρα
- καστανά
- γαλάζια
- πράσινα
- μελιά
- γαλαζοπράσινα

στιλ

- μεγάλα = μικρά
- αμυγδαλωτά
- σχιστά
- με γυαλιά (φοράει γυαλιά)

1 ➤ Βάλε στα κενά τις λέξεις από τον παραπάνω πίνακα.

- α. Ο αδελφός μου ζυγίζει 130κ. και έχει ύψος 1,70. Είναι πολύ
- β. Η ξαδέλφη μου φοράει συχνά στενές φούστες γιατί έχει
- γ. Ο παππούς της Έλλης είναι ένας γλυκός γέρος και έχει μαλλιά.
- δ. Η ανιψιά μου είναι 15 χρονών και είναι 1,45. Είναι πολύ ... για την ηλικία της.
- ε. Από μικρή της αρέσει να έχει μακριά μαλλιά και πάντοτε αφήνει ... στο πλάι.
- στ. Η γιαγιά φοράει πάντα κάτι μικρά ... όταν διαβάζει.
- ζ. Η Ελένη έχει πολύ ... μαλλιά, αλλά δεν της αρέσουν και γι' αυτό τα ισιώνει.
- η. Ο Πολ έχει ... μαλλιά και η μαμά του του λέει να τα κόψει.
- θ. Η γιαγιά του συνήθως έχει τα μαλλιά πιασμένα

2 ➤ Περιγράψε έναν φίλο / μία φίλη σου ή έναν/μία συγγενή σου.

3 ➤ Φέρε στην τάξη μια φωτογραφία του αγαπημένου/της αγαπημένης ηθοποιού ή τραγουδιστή/τραγουδίστριας και περιγράψέ τον/την στην τάξη.



3 Δες το λεξιλόγιο.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ (Ο ΣΥΓΓΕΝΗΣ)

οι γονείς

- ο πατέρας
- ο μπαμπάς
- η μητέρα
- η μαμά

- ο γιος
- ο αδερφός
- η κόρη
- η αδερφή
- τα αδέρφια
- ο μοναχογιός
- η μοναχοκόρη
- το μοναχοπαίδι
- ορφανός-ορφανή
- πολύτεκνος ≠ άτεκνος
- το τέκνο = το παιδί

οι παππούδες

- ο παππούς
- η γιαγιά
- ο εγγονός
- η εγγονή
- το εγγόνι

- οι θείοι
- ο θείος
- η θεία
- ο ανιψιός
- η ανιψιά
- το ανίψι / τα ανίψια
- ο ξάδελφος
- η ξαδέλφη
- τα ξαδέλφια

ο γάμος

- ο άντρας = ο σύζυγος
- η γυναίκα = η σύζυγος
- ο πεθερός
- η πεθερά
- ο γαμπρός
- η νύφη
- ο κουνιάδος
- η κουνιάδα

- ≠ παντρεμένος -η
ανύπαντρος-η = ελεύθερος -η

Ρήματα

- γεννάω / γεννιέμαι ≠ πεθαίνω
- αποκτώ-άς παιδί / παιδιά
- αρραβωνιάζομαι τον/την ή με τον/με την...
- παντρεύομαι τον / την / με τον / με την...
- χωρίζω = παίρνω διαζύγιο

1 ► Βρες τι είναι για σένα οι παρακάτω συγγενείς.

- Είναι ο αδελφός της μητέρας μου. Είναι ...
- Είναι η μητέρα του πατέρα μου. Είναι ...
- Είναι ο γιος της θείας μου. Είναι ...
- Είναι ο πατέρας της γυναίκας μου. Είναι ...
- Είναι η κόρη του αδελφού μου. Είναι ...
- Είναι ο γιος της μαμάς μου . Είναι ...
- Είναι η αδελφή του άντρα μου. Είναι ...
- Δεν έχω άλλα αδέρφια. Είμαι ...
- Η θεία μου δεν είναι παντρεμένη. Είναι ...
- Ο Γιάννης έχασε τους γονείς του σε δυστύχημα και είναι ...



διαβάζω-κατανοώ

Περιγραφή

Ο Χάρι, ένα αγόρι με πράσινα μάτια. Φοράει ένα ζευγάρι ολοστρόγγυλα γυαλιά. Ένα σημάδι της αστραπής χαραγμένο στο μέτωπό του ξεχωρίζει ανάμεσα από τις μαύρες ακατάστατες τούφες των μαλλιών του...



Βιογραφικό σημείωμα

- Ο Χάρι Πότερ είναι ένα μικρό αγόρι **από την Αγγλία**.
- Είναι **ορφανός**. Οι γονείς του δεν ζουν. Ξέρει ότι σκοτώθηκαν σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. **Ζει** με τον θείο, τη θεία του και τον κακομαθημένο ξάδελφό του Ντάντλι **στο Λονδίνο**. Δεν περνάει καλά στο σπίτι των θείων του.
- **Στα 11 του χρόνια** παίρνει ένα γράμμα και μαθαίνει ότι είναι μάγος, όπως ήταν και οι γονείς του.
- **Πηγαίνει να σπουδάσει** στη Σχολή «Χόγκουαρτς». Το σχολείο αυτό είναι αλλιώς από τα άλλα. Εκεί **παρακολουθεί** μαθήματα ασυνήθιστα και διασκεδαστικά για μάγους και κάνει καλούς φίλους.
- Τότε αρχίζουν και οι περιπέτειές του, γιατί προσπαθεί να προστατέψει τον κόσμο από τον κίνδυνο που τον απειλεί.

1 Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

- α.** Ο Χάρι Πότερ έχει ολοστρόγγυλο πρόσωπο.
- β.** Έχει μαύρα μαλλιά.
- γ.** Φοράει στρογγυλά γυαλιά.
- δ.** Έχει ένα σημάδι στο πρόσωπό του.
- ε.** Ζει με τον μπαμπά του και τη μαμά του στην Αγγλία.
- στ.** Οι γονείς του Χάρι Πότερ ήταν μάγοι.
- ζ.** Έντεκα χρονών πηγαίνει σε ένα σχολείο για μάγους.
- η.** Στη σχολή Χόγκουαρτς κάνει μαθήματα για μάγους.
- θ.** Δεν κάνει φίλους στο σχολείο.

...
...
...
...
...
...
...
...
...

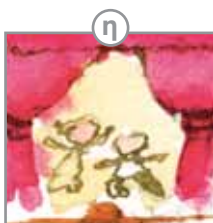
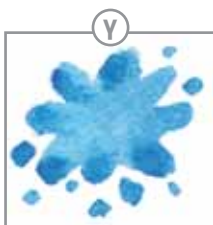
➤ Διάβασες τα βιβλία του Χάρι Πότερ στη γλώσσα σου; Είδες τις ταινίες του; Πες τους τίτλους στη γλώσσα σου και μετά στα ελληνικά.

➤ Μίλησε για το αγαπημένο σου βιβλίο.

2 Δες και ταιρίαξε τα κομμάτια του κειμένου με τα σκίτσα.

- Το κείμενο 1 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 2 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 3 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 4 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 5 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 6 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 7 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 8 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 9 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 10 ταιριάζει με το σκίτσο ...
- Το κείμενο 11 ταιριάζει με το σκίτσο ...

1. Η Jennifer Aniston, που το πραγματικό της επώνυμο είναι Αναστασάκης, **γεννήθηκε** στις ΗΠΑ, στην Καλιφόρνια, στις 11 Φεβρουαρίου του 1969.
2. Για έναν χρόνο **έζησε** με τους γονείς της στην Ελλάδα.
3. Μετά μετακόμισαν στη Νέα Υόρκη. Οι γονείς της **χώρισαν**, όταν ήταν εννιά χρονών και έτσι η Jennifer μεγάλωσε με την μητέρα της.
4. Πήρε τον πρώτο της ρόλο, όταν ήταν 11 χρονών και μετά **φοίτησε** στο Γυμνάσιο Καλών Τεχνών της Νέας Υόρκης. Σε ηλικία 11 χρονών ένας πίνακάς της τοποθετήθηκε στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης.
5. **Σπούδασε** δραματική τέχνη και το 1987 μετά την αποφοίτησή της δούλεψε στο Broadway. Το 1989 πήρε τους πρώτους της ρόλους στην τηλεόραση.
6. Το 1994 **έγινε** διάσημη ως Μόνικα στη γνωστή σειρά «Τα φιλαράκια».
7. Το 2000 **παντρεύτηκε** τον διάσημο ηθοποιό Brad Pitt, αλλά, δυστυχώς, τον Οκτώβριο του 2005 **χώρισαν**.
8. **Βραβεύτηκε** πολλές φορές ως καλύτερη κωμική ηθοποιός της χρονιάς.
9. Δεν της αρέσει η ελληνική κουζίνα, αλλά η κινέζικη, η ινδική κουζίνα και τα καυτερά φαγητά.
10. Το αγαπημένο της χρώμα είναι το μπλε.
11. Στον ελεύθερο χρόνο της, της αρέσει να σερφάρει στο Ίντερνετ, να παίζει με τους φίλους και τον σκύλο της.



1 ► Κράτησε σημειώσεις από το κείμενο.

- α. Πότε γεννήθηκε η Τζ. Άνιστον; Στις ...
β. Πού γεννήθηκε; Στην ...
γ. Πόσο έζησε στην Ελλάδα; (Για) ...
δ. Σε ποιο σχολείο φοίτησε; Στο ...
ε. Τι σπούδασε; ...
στ. Πού δούλεψε; Στο ...
ζ. Σε ποια γνωστή κωμική σειρά έπαιξε; Στα ...
η. Ποιον παντρεύτηκε το 2000; ...
θ. Πότε χώρισε; Το ...
ι. Ποια είναι η αγαπημένη της κουζίνα; ...

2 ► Βρες τις λέξεις του κειμένου που έχουν παρόμοια σημασία με τις παρακάτω φράσεις.

έζησε •
γεννήθηκε •
παντρεύτηκε •
χώρισε •
μετακόμισε •
σπούδασε •
βραβεύτηκε •
φοίτησε •

- Έκανε γάμο.
- Πήγε σχολείο.
- Άλλαξε χώρα, πόλη, σπίτι.
- Έκανε σπουδές.
- Πήρε βραβείο.
- Ήρθε στον «κόσμο».
- Πέρασε τη ζωή της.
- Δεν ζει πια μαζί με τη γυναίκα / με τον άντρα του/της.



πρόσεξε

πριν

εγώ ► ... -σα
... -ηκα

αυτός
αυτή ► ... -σε
...-ηκε

3 ► Συμπλήρωσε το παρακάτω βιογραφικό με τις κατάλληλες λέξεις.

Με λένε Ειρήνη Κόλια. ... στην Ικαρία το 1975 και ... εκεί με τους γονείς και τους παππούδες μου μέχρι τα 9 μου χρόνια. Όταν ... 10 χρονών, έφυγα από την Ικαρία με τους γονείς μου και ... στη Μυτιλήνη. ... στο 2ο Γυμνάσιο και Λύκειο Μυτιλήνης και μετά πήγα στην Αθήνα. Εκεί ... στη Σχολή Καλών Τεχνών και μετά στη Δραματική Σχολή. Όταν έγινα 25 χρονών ... για πρώτη φορά στο θέατρο. Μετά πήρα ρόλους στην τηλεόραση. ... έναν ηθοποιό και έκανα ένα αγόρι μαζί του. Δεν ... ούτε στο θέατρο ούτε στην τηλεόραση για πέντε χρόνια, γιατί ... το παιδί μου μόνη μου. Τώρα ο γιος μου είναι 5 χρονών. Μου αρέσει να πηγαίνω με τον γιο μου βόλτες στη θάλασσα, να του διαβάσω Χάρι Πότερ, να τραγουδάμε και να βλέπουμε τηλεόραση.

έγινα
σπούδασα
έπαιξα
γεννήθηκα
μεγάλωσα
παντρεύτηκα
μετακομίσαμε
έζησα
φοίτησα
δούλεψα

3 Δες τη φωτογραφία και περίγραψε την Ανδριάννα Μπάμπαλη.



1 ▶ Διάβασε τη συνέντευξη. Μετά διάβασε την περίληψη και βρες τα λάθη που υπάρχουν σε αυτήν. Θα βρεις 6 λάθη εκτός από το παράδειγμα.

Συνέντευξη με την Ανδριάννα Μπάμπαλη

- **Ακούς ξένη μουσική; Τι άκουσες τελευταία και σου άρεσε;**

- Ακούω πάρα πολλή ξένη μουσική και μ' αρέσει να **ενημερώνομαι** για ό,τι κυκλοφορεί. Τώρα τελευταία έχω **κολλήσει** με το πρόσφατο άλμπουμ του Damien Rice και εκείνο το τραγούδι που λέει "can't take my eyes of you", αλλά και με το soundtrack του Old Boy, αν και δεν έχω δει ακόμα την ταινία. Απλά, μπήκα σ' ένα κατάστημα δίσκων, έπαιζε εκείνη την ώρα, μου άρεσε και το αγόρασα! Επίσης μου αρέσει πολύ το "Hang Up" της Madonna. Η τύπισσα είναι **απίστευτη!**

- **Τι είναι αυτό που σου αρέσει στην Αθήνα;**

- Η Αθήνα το βράδυ. Είναι πολύ καλύτερη τη νύχτα παρά τη μέρα και νομίζω ότι μου αρέσει περισσότερο τον χειμώνα. Το καλοκαίρι είναι λίγο **κουραστική** και έχει **ανυπόφορη** ζέστη και καυσαέρια.

- **Οδηγείς;**

- Ένα παλιό αυτοκίνητο, γι' αυτό και προτιμώ να παίρνω το **μετρό**. Άσε που μένω πολύ κοντά σε στάση μετρό. Είναι πολύ **εξυπηρετικό**.

- **Ποιο είναι το αγαπημένο σου σινεμά στην πόλη;**

- Μ' αρέσει ούτως ή άλλως πολύ ο κινηματογράφος. Ένα από τα πιο αγαπημένα μου είναι το σινεμά «Φιλοθέη» αλλά **τέλεια** είναι η Αίγλη, όμως έχει πάρα πολύ κόσμο κάθε φορά που πηγαίνω.

- **Πότε ξεκίνησες να ασχολείσαι με τη μουσική;**

- Όταν ήμουν 15 χρονών πήρα δώρο μια κιθάρα από έναν συγγενή. Τότε ξεκίνησα να παίζω λίγο και να τραγουδάω. Γύρω στα 18 **γράφτηκα** στο Ωδείο κι έκανα φωνητική και κρουστά. Από τότε άρχισα να σκέφτομαι να γίνω μουσικός.

- Έκανες κάτι άλλο παράλληλα με τη μουσική;

- Ήμουν στα ΤΕΙ του Πειραιά. Σπούδαζα οικονομικά και έκανα παράλληλα και τα μαθήματα μουσικής.

- Πότε άρχισες να τραγουδάς;

- Ήμουν σε ένα μικρό γκρουπ στο ωδείο και παίζαμε παραδοσιακή μουσική. Εγώ έπαιζα κρουστά. Μετά μπήκα σε ένα άλλο γκρουπάκι. Εκεί ένας φίλος μου κιθαρίστας επέμενε να τραγουδήσω. Έτσι άρχισα. Κάποια στιγμή γνώρισα και τον Νίκο Πορτοκάλου και δούλεψα μαζί του. Στην αρχή έκανα φωνητικά και έλεγα ένα τραγούδι στο πρόγραμμά του. Την επόμενη χρονιά ο Νίκος έβγαλε τον δίσκο «Μπραζιλέρο» και εγώ τραγούδησα στον δίσκο αυτό.

- Εκτός από τις συμμετοχές σου σε δίσκους άλλων μουσικών, ποιες είναι οι προσωπικές σου δουλειές;

- Ο πρώτος μου προσωπικός δίσκος κυκλοφόρησε το 2003 και είχε τον τίτλο «Και η γη γυρίζει». Το δεύτερο CD μου κυκλοφορεί από τον Νοέμβριο του 2005 και έχει τίτλο «Μην πεις ποτέ».

Από το Διαδύκτιο

Περίληψη της συνέντευξης

Η Ανδριάνα Μπάμπαλη είναι μια νέα τραγουδίστρια. Ακούει πολλή ξένη μουσική και θέλει να μαθαίνει για τις καινούριες κυκλοφορίες. Της αρέσει η Μαντόνα αλλά το τελευταίο της CD, το Hang up πιστεύει ότι δεν είναι καλό. Της αρέσει η νυχτερινή Αθήνα και πιο πολύ της αρέσει η Αθήνα το καλοκαίρι, γιατί κάνει ζέστη. Χρησιμοποιεί πολύ συχνά το μετρό, γιατί δεν έχει αυτοκίνητο. Το αγαπημένο της σινεμά είναι το σινέ Φιλοθέη, που έχει πάντα πολύ κόσμο. Έμαθε να παίζει κιθάρα, όταν ήταν 15 χρονών και ο πατέρας της της αγόρασε μια κιθάρα. Δεν έκανε μόνο μαθήματα μουσικής αλλά σπούδασε και οικονομικά στο ΤΕΙ του Πειραιά. Στην αρχή έπαιζε κρουστά σε μικρά γκρουπ και άρχισε να τραγουδάει, όταν ο Νίκος Πορτοκάλου της είπε να τραγουδήσει. Έβγαλε δύο προσωπικούς δίσκους: Το «Μπαραζιλέρο» και το «Μην πεις ποτέ».

Τα λάθη της περίληψης είναι:

● πιστεύει ότι δεν είναι καλό

● ...

● ...

● ...

● ...

● ...

● ...

2 ➤ Δες τα επίθετα από την συνέντευξη και βρες με ποιες λέξεις ταιριάζουν. Μετά συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων με τα ζευγάρια των λέξεων.

απίστευτος -η -ο •
κουραστικός -ή -ό •
ανυπόφορος -η -ο •
εξυπηρετικός -ή -ό •
τέλειος -α -ο •

• εξυπηρετώ
• τελείως -τέλεια
• η κούραση
• πιστεύω
• υποφέρω

- α. • Αισθάνομαι μεγάλη . . . , ύστερα από τόσες ώρες δουλειά στον κήπο.
• Το ταξίδι με αυτοκίνητο από την Αθήνα στην Καβάλα ήταν πολύ
- β. • Είναι . . . πόσο έξυπνος είναι ο ανιψιός μου!
• Επειδή είναι παιδί, ο μικρός μου αδελφός . . . στα φαντάσματα.
- γ. • Η μαμά μου δεν . . . τη ζέστη!
• Η ζέστη σήμερα είναι . . . ! Έφτασε τους 40 βαθμούς.
- δ. • Η πωλήτρια σε αυτό το κατάστημα δεν ήταν καθόλου Δεν με βοήθησε να βρω ένα δώρο για την φίλη μου.
• Αυτό το γκαρσόνι είναι πολύ ικανό! . . . όλους τους πελάτες μόνο του.
- ε. • Ο Πέτρος είναι . . . παιδί! Τον αγαπούν όλοι!
• Ο εγγονός μου είναι . . . τεμπέλης! Δεν θέλει να κάνει καμία δουλειά.
- στ. • Τα ελληνικά μου είναι
• Αν και είναι ξένος, μιλάει . . . τα ελληνικά.

3 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω ρημάτων του κειμένου και μετά συμπλήρωσε με αυτά τις προτάσεις.

κυκλοφορώ -είς •
ενημερώνω •
γράφω κάποιον σε... •
κολλάω σε κάτι •

- Ένα προϊόν (εφημερίδα, βιβλίο, CD, κ.λπ.) μπαίνει στην αγορά και μπορώ να το αγοράσω.
- Κάνω κάποιον μέλος σε μία ομάδα (στο σχολείο, στο Πανεπιστήμιο, σε αθλητικό σύλλογο, κ.λπ.).
- Ασχολούμαι με κάτι πάρα πολύ και συνεχώς
- Δίνω σε κάποιον πληροφορίες.
Πληροφορώ κάποιον

- α. Το νέο μοντέλο του αυτοκινήτου ... την άνοιξη.
- β. Κάθε Σεπτέμβρη οι γονείς ... τα παιδιά τους στο σχολείο.
- γ. ... πάντα τους γονείς μου πού πηγαίνω, όταν βγαίνω έξω με τους φίλους μου.
- δ. ... από το πρωί στην τηλεόραση και βλέπει τους αγώνες του Μουντιάλ.
- ε. Στην Ελλάδα οι απογευματινές εφημερίδες ... το μεσημέρι.
- στ. Θέλω να ... την κόρη μου στα μαθήματα μοντέρνου χορού. Πόσο πρέπει να πληρώσω;
- ζ. Οι εφημερίδες, η τηλεόραση και το ραδιόφωνο μας ... για τα γεγονότα της ημέρας.
- η. Η φίλη μου η Ανέτ ... με την ελληνική μουσική. Της αρέσει πολύ και ακούει συνέχεια ελληνικά τραγούδια!
- θ. Το βιβλίο αυτό ... σε μία εβδομάδα.



βλέπω-μαθαίνω



Ρήματα σε -ω και -ώ

Αόριστος (πριν)

	Ενεστώτας	Αόριστος	
		Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
-ω			
κλείνω, ενημερώνω ▶	-νω	-σα	-θηκα
μετακομίζω, χωρίζω, νιώθω ▶	-ζω, -θω	-σα	-στηκα
λείπω, γράφω, ανάβω, καλύπτω ▶	-πω, -φω, -πτω, -βω	-ψα	-φτηκα
παίζω, ανοίγω, προσέχω, διδάσκω, σφίγγω, διώχνω ▶	-ζω, -γω, -χω, -σκω, -γγω, -χνω	-ξα	-χτηκα
παντρεύω, μαγειρεύω, δουλεύω, κουρεύω ▶	-εύω	-εψα	-εύτηκα
-ώ			
	Ενεστώτας	Αόριστος	
		Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
αγαπώ, οδηγώ, γεννώ ▶	-ώ -άς	-ησα	-ήθηκα
αφαιρώ, εκτελώ ▶	-ώ -είς	-εσα	-έθηκα -έστηκα
γελώ ▶	-ώ -άς	-ασα	-άστηκα
τραβώ ▶	-ώ -άς	-ηξα	-ήχτηκα
κοιτώ, πετώ ▶	-ώ -άς	-αξα	-άχτηκα



πρόσεξε τις καταλήξεις του αορίστου:

-α	-ηκα
-ες	-ηκες
-ε	-ηκε
-αμε	-ήκαμε
-ατε	-ήκατε
-αν	-ηκαν

2 Ρήματα με ανώμαλο αόριστο

Ενεστώτας

βλέπω
λέω
βγαίνω
βρίσκω
μπαίνω
πίνω
πηγαίνω-πάω
φεύγω
έρχομαι
τρώω
δίνω
βγάζω
κάνω
γίνομαι
μαθαίνω



Αόριστος

είδα
είπα
βγήκα
βρήκα
μπήκα
ήπια
πήγα
έφυγα
ήρθα
έφαγα
έδωσα
έβγαλα
έκανα
έγινα
έμαθα

3 Ο χρόνος για ένα βιογραφικό σημείωμα: πότε;

- **Πότε** γεννήθηκες;
 - **Στις** 22 Ιανουρίου του 1990 ▶ Ημέρα-μήνας-έτος
 - **Τον** Ιανουάριο του 1990 ▶ Μήνας-έτος
 - **Το** 1990 ▶ Έτος/χρόνος

- **Πότε** αγόρασες το πρώτο σου ποδήλατο;
 - **Στα** εννιά μου (χρόνια)
 - (**Όταν ήμουν**) εννιά χρονών
 - **Σε** ηλικία εννιά χρονών



Η αγαπημένη μου χώρα Η αγαπημένη μου πόλη



ακούω-κατανοώ

1 Δες τον χάρτη, άκουσε τα κείμενα και βρες για ποιο διαμέρισμα της Ελλάδας μιλάει το καθένα.

2 Ταίριαξε τις λέξεις με το σωστό νούμερο.

- Η **Θεσσαλία** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Τα **Δωδεκάνησα** ταιριάζουν με το κείμενο ...
- Η **Κεντρική Μακεδονία** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η **Κρήτη** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Το **Ιόνιο πέλαγος** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Οι **Κυκλάδες** ταιριάζουν με το κείμενο ...



Η αγαπημένη μου χώρα Η αγαπημένη μου πόλη

B μιλάω

1 Δες το λεξιλόγιο.



1 ➤ Συμπλήρωσε τα κενά με τα σημεία του ορίζοντα.

Όταν κοιτάμε προς τον βορρά στο δεξί μας χέρι έχουμε ... και στο αριστερό μας ... και πίσω μας

2 ➤ Συμπλήρωσε τα κενά με τα επίθετα που αναφέρονται στα σημεία του ορίζοντα.

α. Η Φινλανδία βρίσκεται στη(ν) ... Ευρώπη.

β. Η Χιλή ανήκει στη(ν) ... Αμερική.

γ. Η ... Ελλάδα βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

δ. Η Θράκη βρίσκεται στη(ν) ... Ελλάδα.

ε. Ο νομός Θεσσαλονίκης βρίσκεται στη(ν) ... Μακεδονία.

3 ➤ Συμπλήρωσε τα κενά με τη βοήθεια του χάρτη της Ελλάδας.

- | | | |
|-------------|--------------|-----|
| • βόρεια | συνορεύει με | ... |
| • νότια | (τον/την/το) | ... |
| • δυτικά | βρέχεται από | ... |
| • ανατολικά | (τον/την/το) | ... |

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

ο βορράς
βόρεια
η βόρεια Ελλάδα

Το κέντρο
η κεντρική
Ελλάδα

η δύση • δυτικά
η δυτική Ελλάδα

η ανατολή • ανατολικά
η ανατολική Ελλάδα

ο νότος
νότια
η νότια Ελλάδα

• ο βορράς	➡	βόρεια
• ο νότος	➡	νότια
• η δύση	➡	δυτικά
• η ανατολή	➡	ανατολικά

Βεζιρόγιο Βεζιρόγιο Βεζιρόγιο Βεζιρόγιο Βεζιρόγιο

4 ➤ Δες τις εικόνες και το παραπάνω λεξιλόγιο και απάντησε στις ερωτήσεις.

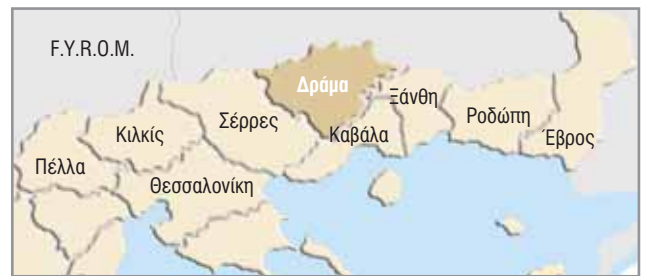


α. Πού βρίσκεται η Μύκονος και η Πάρος;

Ο ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

<p>στο κέντρο βόρεια νότια ανατολικά δυτικά</p> <p>ανάμεσα σε κοντά σε δίπλα σε</p>	<p>+</p> <p>ΤΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ</p> <p>+</p> <p>ΤΟΥ ΤΗΝ ΤΟ</p>	<p>=</p>	<p>μακριά από κάτω από πάνω από</p> <p>ανάμεσα στον • στην • στο κοντά στον • στην • στο δίπλα στον • στην • στο</p>	<p>+</p> <p>ΤΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ</p> <p>+</p> <p>ΤΟΥ ΤΗΝ ΤΟ</p>
---	--	----------	--	--

λεξιλόγιο
λεξιλόγιο



β. Πού βρίσκεται ο νομός Δράμας;



γ. Με ποια κράτη συνορεύει η Ελβετία;



δ. Με ποια κράτη συνορεύει η Ουκρανία;

- 5 ➤ Φέρε έναν παγκόσμιο χάρτη και παρουσίασε σύντομα στην τάξη τη χώρα σου.
- τη γεωγραφική της θέση (πού βρίσκεται;)
 - τα σύνορά της (με ποιες χώρες συνορεύει;)
 - την πρωτεύουσά της (ποια είναι η πρωτεύουσά της;)
 - τον εσωτερικό χωρισμό της (πώς χωρίζεται/διαίρεείται; π.χ. διαμερίσματα-νομούς-περιφέρειες κ.λπ.)
 - τον πληθυσμό της (πόσος είναι ο πληθυσμός της;)
 - το νόμισμά της (ποιο νόμισμα έχει;)

- 6 ➤ Βρες τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις και συμπλήρωσε με αυτές τα κενά των προτάσεων.

ο νομός •	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα κομμάτι θάλασσας μικρότερο από τη θάλασσα και τον ωκεανό. • Η πιο μεγάλη και πιο σπουδαία πόλη ενός κράτους. • Μια γραμμή που χωρίζει δύο κράτη. • Η χώρα. • Ένα κομμάτι ξηράς που βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα. • Μια μεγάλη περιφέρεια/περιοχή της χώρας. • Ένα άνοιγμα στη γη απ' όπου βγαίνουν φωτιά και άλλα υλικά και δημιουργούν έναν λόφο. • Μια μεγάλη έκταση γης που βρέχεται από έναν ή περισσότερους ωκεανούς.
η παραλία •	
το πέλαγος •	
το ηφαίστειο •	
η πρωτεύουσα •	
το σύνορο •	
η ήπειρος •	
το κράτος •	

- α. Στη(ν) ... της Θεσσαλονίκης υπάρχουν δυο-τρία караβάκια που είναι μπαράκια και κάνουν βόλτα στον Θερμαϊκό κόλπο.
- β. Η Ευρώπη αποτελείται από 25
- γ. Τα πιο πολλά νησιά της Ελλάδας βρίσκονται στο Αιγαίο
- δ. Οι γεωγράφοι διαιρούν τη γη σε έξι ... : Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική, Ωκεανία και Ανταρκτική
- ε. Το ελληνικό κράτος έχει πενήντα τρεις ... : Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Αττικής, Βοιωτίας κ.λπ.
- στ. Η ... της Ρωσίας είναι η Μόσχα.
- ζ. Η Πομπηία καταστράφηκε από την έκρηξη ενός
- η. Το ποτάμι του Έβρου είναι το φυσικό ... της Ελλάδας με την Τουρκία.

2 Προσανατολισμός στην πόλη



ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΩ;
ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΟΥ
ΘΑ ΠΑΩ;

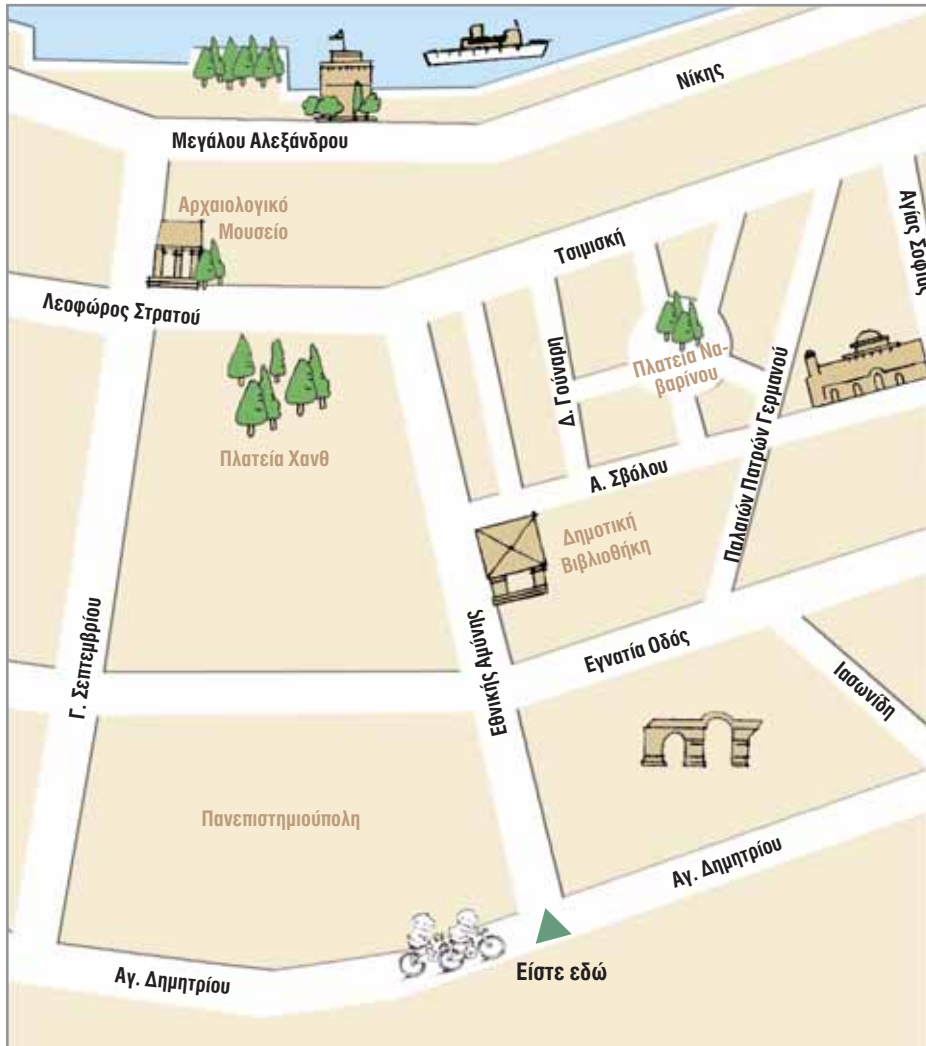
• Θα πάρετε	τον / την ... π.χ. την Εγνατία...
• Θα πάτε / Θα προχωρήσετε Θα περπατήσετε	ευθεία / ίσια
• Θα στρίψετε	αριστερά δεξιά π.χ. στον πρώτο / δεύτερο / τρίτο δρόμο δεξιά π.χ. στον πρώτο/δεύτερο / τρίτο δρόμο αριστερά
 Θα... Θα...	
• Θα περάσετε	απέναντι
• Θα βρείτε / θα δείτε / θα συναντήσετε	μια πλατεία / ένα πάρκο / ένα σχολείο / το Πανεπιστήμιο... κ.λπ.
• Θα συνεχίσετε	ευθεία / ίσια
• Θα βγείτε	στον / στην / στο π.χ. στην Τσιμισκή / στο λιμάνι
 πρόσεξε • Ο δρόμος Χ	είναι παράλληλος προς τη(ν)... ή της... είναι κάθετος στη(ν)... ή της...

- 1 ➤ *Είσαι στο Πανεπιστήμιο και θέλεις να πας στο γυμναστήριο στην πλατεία Ναυαρίνου, όπου σε περιμένουν οι φίλοι σου. Αλλά δεν ξέρεις πού είναι η πλατεία Ναυαρίνου. Δες τον χάρτη, διάβασε τις οδηγίες και θα βρεις την πλατεία.*

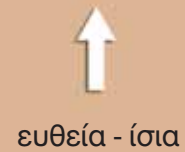
Θέλετε να πάτε στο γυμναστήριο; Το γυμναστήριο είναι στην πλατεία Ναυαρίνου. Λοιπόν, **θα πάρετε** την Εθνικής Αμύνης και **θα** την **κατεβείτε** προς τη θάλασσα. **Θα συναντήσετε** ένα μεγάλο δρόμο, την Εγνατία, που είναι **κάθετη στην Εθνικής Αμύνης**. **Θα περάσετε** απέναντι. **Θα συνεχίσετε** την Εθνικής Αμύνης και σε λίγα μέτρα **θα δείτε** ένα μεγάλο γωνιακό κτίριο, τη Δημοτική Βιβλιοθήκη. Αμέσως **θα στρίψετε** δεξιά στην Αλεξάνδρου Σβώλου. Για να καταλάβετε, η Αλεξάνδρου Σβώλου είναι ο πρώτος **παράλληλος** (δρόμος) **της** Εγνατίας. **Θα προχωρήσετε** ευθεία.

Λεξιλόγιο

Ο δεύτερος **κάθετος** δρόμος της Αλεξάνδρου Σβόλου είναι η Δημητρίου Γούναρη. Η Δημητρίου Γούναρη είναι πεζόδρομος. **Θα στρίψετε** αριστερά και **θα περπατήσετε** για είκοσι-τριάντα μέτρα. Αμέσως **θα στρίψετε** δεξιά και **θα βρείτε** την πλατεία Ναυαρίνου. Το γυμναστήριο είναι δίπλα στο καφέ Άλφα.



2 ➤ Ο συμμαθητής / η συμμαθήτριά σας είναι στο Πανεπιστήμιο και θέλει να πάει στον Λευκό Πύργο Βορείου Ελλάδος. Πες του/της πώς θα πάει. Θα σε βοηθήσει το διπλανό λεξιλόγιο για τον προσανατολισμό.



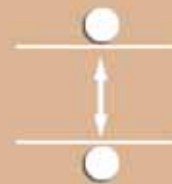
ευθεία - ίσια



δεξιά



αριστερά



απέναντι



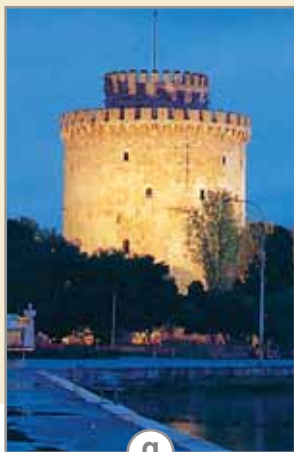
παράλληλα



καθέτως

1 Διάβασε το διπλανό κείμενο και δες την εικόνα.

Δες τις εικόνες από τη Θεσσαλονίκη και πες σε ποια λέξη από τον διπλανό κατάλογο αναφέρονται.



Η Ακρόπολη άντεξε σε όλες τις φυσικές και ιστορικές δοκιμασίες και μέχρι σήμερα είναι το πιο γνωστό **μνημείο-σύμβολο** της Ελλάδας και της Αθήνας στο εξωτερικό.



Ποιο είναι το χαρακτηριστικό σύμβολο της Θεσσαλονίκης;

Οι Θεσσαλονικείς απάντησαν:

Λευκός Πύργος	68%
ΠΑΟΚ	32%
Λιμάνι, παραλία	17%
Διεθνής Έκθεση	15%
Άρης	13%
Ηρακλής	8%
Μέγας Αλέξανδρος	5%
Αγ. Δημήτριος	4%
Φεστιβάλ κινηματογράφου	3%
Λαδάδικα	3%
Δημήτρια	2%
Φεστιβάλ τραγουδιού	1%
Γλυκά-φαγητά	1%

Περιοδικό "Sunday" εφημερίδα «Αγγελιοφόρος»



1 ► Δες τις φωτογραφίες και πες ποιων πόλεων τα μνημεία-σύμβολα βλέπεις.



- α. Η Γοργόνα είναι το σύμβολο της Κοπεγχάγης.
- β. Ο Πύργος του Άιφελ είναι το σύμβολο
- γ. Η Αγία-Σοφία είναι το σύμβολο
- δ. Το Μπιγκ Μπεν είναι το σύμβολο
- ε. Το Κολοσέο είναι το σύμβολο
- στ. Το Άγαλμα της Ελευθερίας είναι το σύμβολο

2 ➤ Ποιο είναι το σύμβολο της δικής σου πόλης ή της πρωτεύουσας της χώρας σου;

3 ➤ Γράψε στο τετράδιό σου 4-5 πράγματα που έρχονται στο μυαλό σου, όταν σκέφτεσαι τις παρακάτω χώρες ή πόλεις. Στη συνέχεια μίλησε για τις επιλογές σου.

- Ρωσία ➤ Μόσχα
- Τουρκία ➤ Κωνσταντινούπολη
- Ιταλία ➤ Ρώμη
- Ισπανία ➤ Μαδρίτη
- Μεξικό ➤ Μεξικό
- Κίνα ➤ Πεκίνο
- Ιαπωνία ➤ Τόκιο
- Βουλγαρία ➤ Σόφια
- Τσεχία ➤ Πράγα
- Σερβία ➤ Βελιγράδι
- Ιράκ ➤ Βαγδάτη
- Αίγυπτος ➤ Κάιρο
- Ουγγαρία ➤ Βουδαπέστη
- Γαλλία ➤ Παρίσι
- Γερμανία ➤ Βερολίνο

Παράδειγμα: **Ιταλία / Ρώμη:**

Καπιτώλιο, μακαρόνια, πίτσα, πάπας, Μιλάνο, μόδα κ.λπ.

4 ➤ Ποια πόλη του κόσμου που επισκέφτηκες σου αρέσει; Αιτιολόγησε την επιλογή σου.

Μου αρέσει . . . , γιατί . . .



Κίνα



Ιταλία



Μεξικό



Αίγυπτος

1 Διάβασε το κείμενο.



Ο Βάνκα στην πόλη

Ετούτη τη φορά πήραν με τον πατέρα του το λεωφορείο, πέρασαν το σιδερένιο γιοφύρι με τα τόξα και κατέβηκαν στην όμορφη **πλατεία** με τα ψηλά κτίρια, τα τεράστια μαγαζιά και τη μεγάλη κίνηση. Πρώτη φορά στη ζωή του έβλεπε ο Βάνκα τόσα πολλά αυτοκίνητα να τρέχουν στον δρόμο. Ο παιδικός σταθμός του Βάνκα ήταν έξω από την πόλη, κι έτσι το σχολικό λεωφορείο που τους πήγαινε δεν περνούσε ποτέ μέσα από την πόλη. Κι ο Βάνκα δεν την ήξερε. Και τώρα που την έβλεπε από κοντά, **ζαλιζόταν**. Και ρωτούσε για το κάθε τι που του έκανε εντύπωση. Και δεν ήταν ένα, ήταν **αμέτρητα** αυτά που ήθελε να μάθει ο Βάνκα. Τι είναι τράπεζα; Τι είναι ταχυδρομείο; Τι είναι υπουργείο; Τι είναι θέατρο; Τι είναι μουσείο; Τι είναι σούπερ μάρκετ; Αυτό το τελευταίο το άκουγε για πρώτη φορά ο Βάνκα. Κι ο πατέρας τον πήρε από το χέρι και μπήκαν. Και χάζευε ο Βάνκα στα **ράφια** και στις **βιτρίνες** τα χίλια δυο παράξενα πράγματα που ήταν τυλιγμένα σε όμορφα πολύχρωμα κουτιά, και **χάζευε** και ο πατέρας το ίδιο με τον Βάνκα, γιατί και αυτός για πρώτη φορά στη ζωή του έμπαινε, φαίνεται, σε τέτοιο μαγαζί. Είχε ακούσει βέβαια πολλά αλλά ποτέ του δεν είχε πάει σε σούπερ μάρκετ. Ο κόσμος που ψώνιζε δεν ήταν πολύς. Αλλά και αυτοί οι λίγοι έπαιρναν μόλις έμπαιναν ένα από τα πολλά σιδερένια **καροτσάκια**, που ήταν δίπλα στην πόρτα, τα τσουλούσαν όπου ήθελαν και ό,τι αγόραζαν το 'ριχναν μέσα. Ύστερα πήγαιναν σ' ένα από τα πολλά **ταμεία** κι ήταν κάτι μηχανές εκεί που έγραφαν τι πρέπει να πληρώσεις.

...

Ήταν και κάτι περίεργες σκάλες εκεί, που δεν τις ανέβαινες εσύ, ανέβαιναν μόνες τους, εσύ πατούσες μονάχα το πόδι σου στο πρώτο σκαλοπάτι κι αυτό ανέβαινε ή κατέβαινε μ' όλη τη σκάλα, συνεχεία. Ο Βάνκα έτρεξε προς τα εκεί κι ανεβοκατέβηκε από δέκα φορές την κάθε μια από αυτές τις σκάλες.

Ντίνος Δημόπουλος, Ο Βάνκα και τ' αδέσποτα, Καστανιώτης

1 ► Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

- α. Ο Βάνκα πήγε για πρώτη φορά στην πόλη μόνος του.
- β. Του έκαναν μεγάλη εντύπωση τα μεγάλα μαγαζιά, η κίνηση στους δρόμους και τα ψηλά κτίρια.
- γ. Ο Βάνκα δεν πήγαινε σχολείο.
- δ. Ο Βάνκα ρωτούσε τον πατέρα του τι είναι διάφορα μαγαζιά και υπηρεσίες που υπάρχουν σε μια πόλη.
- ε. Ο Βάνκα και ο πατέρας του μπήκαν σε μια τράπεζα.
- στ. Ο πατέρας του Βάνκα πήγε πολλές φορές σε σούπερ μάρκετ.
- ζ. Πολύς κόσμος ψώνιζε στο σούπερ μάρκετ.
- η. Ο Βάνκα πήρε από τα ράφια του σούπερ μάρκετ χίλια δυο πράγματα.
- θ. Ο Βάνκα για πρώτη φορά ανέβηκε σε κυλιόμενες σκάλες.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

...

...

...

...

...

...

...

...

...

2 ➤ Ταίριαξε τις έντονα γραμμένες λέξεις του κειμένου με τις παρακάτω σημασίες.

- α. Ένα γραφείο, όπου πληρώνουμε αυτά που αγοράσαμε από ένα μαγαζί. . . .
- β. Περνώ την ώρα μου κοιτάζοντας κάτι που μου αρέσει πολύ. . . .
- γ. Μικρό αμάξι που το σπρώχνω με τα χέρια και μεταφέρω διάφορα αντικείμενα. . . .
- δ. Ένας μεγάλος, ανοιχτός, επίπεδος χώρος σε μια πόλη ή σε ένα χωριό. . . .
- ε. Χάνω την ισορροπία μου, νιώθω ταραχή, έκπληξη. . . .
- στ. Ο χώρος μπροστά σε ένα μαγαζί /κατάστημα που έχει τζάμι, για να βλέπουμε τα εμπορεύματα. . . .
- ζ. Πάρα πολλά. . . .
- η. Ένα κομμάτι ξύλο ή άλλο υλικό μακρόστενο στον τοίχο ή σε έπιπλο, που πάνω του βάζουμε διάφορα αντικείμενα (π.χ. βιβλία). . . .

3 ➤ Συμπλήρωσε το κείμενο με τις κατάλληλες λέξεις.

Ήταν ένα πολύ ζεστό μεσημέρι του Αυγούστου. Είχα κατεβεί στην αγορά για να αγοράσω ένα δώρο στη μητέρα μου που γιόρταζε στις 15 Αυγούστου. Η ζέστη ήταν ανυπόφορη! Κοιτούσα . . . των καταστημάτων με ρούχα και παπούτσια. Είχα περπατήσει πολύ ώρα κάτω από τον καυτό ήλιο. Τα καυσαέρια των αυτοκινήτων και το τσιμέντο των κτιρίων έκαναν την ατμόσφαιρα αποπνιχτική. Τότε άρχισα . . . από την κούραση και τη ζέστη. Έπρεπε να βρω ένα δροσερό μέρος να πάω. Τότε είδα στην . . . μπροστά μου ένα μεγάλο σούπερ μάρκετ. Άνοιξαν αυτόματα οι γυάλινες του πόρτες και μπήκα σε ένα πολύ δροσερό χώρο με αirkοντίσιον. Εδώ θα μείνω, σκέφτηκα. Άρχισα να περπατώ στους διαδρόμους του μαγαζιού και . . . τα τρόφιμα και τα αναψυκτικά. Πήρα ένα μπουκάλι κρύο νερό, το άνοιξα και ήπια για να σβήσω την δίψα μου. Δίπλα μου περνούσε κόσμος που κρατούσε . . . γεμάτα με τρόφιμα, απορυπαντικά και . . . άλλα προϊόντα.

να χαζεύω

τις βιτρίνες

τα ράφια

πλατεία

να ζαλίζομαι

καροτσάκια

αμέτρητα

4 ➤ Τι μπορούμε να βρούμε σε μια μεγάλη πόλη; Βάλε τις λέξεις στη σωστή κατηγορία.

- το ταχυδρομείο
- το ξενοδοχείο
- το μουσείο
- το σούπερ μάρκετ
- το φωτογραφείο
- το υπουργείο
- το δημαρχείο
- το καφεκοπτείο
- η γκαλερί
- το μετρό
- το λεωφορείο
- ο κινηματογράφος
- το βιβλιοπωλείο
- το θέατρο
- το σχολείο
- το αεροδρόμιο
- το ζαχαροπλαστείο
- το γυμναστήριο
- το τυπογραφείο
- η τράπεζα
- το γαλακτοπωλείο
- το δικαστήριο
- το προξενείο
- το φαρμακείο
- η πρεσβεία
- το ανθοπωλείο
- το τρένο
- το πανεπιστήμιο
- το καθαριστήριο
- το τραμ
- το νοσοκομείο
- το κοσμηματοπωλείο
- το φροντιστήριο
- το αστεροσκοπείο
- το γήπεδο
- ο σιδηροδρομικός σταθμός

α

Καταστήματα

...

β

Δημόσιες υπηρεσίες,
δημόσια κτίρια

...

γ

Χώροι πολιτισμού,
παιδείας και αθλητισμού

...

δ

Αστικές
συγκοινωνίες

...

5 ➤ Ρώτα τον συμμαθητή / τη συμμαθήτριά σου, για να βρει τις λέξεις.

- Από το μαγαζί αυτό αγοράζω γλυκά, παγωτά, τούρτες. Είναι ...
- Ανοιχτός ή κλειστός χώρος, όπου κάνουμε γυμναστική και ασκήσεις. Είναι ...
- Το κτίριο όπου στεγάζονται ο δήμαρχος (ο αρχηγός μιας πόλης) και οι άλλες δημοτικές υπηρεσίες. Είναι ...
- Δημόσιο ίδρυμα/κτίριο όπου πηγαίνουν οι άρρωστοι και οι τραυματίες. Είναι ...
- Στο μαγαζί αυτό πηγαίνω τα βρόμικα ρούχα μου για να μου τα καθαρίσουν. Είναι ...
- Ίδρυμα που συντηρεί και παρουσιάζει διάφορα σημαντικά αντικείμενα τέχνης, ιστορίας, επιστήμης κ.λπ. Υπάρχει βυζαντινό, ιστορικό, αρχαιολογικό, κ.α. Είναι ...
- Ίδιωτική σχολή όπου οι μαθητές μαθαίνουν ξένες γλώσσες ή προετοιμάζονται στα μαθήματά τους. Είναι ...
- Το κτίριο /ο χώρος όπου δουλεύουν οι διπλωμάτες μιας χώρας στην πρωτεύουσα ενός ξένου κράτους. Είναι ...
- Εκπαιδευτικό ίδρυμα όπου σπουδάζουν οι φοιτητές διάφορες επιστήμες όπως φυσική, ιατρική, ψυχολογία κ.α. Είναι ...
- Ηλεκτρικός σιδηρόδρομος, συνήθως υπόγειος (κάτω από τη γη) σε μεγάλες πόλεις, που μεταφέρει κόσμο. Είναι ...

3

Ρωτήσαμε 9 τουρίστες τι τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση (θετική ή αρνητική) στην Αθήνα και να τι μας είπαν:



Άλεξ



Μπράϊαν



Έρικ



Εστέλ



Φράνκα



Κιόγκο



Νικόλ



Σίντι



Τόνι

Πώς μας βλέπουν οι τουρίστες

Μπράϊαν, Γουισκόνσιν, ΗΠΑ:

«Είχα διαβάσει αρκετά αρνητικά πράγματα για την Αθήνα, ότι δηλαδή η Αθήνα είναι μια πολύ **βρόμικη** μεγαλούπολη. Η αλήθεια είναι ότι εγώ βρήκα πολλά όμορφα μέρη που με **εξεπλήξαν** ευχάριστα. Όπως και το φαγητό. Δεν έχω φάει καλύτερα!»

Νικόλ, Νίκαια, Γαλλία:

Όταν έχασα τον δρόμο μου, οι ντόπιοι με βοήθησαν να **ξεμπλέξω**. Από την άλλη, αυτό που με δυσκόλεψε είναι η γλώσσα. Πολλές **πινακίδες** ήταν μόνο στα ελληνικά, δεν καταλαβαίνω όμως το αλφάβητό σας.

Άλεξ, Γιοχάνεσμπουργκ, Νότια Αφρική:

Μου έκαναν αρνητική εντύπωση η βρομιά και τα **σκουπίδια** στους δρόμους. Οι άνθρωποι πάντως είναι πολύ κοινωνικοί και ζεστοί. Πριν από λίγο τρώγαμε στην Πλάκα, σε ένα εστιατόριο με ζωντανή μουσική και όλοι τραγουδούσαν και χόρευαν. **Είχε** πολλή **πλάκα!**

Κιόγκο, Ναγκασάκι, Ιαπωνία:

Είναι η πρώτη μου μέρα εδώ και **πρόλαβα** να πάω μόνο στην Ακρόπολη. Αυτό που παρατήρησα είναι ότι έχετε πρόβλημα με το πάρκινγκ. Πού τα βάζετε τόσα αυτοκίνητα;

Φράνκα, Πλέρμο, Ιταλία:

Υπάρχουν παντού, στους δρόμους **αδέσποτα** σκυλιά σε κακή κατάσταση. Ακόμα υπάρχουν μύγες και κουνούπια. Βάζω συνέχεια εντομοαπωθητικό και κοιτά τα πόδια μου... Φρίκη!

Τόνι, Σέφιλντ, Μ. Βρετανία:

Με εντυπωσίασαν το καινούριο αεροδρόμιο και το μετρό, αν και στην αρχή **τρόμαξα** με τόσο πολλούς αστυνομικούς σε κάθε σταθμό.

Έρικ, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ:

Μου έκανε φοβερή εντύπωση ότι οι νέοι άνθρωποι στην Αθήνα όχι μόνο ξέρουν πολύ καλά αγγλικά αλλά τα μιλούν και με καλή **προφορά!** Αυτό με βοήθησε πάρα πολύ!

Εστέλ, Νότια Αφρική:

Αυτό που μου έμεινε από την πρώτη μου ημέρα στην Αθήνα είναι η επίσκεψη στην Ακρόπολη. Ήταν πολύ όμορφα, αλλά θα θυμάμαι για πάντα πόσο γλιστρούσαν τα σκαλοπάτια. Τα κατέβηκα καθιστή. **Έτρεμα** μήπως πέσω και σπάσω το πόδι μου.

Σίντι, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ:

Απόλαυσα τα μουσεία και τα αρχαία μνημεία μέσα στην πόλη!

Από το περιοδικό «Βημαγκαζίνο»

1 ➤ Ταίριαξε τις προτάσεις με τα πρόσωπα.

- | | |
|--|-----------|
| α. Πήγε στα μουσεία της Αθήνας και του/της άρεσαν πάρα πολύ. | • Μπράιαν |
| β. Οι Αθηναίοι τον/την βοήθησαν να βρει τον δρόμο του/της. | • Κιόγκο |
| γ. Του/της έκανε εντύπωση που οι νέοι μιλούν πολύ καλά αγγλικά. | • Νικόλ |
| δ. Πήγε την πρώτη μέρα στην Ακρόπολη αλλά ήταν δύσκολο να κατέβει τα σκαλοπάτια. | • Φράνκα |
| ε. Διάβασε ότι στην Αθήνα υπάρχει πολύ βρομιά στους δρόμους. | • Άλεξ |
| στ. Του/της άρεσαν το μετρό και το αεροδρόμιο της Αθήνας. | • Τόνι |
| ζ. Είχε πρόβλημα με τα έντομα και κυρίως με τα κουνούπια. | • Έρικ |
| η. Του/της άρεσε πολύ το ελληνικό φαγητό. | • Εστέλ |
| θ. Του/της άρεσε που οι Έλληνες διασκεδάζουν με κέφι και ζωντάνια. | • Σίντι |
| ι. Δεν μπορεί να καταλάβει πού παρκάρουν τόσο πολλά αυτοκίνητα. | |
| ια. Είχε πρόβλημα να διαβάσει τις πινακίδες στα ελληνικά. | |

 **πρόσεξε**

Μου κάνει εντύπωση	ο / η / το... οι	➤ Μου κάνει εντύπωση η ευγένεια και η ζεστασιά των ανθρώπων στους δρόμους.
Με εντυπωσιάζει	ότι / που...	➤ Με εντυπωσιάζει που πολλοί Έλληνες οδηγοί παρκάρουν πάνω στα πεζοδρόμια.
Μου κάνει καλή / κακή εντύπωση	το γεγονός ότι...	➤ Μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι οι Έλληνες διασκεδάζουν μέχρι αργά το βράδυ.

Ποιες είναι **οι εντυπώσεις** σου από...

Ποιες είναι οι εντυπώσεις σου από το Παρίσι;

➤ Τι σου κάνει εντύπωση (θετική ή αρνητική) στην Ελλάδα;

Μου κάνει εντύπωση (καλή ή κακή) ...

- 2 ➤ Τα παρακάτω ρήματα έχουν σχέση με συναισθήματα. Δες τα ρήματα αυτά μέσα στο κείμενο και βρες αν μιλούν για θετικό ή αρνητικό συναίσθημα (1 ρήμα έχει θετικό, 2 αρνητικό και 1 και αρνητικό και θετικό).

• εκπλήσσω • τρομάζω • απολαμβάνω • τρέμω

α	β	γ
Θετικό συναίσθημα •••	Αρνητικό συναίσθημα •••	Θετικό ή αρνητικό συναίσθημα •••

- 3 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω ρημάτων και μετά συμπλήρωσε με αυτά τις προτάσεις.

<p>τρέμω •</p> <p>απολαμβάνω •</p> <p>εκπλήσσω •</p> <p>τρομάζω •</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δοκιμάζω μεγάλη ευχαρίστηση από κάτι/ χαίρομαι/ ευχαριστέμαι. • Προκαλώ σε κάποιον ένα ξάφνιασμα (συνήθως ευχάριστο), μια συναισθηματική κατάσταση, γιατί αντιμετωπίζει κάτι που δεν περιμένει. • Προκαλώ σε κάποιον μεγάλο φόβο/ φοβίζω κάποιον. • Φοβάμαι.
---	---



πρόσεξε

τώρα	πριν
εκπλήσσω	εξέπληξα
απολαμβάνω	απόλαυσα
τρομάζω	τρόμαξα
τρέμω	έτρεμα

- α. Ο καιρός ήταν υπέροχος και ... το μπάνιο μου στην θάλασσα.
- β. Με ... ότι μέσα σε λίγο χρόνο κατάφερε να μάθει τη γλώσσα και να περάσει τις εξετάσεις.
- γ. Ο σκύλος ... τον κλέφτη και αυτός το έβαλε στα πόδια.
- δ. ... τον δάσκαλό της, γιατί την μαλώνει όταν δεν διαβάζει.

4 ➤ Βρες τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις και φράσεις του κειμένου.

βρόμικος-η-ο •

προλαβαίνω •

ξεμπλέκω •

η πινακίδα •

αδέσποτος-η-ο •

το σκουπίδι •

έχω πλάκα •

η προφορά •

- Κάτι που δεν το χρειάζομαι και το πετάω
- Ο τρόπος με τον οποίο μιλάει κάποιος μια γλώσσα
- Βρίσκω τον χρόνο να κάνω κάτι
- Ο σκύλος που δεν έχει ιδιοκτήτη/ κύριο
- Αυτός που δεν είναι καθαρός
- Μια επιφάνεια από μέταλλο όπου υπάρχουν σχήματα για τους οδηγούς των αυτοκινήτων και τους πεζούς
- Βγαίνω από μια δύσκολη κατάσταση
- Είμαι αστείος

5 ➤ Στο κείμενο υπάρχει η λέξη «**μεγαλούπολη**». Τι σημαίνει; Πες μερικές μεγαλουπόλεις του κόσμου.

6 ➤ Βρες το πρώτο συνθετικό στις παρακάτω λέξεις:

Η ακρόπολη

Η άκρη

Η πανεπιστημιούπολη

...

Η λουτρόπολη

Το λουτρό

Η μεγαλούπολη

...

Η εργατούπολη

Ο εργάτης

Η τσιμεντούπολη

...

Η τενεκεδούπολη

...

Η ποδηλατούπολη

...

Η παραγκούπολη

...

➤ Βρες στο λεξικό σου τι σημαίνουν οι παραπάνω λέξεις. Θα σε βοηθήσει ο δάσκαλος / η δασκάλα σου. Στην συνέχεια γράψε προτάσεις με αυτές τις λέξεις.



βλέπω-μαθαίνω

Ερωτηματική αντωνυμία και επανάληψη στις πτώσεις



1 Οι πτώσεις

Ερωτηματικές αντωνυμίες	Άρθρα	Ερώτηση	Απάντηση
<p>Ονομαστική</p> <p>Ποιος - ποια - ποιο (τι) Ποιοι - ποιες - ποια</p>	<p>Ονομαστική</p> <p>ο-η-το οι-οι-τα</p>	Ποιος είναι;	Ο Πέτρος
<p>Αιτιατική</p> <p>Ποιον - ποια(ν) - ποιο (τι) Ποιους - ποιες - ποια</p>	<p>Αιτιατική</p> <p>τον-την-το τους-τις-τα</p>	Ποιον θέλετε;	Τον Πέτρο
<p>Γενική</p> <p>Ποιανού - ποιανής - ποιανού ή τίνος Ποιανών - ποιανών - ποιανών</p>	<p>Γενική</p> <p>του-της-του των-των-των</p>	Ποιανού είναι το βιβλίο;	Του Πέτρου / Των μαθητών Της Μαρίας / Των μαθητριών Του παιδιού / Των μαθητριών

Συμπλήρωσε τα άρθρα στην γενική.

Το χρώμα	Ο πίνακας
Ο γιος	Ο αδελφός μου
Τα πόδια	Η καρέκλα
Η ιστορία	Η τέχνη
Το χρώμα	Τα μάτια
Το λιμάνι	Ο Πειραιάς
Τα δέντρα	Ο κήπος
Το πανεπιστήμιο	Ο Θεσσαλονίκη
Η τσάντα	Η αδελφή μου
Το σχολείο	Η ελληνική γλώσσα
Η μύτη	Το μολύβι
Ο κήπος	Το σπίτι
Οι μέρες	Η εβδομάδα
Το δώρο	Οι φίλοι μου
Το χρώμα	Τα μάτια της

Το χρώμα του πίνακα
Ο γιος του αδελφού μου
Τα πόδια της καρέκλας
Η ιστορία της τέχνης
Το χρώμα των ματιών
Το λιμάνι ... Πειραιά
Τα δέντρα ... κήπου
Το πανεπιστήμιο ... Θεσσαλονίκης
Η τσάντα ... αδελφής μου
Το σχολείο ... ελληνικής γλώσσας
Η μύτη ... μολυβιού
Ο κήπος ... σπιτιού
Οι μέρες ... εβδομάδας
Το δώρο ... φίλων μου
Το χρώμα ... ματιών της

2 Η γενική πτώση

Οδοί - Πλατείες

Αρσενικά

Ο Παύλος Μελάς	⇒	οδός Παύλου Μελά
Ο Βενιζέλος		πλατεία Βενιζέλου
Ο Βαρδάρης		πλατεία Βαρδάρη
Οι Ανθόκηποι	⇒	οδός Ανθοκήπων

Θηλυκά

Η Ομόνοια	⇒	η πλατεία Ομόνοιας
Η Αγία Σοφία		οδός Αγίας Σοφίας
Η Ιθάκη		οδός Ιθάκης
Η Μητρόπολη		οδός Μητροπόλεως

Ουδέτερα

Το Συντριβάνι	⇒	Πλατεία Συντριβανίου
Το Ωραιόκαστρο		Οδός Ωραιοκάστρου
Το Σύνταγμα		Πλατεία Συντάγματος

3 Οι κλίσεις

Ουδέτερα σε -ος / -η

το κράτος	⇒	το κράτος	τα κράτη
το πέλαγος		του κράτους	των κρατών
το μέγεθος		το κράτος	τα κράτη

Θυλυκά σε -η / -εις

Η πόλη	⇒	η πόλη	οι πόλεις
Η λέξη		της πόλης	των πόλεων
Η πρόταση		την πόλη	τις πόλεις

Θυλυκά σε -ος / -οι

Η οδός	⇒	η οδός	οι οδοί
		της οδού	των οδών
		την οδό	τις οδούς
Η ήπειρος	⇒	η ήπειρος	οι ήπειροι
Η Μύκονος		της ηπείρου	των ηπειρών
Η Αλόνησος		την ήπειρο	τις ηπείρους



Καλλιτέχνες και επαγγέλματα

A ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε τις απαντήσεις της ηθοποιού Ναταλίας Δραγούμη.

2 Ταίριαξε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις που άκουσες:

α. Κάνεις ένα πάρτι και μπορείς να καλέσεις όποιους θέλεις. Ποιους τρεις θα καλούσες; Γιατί;

• Ταίριαζει με την απάντηση ...

β. Μια μέρα από τη ζωή σου που θα ήθελες να ξαναζήσεις;

• Ταίριαζει ...

γ. Τι ήθελες να γίνεις όταν ήσουν μικρή;

• Ταίριαζει ...

δ. Ήσουν καλή ή κακή μαθήτρια;

• Ταίριαζει ...

ε. Αν έπαιζες έναν ρόλο, τι ρόλο θα ήθελες να παίξεις;

• Ταίριαζει ...



Αναμνήσεις από την παιδική μου ηλικία



Καλλιτέχνες και επαγγέλματα

B μιλάω

1 Με τη βοήθεια του λεξικού σου, πες στην τάξη τι δουλειά κάνουν οι παρακάτω επαγγελματίες. Χρησιμοποίησε τα ρήματα του πλαισίου:

- | | |
|-------------------------|---------------------------|
| α. ο σκηνοθέτης | ε. ο ηθοποιός |
| β. ο σκηνογράφος | στ. ο τραγουδιστής |
| γ. ο στιχουργός | ζ. ο δημοσιογράφος |
| δ. ο συνθέτης | |

Συμπλήρωσε τώρα με τις λέξεις αυτές τα κενά:

- α.** Ο ... παίρνει συνέντευξη από κάποιον ηθοποιό.
β. Ο ... δίνει συνέντευξη σε έναν δημοσιογράφο.
γ. Ο ... γράφει τη μουσική ενός τραγουδιού και ο ... γράφει τα λόγια του τραγουδιού. Ο ... το τραγουδάει.
δ. Ο ... παίζει διάφορους ρόλους στο θέατρο ή τον κινηματογράφο.
ε. Ο ... κάνει τα σκηνικά και τα ρούχα των ηθοποιών σε μία θεατρική παράσταση ή σε μία κινηματογραφική ταινία.

2 Δες τις φωτογραφίες του ηθοποιού και της τραγουδίστριας. Από ποιον θα ήθελες να πάρεις μία συνέντευξη; Ετοίμασε 4-5 ερωτήσεις για αυτόν / αυτήν. Με έναν συμμαθητή ή μια συμμαθήτριά σου «παίξτε» τη συνέντευξη. Ο ένας θα είναι ο δημοσιογράφος και ο άλλος ο διάσημος ή η διάσημη που θα απαντάει στις ερωτήσεις.



Κόλιν Φάρελ



Σακίρα



παίζω
γράφω
κάνω/φτάχνω
τραγουδάω
γυρίζω



1 Διάβασε όλη τη συνέντευξη της Ναταλίας Δραγούμη.



- *Ήσουν καλή ή κακή μαθήτρια;*

- Ήμουν κακή. Μου άρεσε η **φάση** στο σχολείο, οι παρέες, αλλά κάναμε συχνά **κοπάνες**. Δεν μπορούσα να **στρωθώ** να διαβάσω.

- *Τι ήθελες να γίνεις όταν ήσουν μικρή;*

- **Βατραχάνθρωπος, αρχαιολόγος, ηθοποιός και αθλήτρια**. Νομίζω ότι ηθοποιός ήθελα να γίνω πάντα, αλλά μου περνούσαν και άλλες ιδέες.

- *Αν ήσουν ένας ρόλος, τι ρόλος θα ήθελες να ήσουν;*

- Ένας από αυτούς τους ρόλους του Σέξπιρ που ντύνονται άνδρες ή γυναίκες και **ξεγελάνε** τους άλλους.

- *Κάνεις ένα πάρτι και μπορείς να καλέσεις όποιους θέλεις. Ποιους τρεις θα καλούσες; Γιατί;*

- Τον Κιούμπρικ, τον σκηνοθέτη, γιατί έχω χιλιάδες ερωτήσεις να του κάνω για τις ταινίες του. Θα καλούσα τους Led Zeppeλin για να παίξουν μουσική ζωντανά και τον Φρόντ για να μιλήσουμε

- *Ποια μέρα από τη ζωή σου θα ήθελες να ξαναζήσεις;*

- Θέλω να ξαναζήσω πάρα πολλές μέρες από τη ζωή μου. Θα ήταν όμως από την **παιδική** ή την **εφηβική** μου **ηλικία**.

- *Μια μέρα πρωθυπουργός. Τι θα έκανες;*

- Θα έκανα κάτι για την τρίτη ηλικία. Έχω πολύ μεγάλη **ευαισθησία** με τους μεγάλους ανθρώπους, ίσως επειδή φοβάμαι τα **γηρατειά**.

Θα έφταιχνα όμορφα τα **γηροκομεία**, για να μη νιώθουν οι μεγάλοι ότι είναι ένα βήμα πριν τον θάνατο.

- *Τι φοβάσαι;*

- Φοβάμαι τις ιστορίες που φτιάχνω με το μυαλό μου και ζω μέσα σε αυτές. Φοβάμαι τον θάνατο, αλλά όχι το τέλος του κόσμου, γιατί δεν θα είμαι μόνη.

- *Βλέπεις συχνά όνειρα;*

- Συνέχεια. Και τα ζω πάρα πολύ.

- *Τι όνειρα έβλεπες, όταν ήσουν μικρή;*

- Μικρή έβλεπα συχνά ένα πολύ ωραίο όνειρο: ότι με είχαν κλειδώσει σε ένα σούπερ μάρκετ.

- *Αν έπρεπε να κρατήσεις μία από τις πέντε αισθήσεις, ποια θα κρατούσες;*

- Την ακοή, για να ακούω μουσική.

- *Νύχτα ή μέρα;*

- Νύχτα. Έχει πολύ σασπένς.

- *Δόξα ή λεφτά;*

- **Δόξα**.

- *Φιλία. Σου έρχεται στο μυαλό αντρική ή γυναικεία εικόνα;*

- Γυναικεία. Έχω πολλές φίλες. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει φιλία ανάμεσα σε έναν άνδρα και μία γυναίκα.

- *Τι έχεις στις τσέπες σου τώρα;*

- Δεν έχω ποτέ τίποτε στις τσέπες μου, γιατί δεν μου αρέσει να φουσκώνουν.

Από το Διαδύκτιο

1 ➤ Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

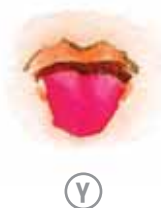
ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

- α. Δεν της άρεσε το διάβασμα.
- β. Πολλές φορές δεν πήγαινε στο σχολείο.
- γ. Στο πάρτι της θα ήθελε να ακούει το CD των Led Zeppelin.
- δ. Θα ήθελε να βοηθήσει τα άτομα της τρίτης ηλικίας, αν ήταν πρωθυπουργός.
- ε. Φοβάται το τέλος του κόσμου.
- στ. Ένα κακό όνειρο που έβλεπε μικρή ήταν ότι την είχαν κλειδώσει σε ένα γηροκομείο.
- ζ. Έχει πολλούς φίλους άνδρες.
- η. Προτιμά τα χρήματα και όχι τη φήμη.
- θ. Δεν βάζει ποτέ τίποτε στις τσέπες της.

...
...
...
...
...
...
...
...
...

2 ➤ Στο κείμενο αναφέρεται μία από τις **πέντε αισθήσεις**. Κοίταξε τις εικόνες και πες τις άλλες τέσσερις αισθήσεις:

- Η ακοή **α**
- Η όραση ...
- Η γεύση ...
- Η όσφρηση ...
- Η αφή ...



Συμπλήρωσε τα κενά με την σωστή λέξη.

Το όργανο της **ακοής** (η ακοή) είναι **το αυτί**

Το όργανο της ... (η όσφρηση) είναι

Το όργανο της ... (η όραση) είναι

Το όργανο της ... (η γεύση) είναι

Το όργανο της ... (η αφή) είναι

3 ➤ Βρες τις λέξεις του κειμένου που δηλώνουν επάγγελμα και ταίριαξέ τες με τη σωστή ερμηνεία.

- α. ... είναι αυτός που παίζει κάποιο πρόσωπο στο θέατρο ή στον κινηματογράφο.
- β. ... είναι αυτή που κάνει ένα άθλημα, ένα σπορ.
- γ. ... είναι αυτός που καθοδηγεί τους ηθοποιούς και οργανώνει μια θεατρική παράσταση, μία κινηματογραφική ή τηλεοπτική ταινία.
- δ. ... είναι αυτός που βουτάει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.
- ε. ... είναι αυτός που μελετάει τα μνημεία της αρχαιότητας.
- στ. ... είναι ο πολιτικός που είναι αρχηγός του κράτους.

4 ➤ Στο κείμενο υπάρχουν οι φράσεις: **παιδική ηλικία, εφηβική ηλικία, τα γηρατειά, η τρίτη ηλικία.** Δες τις φωτογραφίες και βάλ' τες στη σειρά με βάση την ηλικία. Στη συνέχεια αντιστοίχισε κάθε εικόνα με τη σωστή λέξη / φράση.



- Το βρέφος / το μωρό ➤ η βρεφική ηλικία ...
- Το παιδί ➤ η παιδική ηλικία ...
- Ο νέος / η νέα ➤ η νεανική ηλικία / η νεότητα ...
- Ο μεσήλικας / -η ➤ η ώριμη ηλικία ...
- Ο ηλικιωμένος / -η ➤ η τρίτη ηλικία / τα γηρατειά ...
- Ο έφηβος / -η ➤ η εφηβική ηλικία ...

5 ➤ Βρες τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις του κειμένου .

- η φάση
- η κοπάνα
- στρώνομαι (σε κάτι)
- ο ρόλος
- ξεγελάω
- η ευαισθησία
- τα γηρατειά
- το γηροκομείο
- η δόξα

- Η απουσία από το μάθημα (ή την εργασία) χωρίς άδεια.
- Κοροϊδεύω κάποιον, λέω ψέμματα και τον κάνω να με πιστέψει.
- Το ίδρυμα όπου μένουν άτομα μεγάλης / προχωρημένης ηλικίας.
- Η φήμη, όταν οι περισσότεροι άνθρωποι σε θαυμάζουν και σε αγαπούν.
- Ένα αστείο επεισόδιο, η πλάκα.
- Τα γεράματα, η προχωρημένη ηλικία.
- Το πρόσωπο ενός θεατρικού έργου που το παίζει ένας ηθοποιός.
- Το αίσθημα που έχω όταν κατανοώ τον άλλον άνθρωπο και τον συμπονώ για τα προβλήματά του.
- Κάνω κάτι με πολλή όρεξη.

6 ➤ Συμπλήρωσε το κείμενο με τις κατάλληλες λέξεις από τον πίνακα.

Περίληψη της συνέντευξης

Η Ναταλία Δραγούμη είναι μια νέα . . . , που παίζει στο θέατρο, την τηλεόραση και τον κινηματογράφο. Όταν ήταν μαθήτρια, έλειπε αρκετές φορές από το σχολείο, γιατί έκανε . . . και δεν . . . στο διάβασμα. Της αρέσουν οι ρόλοι του Σέξπιρ που οι άντρες . . . γυναίκες και οι γυναίκες άντρες και έτσι . . . τον κόσμο. Θέλει να ζήσει ξανά κάποιες μέρες από την . . . και την . . . της ηλικία. Φοβάται τον θάνατο και τα . . . , για αυτό έχει μεγάλη . . . για τα άτομα της τρίτης ηλικίας. Αν ήταν πολιτικός, θα έφτιαχνε όμορφα . . . για να περνάνε καλά οι άνθρωποι μεγάλης ηλικίας. Από τις πέντε αισθήσεις θεωρεί πιο σημαντική την . . . , γιατί της αρέσει να ακούει μουσική. Της αρέσει πιο πολύ η νύχτα και προτιμάει τη δόξα παρά τα . . . Δεν πιστεύει ότι υπάρχει φιλία . . . σε έναν άνδρα και μία γυναίκα.

ξεγελάνε
λεφτά
ντύνονται
ακοή
ευαισθησία
γηροκομεία
ηθοποιός
παιδική
κοπάνες
ανάμεσα
εφηβική
στρωνόταν
γηρατειά

2 Διάβασε τι λένε οι παρακάτω άνθρωποι και μάντεψε τι δουλειά κάνουν:



- α. Από 8 χρονών άρχισα να πηγαίνω λιγότερο στο σχολείο και στα 12 πήγαινα σε **περιοδείες** με ορχήστρες κλασικής μουσικής. Η καλύτερή μου φίλη μου κρατούσε πάντα μια θέση δίπλα της στην καφετερία του σχολείου για φαγητό. Αλλά δεν πήγαινα σχεδόν ποτέ. Είχα **πρόβα** ή είχα **ηχογράφιση** ή ήμουν σε περιοδεία.
- β. Παλιά έγραφα ένα **σενάριο** με πολλές λεπτομέρειες. Τώρα γράφω λίγα πράγματα και δίνω στους ηθοποιούς και στο **συνεργείο** πιο μεγάλη ελευθερία. Πριν από κάποια χρόνια ήμουν από τους πιο σκληρούς στη βιομηχανία του κινηματογράφου. Αλλά τώρα κατάλαβα ότι πρέπει να δίνω θάρρος στους ηθοποιούς και να τους αγαπάω.

γ. Διάβαζα εφημερίδες. Ήμουν από παιδί φανατικός **αναγνώστης** των εφημερίδων. Μια μέρα ένας θεός μου μου λέει: «Αντί να διαβάζεις τις εφημερίδες, δεν τις γράφεις καλύτερα.» Εγώ δεν ήξερα ακόμη τι δουλειά να κάνω. Μετά τον στρατό γύρισα στο Παρίσι για να σπουδάσω. Στη σχολή ρώτησα να μάθω αν υπήρχε κάπου θέση να δουλέψω. Με ρώτησαν σε ποια εφημερίδα θα ήθελα να δουλέψω. Επειδή μου άρεσαν **τα αθλητικά**, απάντησα σε μια αθλητική εφημερίδα.

δ. Μου αρέσει πολύ ο Ντοστογιέφσκι. Πέρυσι ήμουν στην Αγία Πετρούπολη και πήγα στο σπίτι του Ντοστογιέφσκι που τώρα είναι μουσείο. Υπάρχει εκεί το γραφείο του και πολλά χαρτιά. Δεν υπήρχε ούτε γραφομηχανή ούτε ηλεκτρονικός υπολογιστής. Σκέφτηκα ότι τα πράγματα από τότε μέχρι σήμερα δεν έχουν αλλάξει πολύ. Μπορεί σήμερα να υπάρχει η τεχνολογία αλλά αυτός που γράφει εξακολουθεί να είναι μόνος του. Είναι μόνος του ανάμεσα στους **χαρακτήρες** του που δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα.

ε. Θέλω να είμαι ποπ σταρ, όταν είμαι στη **σκηνή**, θέλω να είμαι ποπ σταρ, όταν προωθώ τους δίσκους μου. Δεν θέλω να είμαι ποπ σταρ όταν ξυπνάω το πρωί και πάω να πάρω καφέ και γάλα από την γωνία. Και μετά βλέπω τη φωτογραφία μου από εκείνο το πρωινό σε κάποιο περιοδικό. Όταν είμαι στο **στούντιο** και **ηχογραφώ**, θέλω να σβήνουν τα φώτα και να τραγουδάω γυμνός. Έτσι νιώθω πιο ελεύθερος.

στ. Οι ευκαιρίες που έχουν οι άνδρες στη δουλειά που κάνουν είναι περισσότερες από εκείνες που έχουν οι γυναίκες. Δείτε μια ταινία του Σκορτσέζε ή του Κόπολα. Ο **πρωταγωνιστής** θα είναι πάντα άντρας. Υπάρχουν και καλοί γυναικείοι ρόλοι, αλλά στους πρωταγωνιστικούς ρόλους πρώτοι είναι οι άντρες.

Αντιστοίχισε κάθε κείμενο με ένα από τα παρακάτω επαγγέλματα. Πες τις λέξεις ή τις φράσεις των κειμένων που σε βοήθησαν να το καταλάβεις.

- ένας δημοσιογράφος
- ένας σκηνοθέτης
- ένας τραγουδιστής
- μία μουσικός
- μία ηθοποιός
- ένας συγγραφέας

• Το κείμενο **α** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

• Το κείμενο **β** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

• Το κείμενο **γ** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

• Το κείμενο **δ** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

• Το κείμενο **ε** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

• Το κείμενο **στ** ταιριάζει με το επάγγελμα ...

Από περιοδικά: «Βημαγκαζίνο»

1 ➤ Αντιστοίχισε τις προτάσεις με κάθε επάγγελμα, σύμφωνα με το προηγούμενο κείμενο.

ο/η δημοσιογράφος •

ο/η σκηνοθέτης •

ο τραγουδιστής/
η τραγουδίστρια •

ο/η μουσικός •

ο/η ηθοποιός •

ο/η συγγραφέας •

• Αυτός/αυτή δουλεύει πάντα μόνος του/της με τους φανταστικούς του/της ήρωες.

• Δεν του/της αρέσει η δημοσιότητα στην καθημερινή του/της ζωή.

• Αυτός/αυτή άρχισε να δουλεύει πριν τελειώσει τις σπουδές του/της.

• Στη δουλειά του/της οι άνδρες και οι γυναίκες δεν είναι απόλυτα ίσοι.

• Αυτός/αυτή με τα χρόνια άλλαξε τη συμπεριφορά του/της μέσα στη δουλειά του/της.

• Από πολύ μικρός/μικρή δούλεψε πολλές ώρες.

2 ➤ Πού δουλεύουν οι παρακάτω; Βάλε τις λέξεις στη σωστή κατηγορία.

- δημοσιογράφος
- αρθογράφος
- παρουσιαστής
- πεζογράφος/
μυθιστοριογράφος

- σεναριογράφος
- χορευτής
- εικονογράφος
- γελοιογράφος/
σκιτσογράφος

- σκηνογράφος
- σκηνοθέτης
- συγγραφέας
- ηθοποιός
- χορογράφος

α

Σε βιβλία / εφημερίδες /
περιοδικά

...

β

Στον κινηματογράφο /
στο θέατρο / στην τηλεόραση

...

γ

Στο χορό

...

➤ Βρες στο λεξικό σου και άλλες λέξεις που το δεύτερο συνθετικό τους είναι το **-γράφος**.

ζωγράφος ...

3 ➤ Συμπλήρωσε με το σωστό ρήμα:

- βλέπω Ο αναγνώστης ... ένα βιβλίο.
- ακούω Ο θεατής ... μία θεατρική παράσταση.
- διαβάζω Ο ακροατής ... μία ραδιοφωνική εκπομπή.

4 ➤ Αντιστοίχισε τις προτάσεις με τις λέξεις της πρώτης στήλης, σύμφωνα με το προηγούμενο κείμενο.

- η περιοδεία •
- η πρόβα •
- ο χαρακτήρας •
- ο αναγνώστης •
- το σενάριο •
- το συνεργείο •
- η σκηνή •
- το στούντιο •
- ηχογραφώ •
- ο πρωταγωνιστής •

- ο ηθοποιός που παίζει τον πρώτο ρόλο σε μια θεατρική παράσταση ή σε μια ταινία
- ο χώρος όπου γυρίζω μια κινηματογραφική ταινία ή γράφω έναν δίσκο
- το μέρος του θεάτρου που παίζουν οι ηθοποιοί.
- ο τύπος ενός ανθρώπου, που υπάρχει σε ένα λογοτεχνικό, θεατρικό ή κινηματογραφικό έργο (π.χ. διήγημα, μυθιστόρημα κ.λπ.)
- καταγράφω τον ήχο σε μια κασέτα ή σε έναν δίσκο, ένα CD
- η δοκιμή μιας θεατρικής παράστασης πριν την παρουσιάσω στο κοινό (στον κόσμο)
- οι τεχνικοί, οι άνθρωποι που δουλεύουν πίσω από τις κάμερες (π.χ. εικονολήπτης, ηχολήπτης, κ.λπ.)
- το γράψιμο ενός κινηματογραφικού έργου που περιέχει την ιστορία, τους διαλόγους και τις οδηγίες για τους ηθοποιούς.
- αυτός που διαβάζει, που αγαπά το διάβασμα
- το να πηγαίνει κάποιος σε διάφορους τόπους για μία συναυλία, μία θεατρική παράσταση ή για άλλο σκοπό

5 ➤ Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου που έμαθες.

- α. Οι ηθοποιοί κάνουν αρκετές . . . , πριν ανεβάσουν μια θεατρική παράσταση.
- β. Η Μαντόνα μπήκε στο στούντιο και . . . το τελευταίο της CD.
- γ. Όταν μεγαλώσω θέλω να γίνω συγγραφέας ή σεναριογράφος, για να γράφω . . . για την τηλεόραση και τον κινηματογράφο.
- δ. Στο γύρισμα μίας ταινίας δεν δουλεύουν μόνο οι ηθοποιοί και ο σκηνοθέτης αλλά και ένα . . . , που το αποτελούν κάμεραμεν, ηχολήπτες, μακιγιέρ και πολλοί άλλοι.
- ε. Ο θίασος αυτό το καλοκαίρι θα κάνει . . . σε ολόκληρη την Ελλάδα.
- στ. Πολλά τηλεοπτικά σήριαλ δεν γυρίζονται μόνο στο . . . αλλά και σε εξωτερικούς φυσικούς χώρους.
- ζ. Τα φώτα χαμηλώνουν και οι ηθοποιοί μπαίνουν στην . . .
- η. Ο βασικός . . . στα βιβλία του «Χάρι Πότερ» είναι ένα παιδί που έχει μαγικές ικανότητες.
- θ. Ποιος ηθοποιός είναι . . . σε αυτό το πετυχημένο σήριαλ;
- ι. Δεκάδες . . . ήρθαν στο βιβλιοπωλείο, για να γνωρίσουν από κοντά τον αγαπημένο τους συγγραφέα και να αγοράσουν το καινούριο του μυθιστόρημα.

3 Διάβασε το κείμενο.



Στον Κινηματογράφο

Τώρα ο κινηματογράφος άρχισε να γεμίζει. Άντρες, γυναίκες και παιδιά ορμούσαν βιαστικοί και έτρεχαν να πιάσουν θέση. Και φώναζε ο καθένας τους δικούς του να κάτσουν δίπλα. Και ξαφνικά τα φώτα σβήσανε. Ο κόσμος σώπασε.



- Οχ!.. τινάχτηκε ο Πέτρος ανήσυχος. Γιατί σβήσανε τα φώτα;
- Θα αρχίσει το έργο, του είπε η Ανθούλα.
- Και πώς θα το βλέπουμε στα σκοτάδια; ρώτησε ο Πέτρος.
- Έτσι είναι στον κινηματογράφο, του είπε η Ανθούλα.

Βρήκε την ώρα να τον κοροϊδέψει. Και γύρισε το κεφάλι πίσω να δει αν θα διορθώσουν τη ζημιά στο ηλεκτρικό. Τότε άκουσε ένα «κρρρρρ» κι αμέσως από μια **τρυπούλα** πετάχτηκε μια λωριδίτσα από φως. Απέναντί του είδε ένα αυτοκίνητο και μια γυναίκα να βγαίνει και να έχει παρατήσει μέσα στο αυτοκίνητο ένα **μωράκι μοναχούλι** του.

«Οχ», είπε ο Πέτρος μέσα του κι η καρδιά του χτύπησε.

Κι ώσπου να ανασάνει, έρχονται κάτι κλέφτες και κλέβουνε το αυτοκίνητο. Κι όταν βλέπουνε μέσα το μωρό, σταματάνε και το πετάνε έξω, δίπλα στα σκουπίδια. Και φεύγουν.

- Οχ, ξανάπε ο Πέτρος έτοιμος να βάλει φωνή.
- Σσστ... του είπε η Ανθούλα σιγανά.
- Το μωράκι..., είπε αυτός.

Μα τότε φάνηκε ένας **φτωχούλης** αστείος.

-Ο Σαρλός είναι, του είπε η Ανθούλα.

Κι όλοι στον κινηματογράφο βάλαν τα γέλια μόλις τον είδαν. Τότε ο Σαρλός πήγε κοντά στα σκουπίδια. Ο Πέτρος τον έβλεπε να περπατάει έτσι αστεία, με το **καπελάκι** του το στρογγυλό, το στενό του το σακκάκι, το αστείο του το μουστάκι, τα φαρδιά του τα παντελόνια, τα χοντρά του τρύπια παπούτσια κι ένιωσε την καρδιά του να ξελαφρώνει. Κι όταν είδε τον Σαρλό να σκύβει πάνω στο **μωράκι**, να το παίρνει στην αγκαλιά του και να του γελάει με κείνα τα όμορφα μάτια του, ο Πέτρος δεν άντεξε και γέλασε και αυτός. Ήταν τόσο **γλυκούλης** και τόσο καλός τούτος ο παράξενος **αλητάκος**.

Και ξαναγέλασε ο Πέτρος εκεί που ο Σαρλός έφτιαξε μια κούνια από παλιά σκοινιά να κουνάει το μωράκι. Και ξεκαρδίστηκε στα γέλια όταν το τάζε με μια τσαγιέρα που είχε κολλήσει στην άκρη ένα μπιμπερό και όταν είδε να τρυπάει μια παλιά καρέκλα και να βάζει από κάτω ένα γκιογκιό να κάνει τα κακάκια του το μωρό. Τότε απότομα σταμάτησε να βλέπει, χάθηκαν όλα, ο Σαρλός και το **μωράκι** και έγινε σκοτάδι.

Ντίνος Δημόπουλος, Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού, Καστανιώτης, 2002

1 ➤ Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

- | | |
|---|-----|
| α. Ο Πέτρος βλέπει για πρώτη φορά κινηματογράφο. | ... |
| β. Τα φώτα έσβησαν, γιατί κόπηκε το ηλεκτρικό ρεύμα. | ... |
| γ. Ο κινηματογράφος παίζει μια ταινία του Σαρλό. | ... |
| δ. Στην ταινία κάποιοι κλέφτες κλέβουν ένα μωρό. | ... |
| ε. Μια γυναίκα παράτησε (άφησε) το μωρό της κοντά στα σκουπίδια. ... | ... |
| στ. Ο Σαρλό πήρε το μωρό από τα σκουπίδια. | ... |
| ζ. Ο Σαρλό δίνει φαγητό στο μωράκι με μια τσαγιέρα. | ... |
| η. Ο Σαρλό έβαλε το μωρό να κάτσει σε μια παλιά καρέκλα. | ... |
| θ. Ο Πέτρος σταμάτησε να βλέπει το έργο, γιατί γελούσε συνέχεια. | ... |

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

2 ➤ Συμπλήρωσε τις προτάσεις με την κατάλληλη λέξη.

- | | |
|--|--|
| α. Ο Πέτρος βρίσκεται σε ... κινηματογράφου. | <ul style="list-style-type: none">• μια τάξη• μια αίθουσα• μια οθόνη |
| β. Οι θεατές τρέχουν για να ... μία θέση. | <ul style="list-style-type: none">• κλείσουν• κόψουν• πιάνουν |
| γ. Ο Πέτρος παρακολουθεί για πρώτη φορά | <ul style="list-style-type: none">• μια ταινία• μια σειρά• μια παράσταση |
| δ. Ο κόσμος γελάει, γιατί ο Σαρλό είναι | <ul style="list-style-type: none">• γελοίος• αλητάκος• αστείος |
| ε. Το έργο που βλέπουν είναι | <ul style="list-style-type: none">• κωμωδία• δράμα• κοινωνικό |

3 ➤ Είδες ταινίες του Σαρλό; Πες τους τίτλους στην γλώσσα σου και μετά προσπάθησε να τους πεις στα ελληνικά.




βλέπω-μαθαίνω

Παρατατικός (πριν)



1 Ρήματα σε -ω και -ώ

	Ενεστώτας	Αόριστος	Παρατατικός
-ω	γράφω γράφεις γράφει γράφουμε γράφετε γράφουν	έγραψα έγραψες έγραψε γράψαμε γράψατε έγραψαν	έγραφα έγραφες έγραφα γράφαμε γράφατε έγραφαν
-ώ	αγαπώ/άω αγαπάς αγαπά/άει αγαπάμε (-ούμε) αγαπάτε αγαπάνε (-ούν)		αγαπούσα αγαπούσες αγαπούσε αγαπούσαμε αγαπούσατε αγαπούσαν
	μπορώ μπορείς μπορεί μπορούμε μπορείτε μπορούν		μπορούσα μπορούσες μπορούσε μπορούσαμε μπορούσατε μπορούσαν



2 Ρήματα σε -ομαι και -αμαι

έρχομαι	κοιμάμαι	ερχόμουν	κοιμόμουν
έρχεσαι	κοιμάσαι	ερχόσουν	κοιμόσουν
έρχεται	κοιμάται	ερχόταν	κοιμόταν
ερχόμαστε	κοιμάμαστε	ερχόμασταν	κοιμόμασταν
έρχεστε	κοιμάστε	ερχόσασταν	κοιμόσασταν
έρχονται	κοιμούνται	έρχονταν	κοιμόνταν

Παράδειγμα: κάθομαι, χτενίζομαι, λυπάμαι κ.λπ.

 **πρόσεξε**

είμαι	έχω	ξέρω	ακούω	λέω	ζω
ήμουν	είχα	ήξερα	άκουγα	έλεγα	ζούσα
ήσουν	είχες	ήξερες	άκουγες	έλεγες	ζούσες
ήταν	είχε	ήξερε	άκουγε	έλεγε	ζούσε
ήμασταν	είχαμε	ξέραμε	ακούγαμε	λέγαμε	ζούσαμε
ήσασταν	είχατε	ξέρατε	ακούγατε	λέγατε	ζούσατε
ήταν	είχαν	ήξεραν	άκουγαν	έλεγαν	ζούσαν

 θέλω
  τρώω, καίω, κλαίω, φταίω

3 Αόριστος ή Παρατατικός;

Αόριστος



τι δηλώνει η πράξη;



Συνολικά



Χθες έγραψα τις ασκήσεις μου.

Παρατατικός



τι δηλώνει η πράξη;



Διάρκεια



Χθες **όλο το απόγευμα** έγραφα τις ασκήσεις μου.



Επανάληψη



Κάθε απόγευμα έγραφα τις ασκήσεις μου.

Λέξεις - Φράσεις

όλο τον χρόνο/ τον καιρό
 όλη τη μέρα/την ώρα/τη βρομάδα
 όλο το βράδυ/το πρωί/ το απόγευμα
 όταν ήμουν μικρός... όση ώρα...
 καθώς... ενώ... συνέχεια

κάθε πότε;
 πόσο συχνά;
 κάθε ώρα/μέρα/βδομάδα/μήνα/χρόνο
 Κάθε πρωί/απόγευμα/βράδυ
 πάντα... συχνά... σπάνια

Υποκοριστικά

Βάζουμε τις καταλήξεις αυτές για να δείξουμε ότι κάποιος ή κάτι είναι μικρός ή ότι τον συμπαθούμε ή τον αγαπάμε.

1

Για ουσιαστικά σε **-άκι**

το μωρό ▶ το μωρά**κι**

το σκυλί ▶ ...

το πουλί ▶ ...

το παιδί ▶ ...

2

Για ουσιαστικά και επίθετα σε **-ούλης -ούλα -ούλι**

ο φτωχός ▶ ο φτωχ**ούλης**

η φτωχή ▶ η φτωχ**ούλα**

το φτωχό ▶ το φτωχ**ούλι**

η τρύπα ▶ η τρυπ**ούλα**

όμορφος -η -ο ▶ ...

μικρός -ή -ό ▶ ...

κοντός -ή -ο ▶ ...

3

Για ουσιαστικά σε **-άκος**

ο αλήτης ▶ ο αλητ**άκος**

4

Για ονόματα σε **-άκης -ίτσα -ούλα**

ο Γιώργος ▶ ο Γιωργ**άκης**

η Ελένη ▶ η Ελεν**ίτσα**

η Άννα ▶ η Ανν**ούλα**

▶ Δες τις έντονα γραμμένες λέξεις του κειμένου (σελίδα: 49). Πρόσεξε τις καταλήξεις τους. Κάνε και δικά σου υποκοριστικά.

Διαφημίσεις

Α ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε και δες τις εικόνες.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα α ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα β ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα γ ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα δ ταιριάζει με το κείμενο ...



Διαφημίσεις

Β μιλάω

1 Για κάθε διαφήμιση, βρες:

- τη μάρκα
- το προϊόν
- το κοινό - στόχο
- το σλόγκαν



1 ➤ Βρες σε περιοδικά διαφημίσεις που βασίζονται...

- α. ...στο χιούμορ
- β. ...στη γοητεία
- γ. ...στην ποίηση

- δ. ...στη θηλυκότητα
- ε. ...στην πρωτοτυπία
- στ. ...στην παρατήρηση

➤ Ποια από αυτές τις διαφημίσεις μας πληροφορεί για...

- α. ...τη μάρκα
- β. ...την τιμή

- γ. ...την πρωτοτυπία του προϊόντος

➤ Ποια διαφήμιση προτιμάς; Γιατί;

2 ➤ Να κάνετε προφορικές διαφημίσεις με τη βοήθεια των λέξεων

αφρόλουτρο

▮▮▮ δοκιμάζω • το άρωμα • απολαμβάνω • το μπάνιο

χυμός πορτοκάλι

▮▮▮ ξεδιψάω • δίνω • η ζωντάνια • το σώμα

σοκολάτα

▮▮▮ δοκιμάζω • γλυκιά • η γεύση

κινητό τηλέφωνο

▮▮▮ μιλάω • λεπτός • μικρός • το κινητό

κρεβάτι

▮▮▮ κοιμάμαι • κάνω • ξεκούραστος • ο ύπνος

άρωμα

▮▮▮ μυρίζω • φοράω • μαγνητίζω

αυτοκίνητο

▮▮▮ οδηγώ • γρήγορο • φτάνω τα όρια

2 Δες το λεξιλόγιο.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

- η εικόνα
- το σλόγκαν
- το προϊόν
- το κείμενο
- η μάρκα
- το λογότυπο
- μια αφίσα, ένα σποτ (ραδιοφωνικό, τηλεοπτικό, κινηματογραφικό)
- το διαφημιστικό σλόγκαν, η διαφημιστική καμπάνια, το διαφημιστικό γραφείο, η διαφημιστική εταιρεία, το διαφημιστικό φυλλάδιο
- προσελκύω τον καταναλωτή, δημιουργώ την ανάγκη να αγοράζει, καταναλώνω, αγοράζω, γνωρίζω ένα καινούριο προϊόν, κάνω κάτι γνωστό
- ο καταναλωτής, το καταναλωτικό κοινό, ο καταναλωτισμός, ενημερώνω
- μέσα διαφήμισης: ο τύπος, οι εφημερίδες, τα περιοδικά, τα φυλλάδια, το ραδιόφωνο, ο κινηματογράφος, η τηλεόραση

1 ➤ Συμπλήρωσε τώρα με τις λέξεις αυτές τα κενά.

Η διαφήμιση είναι το μέσο για να πουλήσουν οι εταιρίες τα ... τους. Χρησιμοποιεί είτε εικόνες είτε λέξεις για να δημιουργήσει στο κοινό τη(ν) ... να ... ένα προϊόν που μπορεί να μην το χρειάζεται. Αν μια εταιρία θέλει να προωθήσει π.χ. ένα αυτοκίνητο, η διαφήμιση βοηθάει να γίνει ... Η διαφήμιση απευθύνεται σε ένα συγκεκριμένο ... κοινό. Τα ... γραφεία επινοούν διαφορετικά ... σποτ για να ... τους νέους, διαφορετικά για τις γυναίκες και άλλα για τα παιδιά.



1 Διάβασε το κείμενο.



Αγόρασέ το!

Όπου κι αν κοιτάξεις γύρω σου είναι δύσκολο να μην δεις μια διαφήμιση. Στον σημερινό κόσμο υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός, και όλες οι επιχειρήσεις κάνουν ό,τι μπορούν για να προβάλλονται. Πόσο, όμως, επηρεάζουν τη ζωή μας;

Συχνά οι διαφημίσεις είναι διασκεδαστικές και δεν μας ενοχλούν. Ίσα ίσα, μας ενημερώνουν για κάτι καινούριο που ίσως χρειάζεται να το γνωρίσουμε. Αυτός άλλωστε ήταν και ο αρχικός σκοπός τους-η ενημέρωση του κοινού. Σήμερα όμως η διαφήμιση έχει προχωρήσει πιο πέρα. Αν μάθεις απλώς ότι βγήκε ένα καινούριο παιχνίδι, μπορεί να μη νοιαστείς καθόλου. Γι' αυτό οι διαφημιστές κάνουν ό,τι μπορούν για να κινήσουν την προσοχή σου! Γι' αυτό υπάρχουν πολλοί που υποστηρίζουν πως η διαφήμιση μας κάνει μόνο να δημιουργούμε ψεύτικες ανάγκες.

Τι εννοούμε όμως όταν λέμε ψεύτικες ανάγκες; Συχνά εντυπωσιαζόμαστε από τον τρόπο που μια διαφήμιση προβάλλει ένα παιχνίδι, ένα ρούχο, ένα ρολόι και μας κάνει να θέλουμε να το αγοράσουμε. Το έχουμε όμως πραγματικά ανάγκη; Τις περισσότερες φορές μετά από δύο τρεις μέρες το ξεχνάμε και χάνουμε το ενδιαφέρον μας γι' αυτό. Έτσι το παιχνίδι καταλήγει σε ένα καλάθι μαζί με όλα τα άλλα και περιμένει πότε θα του δώσουμε σημασία.

Γι αυτό πρέπει πάντα να προσέχουμε πριν αγοράσουμε κάτι, να σκεφτόμαστε αν το χρειαζόμαστε πραγματικά, και να καταλάβουμε πως ό,τι διαφημίζεται στην τηλεόραση δεν είναι πάντα το καλύτερο. Κι αυτό γιατί οι διαφημιστές προσπαθούν να το κάνουν όσο πιο δελεαστικό γίνεται για να κερδίσουν περισσότερα χρήματα.

Εφημερίδα Καθημερινή, «Μικροί Ερευνητές»

1 ► Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

- | | |
|---|-----|
| α. Δεν μπορούμε να βρούμε εύκολα διαφημίσεις σήμερα. | ... |
| β. Οι επιχειρήσεις έχουν αγωνία για το ποια θα πουλήσει περισσότερα προϊόντα. | ... |
| γ. Αρχικά οι διαφημίσεις έγιναν για να μας ενημερώνουν. | ... |
| δ. Οι διαφημιστές δεν νοιάζονται αν μας αρέσει ή όχι μια διαφήμιση. | ... |
| ε. Τα προϊόντα που βλέπουμε στις διαφημίσεις είναι πάντα χρήσιμα. | ... |
| στ. Οι διαφημιστές δεν ενδιαφέρονται για τα λεφτά. | ... |

- 2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω ρημάτων και φράσεων και μετά συμπλήρωσε με αυτά τις προτάσεις.

προβάλλω •
επηρεάζω •
έχω ανάγκη •
δίνω σημασία •
κινώ την προσοχή •

• δείχνω στην τηλεόραση / στον κινηματογράφο
• προσέχω
• προκαλώ το ενδιαφέρον
• χρειάζομαι
• προσπαθώ να αλλάξω τη γνώμη κάποιου

- α. Τι ταινίες ... σήμερα στον κινηματογράφο;
β. Πρέπει να ... στη διατροφή μας, γιατί είναι πολύ σημαντική για την ανάπτυξή μας.
γ. Μην ακούς τους φίλους σου. Προσπαθούν να σε ...
δ. Δεν ... αυτή την τσάντα. Αγόρασες πέρυσι μία.
ε. Αυτή η ταινία μου ... και έψαξα για τον συγγραφέα του βιβλίου, πάνω στο οποίο βασίστηκε η ταινία.

- 3 ➤ Βρες λέξεις μέσα από το κείμενο που να έχουν παρόμοια σημασία με τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις.

- α. Ο αγώνας μεταξύ αντιπάλων με σκοπό τη νίκη του ενός ...
β. Πειράζω, φέρνω κάποιον σε δύσκολη θέση ...
γ. Πληροφορώ ...
δ. Στόχος ...
ε. Περπατάω, πάω πιο πέρα ...
στ. Ενδιαφέρομαι για κάποιον, κάτι ...
ζ. Πιστεύω, θεωρώ ...
η. Οδηγούμαι σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα ...
θ. Ελκυστικός ...

Παραγωγή γραπτού λόγου



Ας πούμε πως υπάρχουν μακαρόνια «Σόνια» και σε βάζουν να κάνεις μια διαφήμιση γι' αυτά. Μπορεί να είναι αστεία ή σοβαρή. Θα σου δώσω μια ιδέα και ύστερα προσπάθησε κι εσύ να φτιάξεις μια διαφήμιση. Καλύτερα να είναι αστεία, για να γελάσουν και οι δικοί σου.

Για τα παπούτσια σαν θέλεις κορδόνια,
προτίμησε τα μακαρόνια **Σόνια**
Και πάλι, αν θες ρούχα ν' απλώσεις,
τα μακαρόνια **Σόνια** να τεντώσεις
Όσο να βράσουνε, γερά, δε σπάνε,
κι αλίμονο σ' αυτούς που θα τα φάνε.

2 ...κάνουμε ένα τεστ;

Όρες ατέλειωτες περνούν πολλοί μεγάλοι -και πολλοί μικροί- μπροστά στην τηλεόραση. Κι ανάμεσα σε κείνα που προβάλλονται στον δέκτη τους -ειδήσεις, παιχνίδια τηλεοπτικά, ιστορίες σε «σειρές», προγράμματα πληροφοριακά, συνεντεύξεις, συζητήσεις κι ό,τι άλλο- μπαίνουν κάθε τόσο διαφημίσεις. Διαφημίσεις για: φαγώσιμα, καλλυντικά, κολόνιες, παιχνίδια, ηλεκτρικές συσκευές, ρούχα, κι ένα σωρό άλλα πράγματα.

Όμως -κι ας μην μας φαίνεται παράξενο- τι ακριβώς είναι οι διαφημίσεις πολλά παιδιά δεν το ξέρουν!

Εσείς, αλήθεια, πόσα ξέρετε γι' αυτές; Για να δούμε!

- 1 ► Υπάρχει μια μόνο σωστή απάντηση για κάθε πρόταση. Πες ποια είναι. Αν πετύχεις τέσσερις σωστές απαντήσεις, ξέρεις πολύ καλά τι είναι διαφήμιση. Αν πετύχεις μία ή δύο, κάτι ξέρεις. Αν δεν πετύχεις καμία, τότε με τούτο το τεστ σίγουρα κάτι θα μάθεις!

		ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ	
α.	Το προϊόν που διαφημίζεται:	<ul style="list-style-type: none">• είναι καλύτερο από όλα τα άλλα είδους του.• είναι το πιο φθηνό.• είναι ένα από τα πολλά που κυκλοφορούν και οι κατασκευαστές του θέλουν να το κάνουν γνωστό για να κερδίσουν χρήματα.
β.	Για να διαφημίσει κανείς ένα προϊόν στην τηλεόραση:	<ul style="list-style-type: none">• πρέπει να πληρώσει ένα ορισμένο ποσό ανάλογα με τον χρόνο που διαρκεί η διαφήμιση.• πρέπει το προϊόν να είναι καλύτερο.• πρέπει να πάρει σειρά από πολύ καιρό πριν.
γ.	Με τις διαφημίσεις:	<ul style="list-style-type: none">• γίνονται πιο ενδιαφέροντα τα προγράμματα.• συγκεντρώνονται χρήματα για να καλυφθούν τα έξοδα των τηλεοπτικών σταθμών.• φροντίζει το κράτος για την ενημέρωση των πολιτών.
δ.	Ό,τι διαφημίζεται από την τηλεόραση:	<ul style="list-style-type: none">• πρέπει να το αγοράσουμε γιατί είναι καλό.• πρέπει να το αγοράσουμε για να το δοκιμάσουμε.• πρέπει να το αγοράσουμε μόνο αν το χρειαζόμαστε πραγματικά.

2 ➤ Διάλεξε όποιο προϊόν θέλεις και κάνε μια προφορική διαφήμιση στην τάξη σου.



πρόσεξε

Η διαφήμιση δεν έχει πάντα σκοπό την πώληση ενός προϊόντος.

- Πολλές φορές γίνεται για να ενημερώσει για διάφορες δραστηριότητες π.χ. μια έκθεση βιβλίου, μια εκδήλωση κ.λπ.
- Άλλοτε, ενημερώσει το κοινό για σημαντικά θέματα που αφορούν την υγεία π.χ. υγιεινή διατροφή, περιβάλλον, γυμναστική.

3 ➤ Διαλέγεις και διαφημίζεις:

- Τον χορό που γίνεται κάθε χρόνο στην τάξη σου.
- Μια έκθεση βιβλίου που οργανώνει το σχολείο σου.
- Μια σχολική γιορτή.
- Μια θεατρική παράσταση του σχολείου σου.
- Μια μουσική εκδήλωση της τάξης σου.
- Το περιοδικό ή την εφημερίδα της τάξης σου.





βλέπω-μαθαίνω

Προστακτική



Ρήματα σε -ω και -ώ

Προστακτική Συνεχής

- **Επανάληψη** (κάθε μέρα / πρωί)
- **Διάρκεια** (συνέχεια, όλη την ώρα)

Προστακτική Απλή

- **Μία φορά**
- **Τώρα**

Ενεστώτας	Προστακτική Συνεχής	Αόριστος	Προστακτική Απλή
-ω	Θέμα ενεστώτα + ε (β' ενικός) ετε (β' πληθ.)	Θέμα αορίστου + ε (β' ενικός) τε (β' πληθ.)	
αγοράζω	αγόραζε-αγοράζετε ή να αγοράζεις-να αγοράζετε μην αγοράζεις-μην αγοράζετε	αγόρασα	αγόρασε-αγοράστε μην αγοράσεις-μην αγοράσετε
παίζω	παίξε-παίζετε ή να παίζεις-να παίζετε	έπαιξα	παίξε-παίξτε
γράφω	γράφε-γράφετε ή να γράφεις-να γράφετε	έγραψα	γράψε-γράψτε
-ώ	Θέμα ενεστώτα + α (β' ενικός) άτε (β' πληθ.)	Θέμα αορίστου + ε (β' ενικός) τε (β' πληθ.)	
ξυπνώ	ξύπνα-ξυπνάτε ή να ξυπνάς-να ξυπνάτε μην ξυπνάς-μην ξυπνάτε	ξύπνησα	ξύπνησε-ξυπνήστε μην ξυπνήσεις-μην ξυπνήσετε
κοιτώ	κοίτα-κοιτάτε ή να κοιτάς-να κοιτάτε	κοίταξα	κοίταξε-κοιτάξτε
	Θέμα ενεστώτα + εις (β' ενικός) είτε (β' πληθ.)	Θέμα αορίστου + ε (β' ενικός) τε (β' πληθ.)	
τιμωρώ	(να τιμωρείς)-τιμωρείτε μην τιμωρείς-μην τιμωρείτε	τιμώρησα	τιμώρησε-τιμωρήστε μην τιμωρήσεις-μην τιμωρήσετε



Ανώμαλα Ρήματα

βλέπω	βλέπε- βλέπετε να βλέπεις-να βλέπετε	είδα	δες - δείτε να δεις - να δείτε
λέω	λέγε- λέγετε να λες-να λέτε	είπα	πες - πείτε να πεις - να πείτε
έρχομαι	να έρχεσαι- να έρχεστε	ήρθα	έλα-ελάτε / να έρθεις-να έρθετε
τρώω	τρώγε-τρώγετε να τρως-να τρώτε	έφαγα	φάε-φάτε να φας - να φάτε



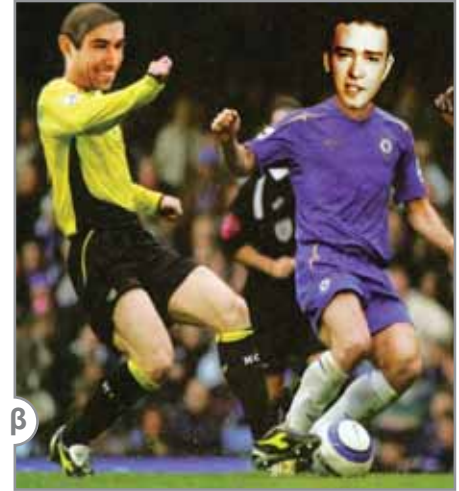
Σπορ-αθλητισμός

A ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε και δες τις εικόνες.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα **α** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **β** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **γ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **δ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **ε** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **στ** ταιριάζει με το κείμενο ...



ΑΠ. ΟΥ.Π. / Τασούλης



Σπορ-αθλητισμός



1 Δες το λεξιλόγιο.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- γράφομαι σε μια ομάδα
- κάνω ένα σπορ, γυμνάζομαι, προπονούμαι
- ο προπονητής, η προπόνηση
- ο ερασιτέχνης / επαγγελματίας (αθλητής)

ΤΑ ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΠΟΡ

- το τένις, το μπαλάκι, η ρακέτα, το γήπεδο, το τουρνουά, το φιλέ, το σετ, κερδίζω ένα σετ
- η ιππασία, το άλογο, ο αναβάτης
- η ποδηλασία, το ποδήλατο, ο ποδηλάτης
- η ιστιοπλοΐα, το σκάφος, το πανί, ο ιστιοπλόος
- οι πολεμικές τέχνες, το καράτε, το τζούντο, έχω μαύρη ζώνη

ΤΑ ΟΜΑΔΙΚΑ ΣΠΟΡ

- το ποδόσφαιρο, ο ποδοσφαιριστής, η ομάδα, ο επιθετικός (παίχτης), ο αμυντικός (παίχτης), ο τερματοφύλακας, ο αρχηγός, το γήπεδο ποδοσφαίρου, σκοράρω, βάζω γκολ
- το μπάσκετ, το καλάθι, το τρίποντο, το γήπεδο μπάσκετ, βάζω καλάθι, βάζω τρίποντο, δίνω πάσα

ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

- το σκέιτ μπορντ, το πατίνι, κάνω σκέιτ, ανεβαίνω/κατεβαίνω τη ράμπα
- τα πατίνια, ο εξοπλισμός, το κράνος, οι επιγονατίδες

ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΙΟΝΙ

- το σκι, κάνω σκι, ο σκιέρ, το χιονοδρομικό κέντρο, η πίστα, τα σλάλομ, κατεβαίνω την πίστα, η στολή του σκιέρ, ένα ζευγάρι σκι, τα παπούτσια του σκι, τα γάντια, ο σκούφος

ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΣΤΙΒΟΥ

- τρέξιμο 100μ/200μ/400μ σκυταλοδρομία, δρόμος μετ' εμποδίων
- άλμα εις μήκος, άλμα εις ύψος, άλμα επί κοντώ
- η σφαιροβολία, το ακόντιο
- ο μαραθώνιος, ο/η μαραθωνοδρόμος

Ο ΑΓΩΝΑΣ

- ο ποδοσφαιρικός αγώνας, το ματς, ο αγώνας μπάσκετ, το φιλικό παιχνίδι, το πρωτάθλημα, οι ημιτελικοί / προκριματικοί αγώνες
- το παγκόσμιο κύπελλο, το μουντιάλ
- ο αθλητής / η αθλήτρια, ο πρωταθλητής / η πρωταθλήτρια, η ομάδα, ο/η φίλαθλος, ο/η οπαδός, το αποτέλεσμα, η νίκη, η ήττα, ο νικητής / η νικήτρια, ο χαμένος, συμμετέχω σε...

λεξιλόγιο
λεξιλόγιο
λεξιλόγιο
λεξιλόγιο

1 ➤ Συμπλήρωσε τώρα τα κενά με τις λέξεις του λεξιλογίου.

Ένα από τα αγαπημένα αθλήματα του χειμώνα είναι το Στην Ελλάδα μόλις μπει ο Νοέμβριος τα ... κέντρα γεμίζουν από κόσμο. Μικρά παιδιά και μεγάλοι φοράνε τα ... στα πόδια τους και διασκεδάζουν γλιστρώντας στο χιόνι. Εκτός από τα σκι απαραίτητος εξοπλισμός θεωρείται μια ... του σκι που κρατάει ζεστό το σώμα, ένας ... στο κεφάλι και ... στα χέρια. Όταν φορέσεις όλα αυτά, είσαι έτοιμος να κατεβείς τις χιονοδρομικές ... των βουνών, που γίνονται κάτασπρα από το χιόνι.

2 ➤ Αντιστοίχισε τα αθλήματα με τις περιγραφές τους.

- τα πατίνια •
- το σκι •
- το μπάσκετ •
- το καράτε •
- το τένις •
- η ιππασία •
- η ποδηλασία •
- η ιστιοπλοΐα •

- Χρειάζεσαι ένα μπαλάκι και μια ρακέτα.
- Γίνεται στη θάλασσα.
- Αν δεν έχεις άλογο δεν μπορείς να το κάνεις.
- Το μόνο που χρειάζεσαι είναι ένα ποδήλατο.
- Συνήθως αυτοί που παίζουν είναι ψηλοί.
- Είναι άθλημα του δρόμου και έχει 4 ρόδες.
- Αν το μάθεις, δεν θα φοβάσαι να γυρνάς από το σχολείο μόνος.
- Κάνει πολύ κρύο όταν κάνεις αυτό το άθλημα.



2 Ασχολείσαι με τον αθλητισμό; Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- α. Με ποιο άθλημα ασχολείσαι;
- β. Σου αρέσει και γιατί;
- γ. Γιατί πρέπει να αθλούμαστε;
- δ. Είσαι σε κάποια ομάδα;
- ε. Ποια είναι η αγαπημένη σου ομάδα;
- στ. Σου αρέσουν τα ομαδικά ή τα ατομικά αθλήματα;
- ζ. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου αθλητής; Γιατί;

3 Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.



Ποδόσφαιρο παντού

Μπάλα παίζουν παντού στον κόσμο! Και δε χρειάζονται τέλεια γήπεδα — αρκεί μια αλάνα κι ένα τέρμα. Έλα να δούμε μερικές έξυπνες ιδέες που σκαρφίστηκαν άνθρωποι σε όλη τη Γη! Το πρόβλημα γι' αυτούς που παίζουν μπάλα σ' όλη τη γη θα 'χει απασχολήσει σίγουρα κι εσένα ή την παρέα σου. Ο φωτογράφος μας στα ταξίδια του εντόπισε μερικές απίθανες ιδέες. Δεν είναι πάντα το πιο ωραίο θέαμα. Αλλά κάθε εικόνα μάς λέει χίλια δυο πράγματα για τους ανθρώπους που τις σκαρφίστηκαν. Αν αφιερώσεις λίγο χρόνο, η ζωή τους θ' αρχίσει να ξετυλίγεται σαν ταινία μπροστά στα μάτια σου. Δοκίμασε! Στην Ιρλανδία ακόμη κι ένα τοιχάκι μπορεί να έχει τη δική του μικρή περιοχή! Μεγάλη φτώχεια στη Λατινική Αμερική! Αλλά στην Παραγουάη θέλουν και δίχτυα, και χαρούμενα χρώματα. Η χαρά της ζωής δεν κρύβεται στις δυσκολίες! Πολωνικό δάσος; Ε, και; Αρκεί ένα ξέφωτο! Κι έχουμε έτοιμα δοκάρια!

Εφημερίδα Καθημερινή, «Μικροί Ερευνητές»

- Εσύ παίζεις ποδόσφαιρο; Πού παίζεις;
- Αν δεν έχεις γήπεδο ή μπάλα, μπορείς να παίζεις ποδόσφαιρο; Τι θα κάνεις;
- Ποιοι παίρνουν μέρος σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα (οι παίκτες και η θέση τους).
- Τι ομάδα είσαι;
- Ποια ξένη ομάδα, εκτός από την ομάδα της χώρας σου, υποστηρίζεις;

διαβάζω-κατανοώ

1 Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.



- Λεό, θα δεις το ματς ποδοσφαίρου σήμερα το βράδυ στην τηλεόραση;
 - Δεν μπορώ, έχω **προπόνηση**. Έχω αγώνα κολύμβησης την επόμενη εβδομάδα. Η ομάδα μου οργανώνει **πρωτάθλημα** με τις άλλες ομάδες.
 - Ωραία! Τι πιστεύεις; Θα κερδίσετε;
 - Δεν ξέρω αλλά θα ήθελα πολύ να πάρουμε το **κύπελλο**. Θέλω να γίνω **πρωταθλητής** και να κερδίσω **μετάλλια**.
 - Εγώ προτιμώ τα **ομαδικά αθλήματα** όπως το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ και το βόλεϊ. Δεν είμαι αθλητικός τύπος. Παίζω λίγο ποδόσφαιρο αλλά προτιμώ να είμαι **θεατής**.
- Ποιο άθλημα κάνει ο Λεό; Είναι σημαντικό γι' αυτόν;
 - Ο φίλος του Λεό αθλείται;
 - Προτιμάει να παίζει ή να βλέπει ποδόσφαιρο;
 - Εσύ αθλείσαι; Πώς;

1 ➤ Βρες τι σημαίνουν οι λέξεις και οι φράσεις του κειμένου.

το κύπελλο •
το μετάλλιο •
ο πρωταθλητής •
ο πρωτάθλημα •
ο θεατής •
τα ομαδικά αθλήματα •
η προπόνηση •

• αθλήματα όπου παίρνουν μέρος πάνω από ένας
• το παίρνουν και το σηκώνουν ψηλά οι πρωταθλητές
• αυτός παρακολουθεί έναν αγώνα
• η άσκηση πριν από τον αγώνα
• το φοράνε στο λαιμό των νικητών
• ο νικητής που κατακτά την πρώτη θέση
• διοργάνωση αθλητική για να βγει ο πρώτος

2 Διάβασε τον δεύτερο διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις.



Μαρία: Φτάσαμε πολύ νωρίς. Δεν έχει καθόλου κόσμος.

Στέλλα: Καλύτερα! Όταν έχει πολύ κόσμος δεν μπορούμε να κολυμπήσουμε **με την ησυχία μας**. Υπάρχει πάντα ένας γέρος που διαμαρτύρεται γιατί κάνουμε κύματα.... Έλα τώρα δείξε μου το καινούριο σου μαγιό. Είναι ολόσωμο ή μπικίνι;

Μαρία: **Ολόσωμο** βέβαια. Ντρέπομαι να φοράω μπικίνι στο κολυμβητήριο. Σ' αρέσει;

Στέλλα: Τέλειο είναι! Κι εγώ πήρα τα καινούρια μου γυαλιά. Χωρίς γυαλιά με πονάνε τα μάτια.

Μαρία: Πού είναι το **σκουφάκι** σου; Πρέπει να το φοράμε όταν έχουμε μακριά μαλλιά.

Στέλλα: Να το. Αυτή τη φορά δεν το ξέχασα.

Μαρία: Τα αγόρια βγήκαν από τα **αποδυτήρια**;

Στέλλα: Ναι, κοίτα! Ο Γιώργος είναι στον **βατήρα**.

Μαρία: Και ο Νίκος; **Βούτηξε**;

Στέλλα: Ναι είναι στο νερό. Δεν ξέρει να κάνει βουτιές. Έρχεσαι; Ήρθαμε για να κολυμπήσουμε και όχι για να μιλάμε! Θα δεις, **είμαι δελφίνι**.

Μαρία: Έρχομαι αλλά εγώ δεν θα κάνω βουτιά. Την προηγούμενη εβδομάδα φοβήθηκα, γιατί έπεσα με την κοιλιά και πόνεσα πολύ.

- Πού βρίσκονται τα παιδιά;
- Τι φοράει η Στέλλα για πρώτη φορά;
- Πού είναι ο Γιώργος;
- Πού είναι ο Νίκος;

1 ➤ Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

- α. Τα κορίτσια είναι χαρούμενα που δεν έχει πολύ κόσμο.
- β. Η Στέλλα ήρθε στο κολυμβητήριο με έναν γέρο.
- γ. Αν έχουμε μακριά μαλλιά πρέπει να βάζουμε σκουφάκι.
- δ. Ο Γιώργος δεν ξέρει να κολυμπάει.
- ε. Της Μαρίας της αρέσει να κάνει βουτιές.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

...
...
...
...
...

2 ➤ Βρες τι σημαίνουν οι λέξεις ή οι φράσεις του κειμένου.

με την ησυχία μας •
βουτάω •
ο βατήρας •
το σκουφάκι •
ολόσωμο •
τα αποδυτήρια •
είμαι δελφίνι •

• πλαστικό ή υφασμάτινο κάλυμμα για το κεφάλι
• κολυμπάω πολύ καλά
• ο χώρος όπου ξεντυνόμαστε πριν και μετά τη γυμναστική
• χωρίς βιασύνη
• πλαστική πλατφόρμα που χρησιμοποιείται για βουτιές σε πισίνες
• που καλύπτει όλο το σώμα
• μπαίνω στο νερό με φόρα

3 Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.



Ένας αλλιώτικος ποδοσφαιρικός αγώνας

Στο μυθιστόρημα **Ένα σακί μαλλιά** το κεντρικό πρόσωπο είναι ένας μικρός, ο Γιωργαρέλος. Μαζί του πρωταγωνιστούν ένας νέος δάσκαλος, η κυρία Διονυσία που είναι δασκάλα, ένας παπάς, συμμετέχουν και πολλοί συμμαθητές του Γιωργαρέλου και οι κάτοικοι του νησιού τους. Στο κείμενο που ακολουθεί, τα παιδιά, με διαιτητή τον Γιωργαρέλο και τερματοφύλακες τον παπά και τον δάσκαλο, παίρνουν μέρος σ'έναν επεισοδιακό, όσο και αστείο, ποδοσφαιρικό αγώνα.

Θα παίξει κι ο δάσκαλος, τον πληροφόρησε ο Αριστείδης, αλλά εκείνος, σαν να το βρήκε πολύ φυσικό, δεν έδειξε καμιά απορία. Ο παπα-Μιχάλης είχε μάθει απ' έξω τα λόγια του. Μόλις άκουσε τα παιδιά να μαζεύονται στο προαύλιο, εμφανίστηκε στην πόρτα της εκκλησίας και προσποιήθηκε τον έκπληκτο και τον χαρούμενο, με αρκετή επιτυχία, είναι η αλήθεια.

- Βρε, καλώς τα παιδιά! Πώς από δω;
- Ηρθαμε να παίξουμε μπάλα, του λέει ο δάσκαλος.
- Ωραία, θαυμάσια! Πολύ καλά κάνατε! (Αυτοσχεδίαζε κιόλας ο παπάς). Την ευχή μου να 'χετε...
- Θέλετε να παίξετε κι εσείς, πάτερ, μαζί μας;

Εδώ χαμογελάει ντροπαλά. Τα παρακάτω λόγια ήταν ολοδικά του:

- Να παίξω μπάλα εννοείς, τέκνον μου; Όχι δα! Τι θα πουν τα παιδιά; Τι θα πει η κυρία Διονυσία όταν το μάθει;
- Γιατί, πάτερ μου; Κακό είναι;
- Διόλου κακό! Απεναντίας, μάλιστα, που είναι μια ωραία γυμναστική. Το ευλογημένο παιχνίδι, όπως φυσικά και το ποδόσφαιρο, όχι μόνο το επιτρέπει, αλλά και το συνιστά ο Πανάγαθος... Ας μην είχε ο κόσμος τέτοιες προκαταλήψεις και θα σου 'λεγα 'γώ! Κάθε μέρα θα έπαιζα...
- Να παίξετε, να παίξετε! φώναξαν τα παιδιά.

Με τα πολλά, κι αφού έκανε λίγο ακόμα τον δύσκολο, στο τέλος δέχτηκε, κι έτσι, μπήκε στο γήπεδο, μ' εντελώς φυσικό τρόπο (για να μην πω με το ζόρι), καθώς μάλιστα οι μικρότεροι δεν έδωσαν και πολλή σημασία στο γεγονός.

Οι αντίπαλες ομάδες, από οχτώ άτομα η καθεμιά, είχαν γι' αρχηγούς τον Αριστείδη και τον Φάνη. Αυτοί οι δυο βάλανε πόδια, διαλέγοντας ο πρώτος τον δάσκαλο κι ο δεύτερος τον παπά, για να τους βάλουν τερματοφύλακες.

Τέλος πάντων, οι δύο ομάδες πήραν τη θέση τους στο γήπεδο. Ο διαιτητής Γιωργαρέλος είχε πάντα κρεμασμένο στον λαιμό του το κλειδί του σπιτιού του. Τώρα κρέμασε και τη σφυρίχτρα. Έστριψε το δεκάρικο, για να δουν σε ποιον θα πέσει ο κατήφορος. Ύστερα στάθηκε στη σέντρα πλάι στον πλάτανο και σφύριξε για το εναρκτήριο λάκτισμα. Ο αγώνας άρχισε. Αμέσως όλος ο χώρος ζωήρεψε από μεγάλη κίνηση. Οι φωνές αντηχούσαν διπλά μέσα στη λαγκαδιά:



- Δώσε πάσα Φάνηρη!
- Κατέβαινε, ρεεε!
- Έμπαινε, Ταξιάρχηρη!
- Εδώ, Στρατηγέεε!

- Παίξε μπάλα, ρε κοιμίσση Γαβρήλοοο!

Ανάμεσά τους ξεπεταγόταν συχνά και κυριαρχούσε μια πιο δυνατή, παράταιρη και άγρια φωνή:

- Πίσω και σ' έφαγα!

Ο Γιωργαρέλος έπρεπε να δείξει στον παπά κόκκινη κάρτα απ' την αρχή. Δεν έπρεπε να τον αφήνει να βγαίνει απ' το τέρμα του μόλις έβλεπε τα σκούρα και να χιμάει απάνω στον επερχόμενο κυνηγό, με την ανατριχιαστική

κραυγή «πίσω και σ' έφαγα!», και να του παίρνει τη μπάλα απ' τα πόδια χωρίς πλονζόν, χωρίς τίποτα! Ο παπα-Μιχάλης είχε μια δικαιολογία. Έφταιγε, λέει, το κατηφορικό τέρμα, που του 'λαχε. Ήταν φυσικό να κατρακυλάει η μπάλα μόνη της κατακεί, τραβώντας στο κατόπι της όλους τους παίκτες, αμυντικούς κι επιθετικούς και να γίνεται, έτσι, συνωστισμός μπροστά στην εστία του, ενώ ο άλλος τερματοφύλακας καθότανε με σταυρωμένα χέρια. Γι' αυτό και, παρ' όλη την κραυγή του, έφαγε δεκατρία γκολ! Τότε κατέφυγε σε μεγαλύτερη ζαβολιά, να κλείσει το τέρμα του μισό μέτρο! Και τότε μόνο, ο διαιτητής αναγκάστηκε να του βγάλει κίτρινη κάρτα, μέσα σε θύελλα διαμαρτυριών και φωνές που τον κατηγορούσαν ότι: «πούλησε το παιχνίδι» και ότι έπρεπε να του βγάλει κόκκινη.

Αυτά για το πρώτο ημίχρονο, γιατί το δεύτερο δεν πρόλαβε. Πριν τελειώσει ο χρόνος, μερικοί εξαγριωμένοι, οι πιο μικροί της ομάδας, όρμησαν εναντίον του διαιτητή. Οι άλλοι έτρεξαν να τον υπερασπίσουν. Η σύρραξη γενικεύτηκε, και με δυο λόγια το γήπεδο έγινε πεδίο μάχης. Μάταια ο παπάς με τον δάσκαλο έτρεχαν πάνω κάτω να τους χωρίσουν. Ακόμα κι οι αρχηγοί των ομάδων, που ήταν οι πιο στενοί φίλοι, ήρθαν στα χέρια.

Κείμενο από ανθολόγιο Γ' και Δ' Δημοτικού

1 ► Βρες τι σημαίνουν οι λέξεις ή οι φράσεις του κειμένου.

προσποιήθηκε •
διόλου •
η λαγκαδιά •
παράταιρη •
ο συνωστισμός •
η ζαβολιά •
πούλησε το παιχνίδι •

• πολυκοσμία
• που δεν είναι ταιριαστός
• έκανε πως
• πονηριά
• έδωσε λεφτά για να κερδίσει
• έδαφος ανάμεσα σε βουνά
• καθόλου

➤ Θέλεις να γραφτείς σε έναν σύλλογο μπάσκετ. Για την εγγραφή σου, σου ζητάνε να συμπληρώσεις την παρακάτω φόρμα εγγραφής με τα στοιχεία σου.

Όνομα

Επίθετο

Ηλικία

Όνομα πατέρα

Βάρος

Ύψος

Άθλημα

Έχετε ξαναασχοληθεί με το άθλημα

Ανήκετε σε κάποια ομάδα

➤ Το σχολείο σου διοργανώνει ένα αθλητικό τουρνουά. Κάλεσε τους γονείς σου για να παρακολουθήσουν τους αγώνες. Γράψε μια πρόσκληση στην οποία να αναφέρεις την ημέρα, την ώρα, τους συμμετέχοντες, τις ομάδες, τους διαιτητές και τον τόπο. Διάλεξε το άθλημα που θέλεις.

2 ➤ Πες τη σωστή απάντηση αφού διαβάσεις το κείμενο.

- Γιατί ο συγγραφέας λέει «σαν να το βρήκε πολύ φυσικό» όταν είπε ότι θα παίξει ο δάσκαλος στον αγώνα;
 - Γιατί δεν συνηθίζεται να παίζουν δάσκαλοι σε αγώνα ποδοσφαίρου.
 - Γιατί δεν είναι ασυνήθιστο να παίζουν δάσκαλοι σε αγώνες.
 - Γιατί τον είχαν καλέσει.
- Γιατί ο παπάς είχε μάθει τα λόγια του απ'έξω;
 - Γιατί ήθελε να παίξει θέατρο.
 - Γιατί ήξερε ότι θα έπαιζαν ποδόσφαιρο και ήθελε να παίξει κι αυτός.
 - Γιατί ήξερε για τον αγώνα και ήθελε να τους διώξει.
- Πόσοι ήταν οι παίχτες της κάθε ομάδας;
 - 11
 - 5
 - 8
- Ο Γεωργαλέας είναι:
 - ο αρχηγός
 - ο τερματοφύλακας
 - ο διαιτητής
- Τι παράξενο έκανε ο παπα-Μιχάλης;
 - Τρόμαζε τον αντίπαλο.
 - Περίμενε με υπομονή.
 - Κοιμόταν.
- Ο Γεωργαλέας
 - έδωσε κόκκινη κάρτα στον παπά.
 - έδωσε κίτρινη κάρτα στον παπά.
 - δεν έκανε τίποτε.
- Ποια ήταν η ζαβολιά του παπά;
 - Προχώρησε μισό μέτρο από το τέρμα.
 - Έβγαλε το τέρμα.
 - Μετακίνησε το τέρμα μισό μέτρο.



βλέπω-μαθαίνω

Προσωπικές αντωνυμίες



1 Αιτιατική πτώση (άμεσο αντικείμενο)

Ενικός Αριθμός

εμένα	➡	με
εσένα	➡	σε
αυτόν	➡	τον
αυτήν	➡	την
αυτό	➡	το

Ο Γιώργος βλέπει **εμένα**.
Ο Γιώργος **με** βλέπει.

 **πρόσεξε**
βλέπω **κάποιον**

Πληθυντικός Αριθμός

εμάς	➡	μας
εσάς	➡	σας
αυτούς	➡	τους
αυτές	➡	τις
αυτά	➡	τα

Ο Γιώργος βλέπει **αυτούς**.
Ο Γιώργος **τους** βλέπει.



2 Γενική πτώση (έμμεσο αντικείμενο)

Ενικός Αριθμός

σε εμένα	➡	μου
σε εσένα	➡	σου
σε αυτόν	➡	του
σε αυτήν	➡	της
σε αυτό	➡	του

Ο Γιώργος μιλάει **στον** Νίκο.
Ο Γιώργος **του** μιλάει.

 **πρόσεξε**
μιλάω **σε κάποιον**

Πληθυντικός Αριθμός

σε εμάς	➡	μας
σε εσάς	➡	σας
σε αυτούς	➡	τους
σε αυτές	➡	τους
σε αυτά	➡	τους

Ο Γιώργος μιλάει **στους** γονείς του.
Ο Γιώργος **τους** μιλάει.



Νέοι και σχέσεις

A ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε τους διαλόγους και βρες σε ποια εικόνα αντιστοιχούν.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα **α** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **β** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **γ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **δ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **ε** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **στ** ταιριάζει με το κείμενο ...



Νέοι και σχέσεις

μιλάω

1 Δούλεψε σε ζευγάρια. Κάνε έναν διάλογο σύμφωνα με τα παρακάτω.



- Απαντάς στο τηλέφωνο.
- Χαιρετάς τον φίλο / τη φίλη σου και ρωτάς τι κάνει.
- Λες ότι είσαι ελεύθερος/η.
- Δέχεσαι την πρόσκληση και ρωτάς πού θέλει να πάτε.
- Συζητάς τις προτάσεις που κάνει ο φίλος / φίλη σου και επιλέγεις πού θέλεις να πας.
- Ζητάς από τον φίλο / τη φίλη σου να συναντηθείτε λίγο αργότερα.
- Ευχαριστείς τον φίλο / τη φίλη σου και κλείνεις το τηλέφωνο.



- Χαιρετάς τον φίλο / τη φίλη σου και λες ότι είσαι εσύ στο τηλέφωνο.
- Λες τι κάνεις και ρωτάς τον φίλο / τη φίλη σου τι θα κάνει απόψε.
- Προσκαλείς τον φίλο / τη φίλη σου για να βγείτε έξω.
- Προτείνεις διάφορες ιδέες.
- Συμφωνείς με την επιλογή του φίλου/ της φίλης σου και προτείνεις ώρα και τόπο συνάντησης.
- Δέχεσαι την πρόταση και κλείνεις το τηλέφωνο.

- Ποιος / ποια είναι ο καλύτερος φίλος / η καλύτερη φίλη σου; Τι σου αρέσει πιο πολύ σε αυτόν/ή;
- Τι σου αρέσει να κάνεις με τους φίλους σου όταν συναντιέστε;
- Κάθε πότε βλέπεις τους φίλους σου;

2 Δες το λεξιλόγιο.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- η οικογενειακή σχέση, έχω καλές σχέσεις με..., τα πάω καλά με ...
- το χαρτζιλίκι, παίρνω χαρτζιλίκι
- ζητώ άδεια από τους γονείς, αυστηροί/επικριτές γονείς, μαλώνω με τους γονείς μου

Η ΦΙΛΙΑ

- η φιλική σχέση
- ο καλύτερός μου φίλος / η καλύτερή μου φίλη, κάνω φίλους
ο κολλητός μου / η κολλητή μου
- η παρέα, κάνω παρέα με ...

Ο ΕΡΩΤΑΣ/ Η ΑΓΑΠΗ

- μου αρέσει ο/η ...



ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- ο συνομήλικος / η συνομήλικη
- ο συμμαθητής / η συμμαθήτρια
- ο έφηβος / η έφηβη / η εφηβεία
- είμαι καλός / κακός / μέτριος / άριστος μαθητής-τρια
- κάνω κοπάνα

1 ► Συμπλήρωσε τώρα τα κενά με τις λέξεις του λεξιλογίου.

- α. Ο πατέρας μου μου δίνει 15 ευρώ ... κάθε εβδομάδα.
- β. Η ... ξεκινά από τα 12 και είναι μια δύσκολη περίοδος για τους νέους.
- γ. Η ... μου φίλη είναι η Χαρά.
- δ. Ο αδερφός μου έκανε συνέχεια ... από το σχολείο και πήγαινε για ποδόσφαιρο.
- ε. Η Φωτεινή είναι ... μαθήτρια. Στα διαγωνίσματα παίρνει πάντα 20!
- στ. Οι γονείς μου δεν είναι πολύ Με αφήνουν και βλέπω ένα σήριαλ στην τηλεόραση μετά τις 9.00 (η ώρα) το βράδυ.
- ζ. Εγώ και ο Χρήστος είμαστε ... Είμαστε και οι δυο 15 χρονών.
- η. Ο πατέρας μου κάθε βδομάδα μου δίνει 50 ευρώ ... για να διασκεδάσω με τους φίλους μου.

2 ➤ Από πότε γνωρίζεις τον καλύτερο φίλο σου ή την καλύτερη φίλη σου;



πρόσεξε

γνωριζόμαστε **από...** (π.χ. το 2006)

γνωριζόμαστε **εδώ και ...** (π.χ. ένα χρόνο)

➤ Τι σημαίνει για σένα φίλος/η;

- βοήθεια στις δύσκολες στιγμές;
- εμπιστοσύνη;
- παρέα;



➤ Έχεις ερωτευτεί ποτέ;



➤ Τι σημαίνει για σένα «τέλειοι» γονείς;

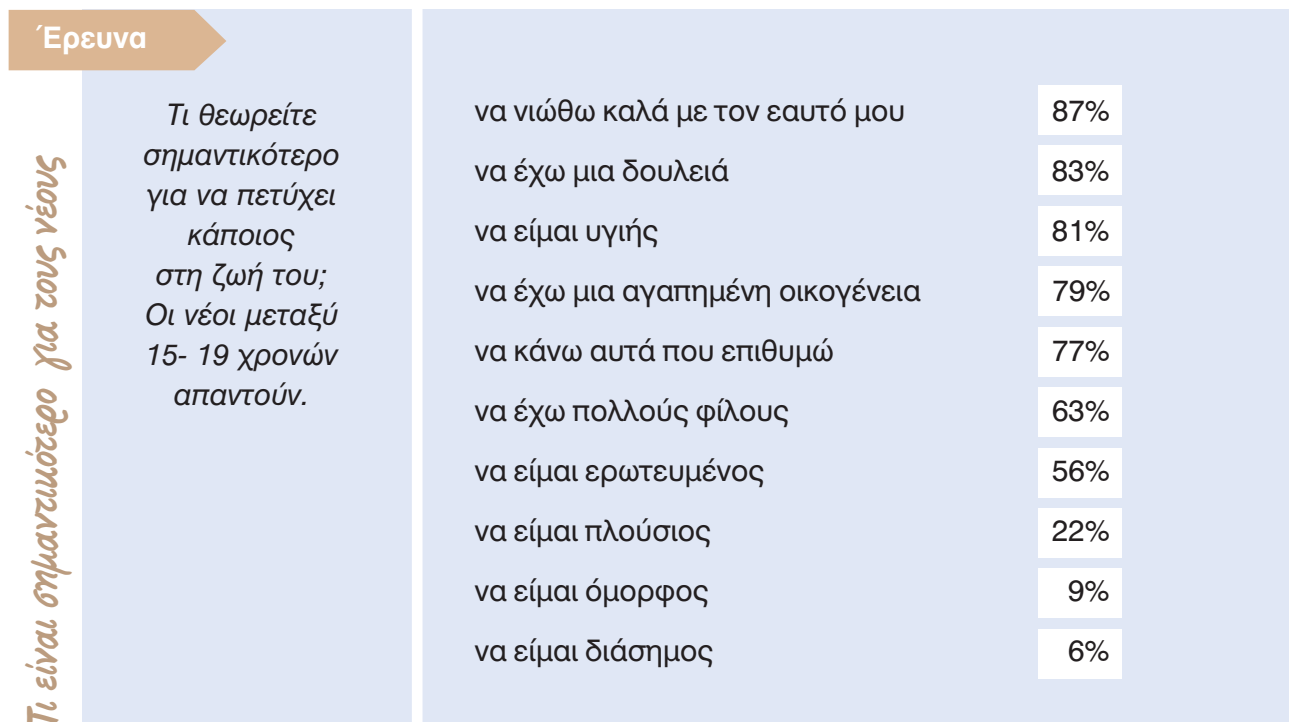
- αυστηροί
- επιεικείς
- απαιτητικοί



3 ➤ Μια φίλη σου σε προσκαλεί στη γιορτή της. Ο πατέρας σου είναι αυστηρός και δεν σ' αφήνει να πας. Φαντάσου τη συνομιλία που κάνεις μαζί του.



2 Διάβασε την έρευνα.



1 ► Σύμφωνα με την έρευνα ποια είναι τα κριτήρια των νέων για να πετύχει κάποιος στη ζωή του;

- να είμαι μορφωμένος ...
- να βγαίνω έξω ...
- να έχω φίλους ...
- να εργάζομαι ...
- να κάνω ό,τι θέλω ...
- να κερδίζω αρκετά χρήματα ...
- να αγαπάω τον εαυτό μου ...
- να έχω μια οικογένεια αγαπημένη ...
- να μην εργάζομαι ...

2 ► Μια «αγαπημένη οικογένεια» είναι..

- χωρισμένη;
- ενωμένη;

3 Διάβασε το κείμενο.



Οι σημαντικότεροι παράγοντες για να κρατήσει μια φίλια

Πολύ σημαντικό ρόλο σε μια σχέση παίζει ο χρόνος. Μια φίλια δεν χτίζεται σε μία μέρα. Δώστε λοιπόν χρόνο σ' εσάς και τους φίλους σας να γνωρίσει ο ένας τον άλλον καλύτερα.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να περάσει ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα όπου θα συναντιέστε με έναν άνθρωπο, μέχρι να μάθει ο ένας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του άλλου.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι το να **σχολιάζετε** στον φίλο σας άλλους ανθρώπους πίσω από την πλάτη τους δεν είναι ό,τι καλύτερο, γιατί είναι πολύ πιθανό να σκεφτεί ότι θα υπάρξουν στιγμές που θα ακολουθείτε την ίδια **τακτική** και για εκείνον.

Μην φοβάστε να κάνετε **υποχωρήσεις**. Να γνωρίζετε ότι η φίλια πολλές φορές το απαιτεί κιόλας. Παρόλα αυτά, θέστε τα όριά σας. Αυτό σημαίνει ότι θα κάνετε υποχωρήσεις μονάχα εκεί που πρέπει, γιατί αλλιώς είναι πολύ πιθανό οι άλλοι να **εκμεταλλευτούν** την καλοσύνη σας.

Δύο από τα σημαντικότερα συστατικά της φιλίας είναι η ειλικρίνεια και η **ευθύτητα**. Δείξτε στους φίλους σας ακριβώς αυτό που είστε, για να σας **συμπεριφερθούν** και αυτοί με τον ανάλογο τρόπο. Το να **προσποιείστε** και να δείχνετε κάτι άλλο από αυτό που είστε θα κάνει πολύ κακό στη σχέση σας και θα σας μπλέξει σε **παρεξηγήσεις** και **απογοητεύσεις**.

Επίσης, όταν ο φίλος σας έχει κάνει κάτι που σας στεναχώρησε και δεν το περιμένατε από εκείνον, πρέπει να το συζητήσετε μαζί του και όχι να **απομακρυνθείτε** χωρίς καμία εξήγηση. Μην κρίνετε ποτέ χωρίς να έχετε ακούσει και την άλλη πλευρά.

Ακούστε τι έχουν να σας πουν οι φίλοι σας και μην συζητάτε μόνο ό,τι απασχολεί εσάς. Οι καλοί φίλοι είναι, πάνω απ' όλα, καλοί **ακροατές**.

Πείτε όμορφα λόγια στον φίλο σας. Όταν κάνει κάτι καλό, όταν φορά κάτι όμορφο, όταν λέει κάτι αστείο. Όλοι μας **χρειαζόμαστε** την **επιβεβαίωση** από τους ανθρώπους που αγαπάμε.

της Ελένης Γκαρβούνη, www.myworld.gr

1 ➤ Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

- | | |
|--|-----|
| α. Για να κρατήσει μια φίλια χρειάζεται χρόνος. | ... |
| β. Πρέπει να σχολιάζετε στον φίλο σας άλλους ανθρώπους. | .. |
| γ. Η φίλια χρειάζεται υποχωρήσεις για να κρατήσει. | ... |
| δ. Δεν πρέπει να δείχνετε στους φίλους σας αυτό που είστε. | .. |
| ε. Αν οι φίλοι σας σας στενοχωρούν, καλό είναι να απομακρύνεστε χωρίς εξηγήσεις. | ... |
| στ. Οι κακοί φίλοι είναι καλοί ακροατές. | ... |
| ζ. Να λέτε όμορφα λόγια στους φίλους σας γιατί το χρειάζονται. | .. |

2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω λέξεων και μετά συμπλήρωσε με αυτές τις προτάσεις.

σχολιάζω •
η τακτική •
η υποχώρηση •
η ειλικρίνεια •
προσποιούμαι •
η απογοήτευση •
ο ακροατής •

• η κίνηση προς τα πίσω, ο συμβιβασμός
• προσπαθώ να φανώ διαφορετικός απ' ό,τι είμαι
• ο τρόπος ενέργειας
• η απώλεια ελπίδας
• κρίνω κάποιον ή κάτι
• αυτός που ακούει κάτι
• η ευθύτητα

- α. Για μένα η ευγένεια και η ... παίζουν σημαντικό ρόλο στη φιλία.
β. Ο Χρήστος το μόνο που ξέρει να κάνει είναι να ... αρνητικά αυτά που κάνουν οι γύρω του.
γ. Όταν κάτι με απασχολεί, το λέω στους φίλους μου που είναι καλοί ...
δ. Μην είσαι τόσο εγωιστής! Κάνε μια ...
ε. Η ... μου ήταν μεγάλη όταν είδα τον φίλο μου με μια άλλη κοπέλα.
στ. Μην ... ότι τα ξέρεις όλα, ενώ δεν ξέρεις τίποτα!
ζ. Η ... που ακολουθείς δεν είναι σωστή και σύντομα θα το καταλάβεις.

3 ➤ Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με τα ρήματα.

• εκμεταλλεύομαι • συμπεριφέρομαι • προσποιούμαι
• απομακρύνομαι • χρειάζομαι

- α. Κάθε φορά που σε ... είσαι δίπλα μου. Σ' ευχαριστώ!
β. Ο Δημήτρης ... περίεργα τώρα τελευταία. Δεν ξέρω τι έχει.
γ. Όταν δεν θέλω να πάω στο σχολείο ... την άρρωση.
δ. Κάθε φορά που την πλησιάζω αυτή ... χωρίς να μου δώσει εξηγήσεις.
ε. Ξέρει ότι την αγαπάω και το ...

➤ Τι σημαίνει για σένα ειλικρίνεια και ευθύτητα;
Ποια είναι τα επίθετα των ουσιαστικών αυτών;

4 ➤ Τα παρακάτω επίθετα χαρακτηρίζουν ένα άτομο. Βρες ποια από αυτά έχουν θετική, αρνητική ή ουδέτερη έννοια.

- | | | | | |
|---------------|--------------|-------------|----------------|---------------|
| • απαιτητικός | • ειλικρινής | • εγωιστής | • γκρινιάρης | • ευθύς |
| • έξυπνος | • θαρραλέος | • συνεπής | • απαισιόδοξος | • επιδέξιος |
| • αγαπητός | • αστείος | • φιλικός | • φοβητσιάρης | • δραστήριος |
| • άδικος | • επιεικής | • ευγενικός | • αγενής | • οξύθυμος |
| • αγχώδης | • δειλός | • ζηλιάρης | • αδέξιος | • αισιόδοξος |
| • ευαίσθητος | • ντροπαλός | • ασυνεπής | • σοβαρός | • δίκαιος |
| • ευχάριστος | • αυθόρμητος | • ήρεμος | • γενναιόδωρος | • ενθουσιώδης |

α	β	γ
θετική έννοια	ουδέτερη έννοια	αρνητική έννοια
...

➤ Βρες τα ουσιαστικά από τα οποία προέρχονται τα παραπάνω επίθετα.

Παράδειγμα: απαιτητικός ➡ **απαίτηση**

5 ➤ Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα επίθετα.

- | | | | |
|-------------|--------------|--------------|--------------|
| • θαρραλέος | • ντροπαλός | • αγενής | • δραστήριος |
| • συνεπής | • ειλικρινής | • αισιόδοξος | • άδικος |

- α.** Όταν του μιλάς κοκκινίζει. Είναι τόσο ...!
- β.** Ο Κώστας είναι πάντα ... Όταν έχουμε ραντεβού είναι πάντα στην ώρα του.
- γ.** Με βλέπει στον δρόμο και δεν λέει ούτε μια καλημέρα. Είναι πολύ ...
- δ.** Μου αρέσει να λέω πάντα την αλήθεια. Είμαι ...
- ε.** Μου μίλησε άσχημα χωρίς να φταίω. Είναι τόσο ...!
- στ.** Είσαι πολύ εργατικός και ... στη δουλειά σου και γι' αυτό θα πάρεις προαγωγή.
- ζ.** Καλό είναι να είσαι ... και να βλέπεις τη ζωή θετικά.
- η.** Πρέπει να κάνω μερικές εξετάσεις αλλά φοβάμαι τους γιατρούς. Μην φοβάσαι! Πρέπει να είσαι ...

➤ Περιγράψε έναν φίλο / μια φίλη σου χρησιμοποιώντας κάποια από τα παραπάνω επίθετα.

6 ➤ Συμπλήρωσε το κείμενο με τις κατάλληλες λέξεις από τον πίνακα στον κατάλληλο τύπο.

Φιλία

Είναι σημαντικό να έχει κάποιος ... φίλους. Πότε όμως είναι μια φιλία αληθινή και πότε είναι απλά και μόνο μια «παρέα», που σήμερα είναι, αύριο δε θα είναι;

Ο αληθινός φίλος είναι δίπλα σου, όχι μόνο στις εύκολες αλλά και στις ... στιγμές. Οι καλοί φίλοι είναι κοντά σου όταν τους ... Είναι ... μαζί σου ακόμη και αν διαφωνούν με τις επιλογές σου. Δεν είναι ... Ενδιαφέρονται για σένα και τα προβλήματά σου και δεν ... την αγάπη σου.

Αντίθετα, στην παρέα κάποιος ... διαφορετικά. Περνάει ευχάριστα και δεν ... όλα του τα μυστικά. Αρκεί ο άλλος να είναι ... και ... για να κάνει παρέα μαζί σου.

ειλικρινής
χρειάζομαι
φιλικός
συμπεριφέρομαι
μοιράζομαι
δύσκολος
ευγενικός
εκμεταλλεύομαι
αληθινός
εγωιστής





βλέπω-μαθαίνω

Τα επίθετα



Τα επίθετα

- όμορφος - όμορφη - όμορφο
όμορφοι - όμορφες - όμορφα
- ωραίος - ωραία - ωραίο
ωραίοι - ωραίες - ωραία
- γλυκός - γλυκιά - γλυκό
γλυκοί - γλυκές - γλυκά
- βαθύς - βαθιά - βαθύ
βαθιοί - βαθιές - βαθιά
- σταχτής - σταχτιά - σταχτί
σταχτιοί - σταχτιές - σταχτιά
- ζηλιάρης - ζηλιάρα - ζηλιάρικο
ζηλιάρηδες - ζηλιάρες - ζηλιάρικα

Καταλήξεις	
Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός Αριθμός
-ος -η -ο	-οι -ες -α
-ος -α -ο	-οι -ες -α
-ός -ιά -ό	-οί -ές -ά
-ύς -ιά -ύ	-ιοί -ιές -ιά
-ής -ιά -ί	-ιοί -ιές -ιά
-ης -α -ικο	-ηδες-ες-ικα

πρόσεξε



Επίθετα σε -ής, -ής, -ές

- ο συνεχής - η συνεχής - το συνεχές

Ενικός	Όνομ.	ο	συνεχής	η	συνεχής	το	συνεχές
	Γεν.	του	συνεχούς	της	συνεχούς	τους	συνεχούς
	Αιτ.	τον	συνεχή	τη	συνεχή	το	συνεχές
	Κλητ.		συνεχή (ς)		συνεχής		συνεχές
Πληθυντικός	Όνομ.	οι	συνεχείς	οι	συνεχείς	τα	συνεχή
	Γεν.	των	συνεχών	των	συνεχών	των	συνεχών
	Αιτ.	τους	συνεχείς	τις	συνεχείς	τα	συνεχή
	Κλητ.		συνεχείς		συνεχείς		συνεχή

Οι συζυγίες

1 Πρώτη συζυγία

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ω	<p>δένω δένεις δένει δένουμε δένετε δένουν</p>	<p>δένομαι δένεσαι δένεται δενόμαστε δένεστε δένονται</p>

2 Δεύτερη συζυγία

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ώ, -άς	<p>αγαπώ (-άω) αγαπάς αγαπά (-άει) αγαπούμε αγαπάτε αγαπούν</p>	<p>αγαπιέμαι αγαπιέσαι αγαπιέται αγαπιόμαστε αγαπιέστε αγαπιούνται</p>

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ώ, -είς	<p>λυπώ λυπείς λυπεί λυπούμε λυπείτε λυπούν</p>	<p>λυπάμαι λυπάσαι λυπάται λυπόμαστε λυπάστε λυπούνται</p>

Ρήματα σε -ώ, -άς	<p>αγαπώ απαντώ βοηθώ καλώ διψώ ζητώ κολυμπώ κρατώ μελετώ μιλώ νικώ ξεχνώ</p>	<p>πίνω περνώ πετώ σταματώ συζητώ συναντώ τραγουδώ φιλώ φορώ χαιρετώ χαμογελώ χτυπώ</p>
--------------------------	---	---

Ρήματα σε -ώ, -είς	<p>αδιαφορώ απορώ αργώ αφαιρώ δημιουργώ διαρκώ επιθυμώ εξηγώ ζω θεωρώ καλώ κατηγορώ</p>	<p>κατοικώ μπορώ νοσταλγώ οδηγώ προσπαθώ προχωρώ τηλεφωνώ συγχωρώ τιμωρώ χρησιμοποιώ ωφελώ</p>
---------------------------	---	--

Ταξίδια

Α ακούω-κατανοώ

1 Θα ακούσεις ένα κείμενο στο οποίο δίνονται συμβουλές για τις καλοκαιρινές διακοπές. Πες ποιες συμβουλές άκουσες.

- α. Αποφεύγετε να κολυμπάτε μόνοι σας. . . .
- β. Δεν πρέπει να κολυμπάτε στα βαθιά. . . .
- γ. Δεν πρέπει να πέφτετε στο νερό, αν νιώθετε κουρασμένοι. . . .
- δ. Έχετε μαζί σας πάντα φάρμακα και γάζες σε περίπτωση που τραυματιστείτε. . . .
- ε. Αποφεύγετε τις βουτιές, αν δεν γνωρίζετε τη θάλασσα. . . .
- στ. Μην κολυμπάτε όταν έχει δυνατούς ανέμους. . . .
- ζ. Καλό είναι να φοράτε αντηλιακό. . . .
- η. Μην μπαίνετε στην θάλασσα αν έχετε φάει. . . .
- θ. Πίνετε πολλά υγρά πριν πέσετε στη θάλασσα. . . .



Πώς φαντάζεσαι
τα ταξίδια
ή τις διακοπές σου;



Ταξίδια

B μιλάω

1 Κοιτάξτε τις εικόνες. Αποφασίστε τι θα πάρετε μαζί σας σε ένα **σαφάρι**, σε μια **κρουαζιέρα** και σε ένα **χιονοδρομικό κέντρο**.

Παράδειγμα: **Αν πάω** κρουαζιέρα, **θα πάρω** μαζί μου ένα καπέλο γιατί θα έχει ήλιο.



βαλίτσα



ορειβατικά
παπούτσια



φωτογραφική
μηχανή



καπέλο



μπουφάν



χάρτης



πετσέτα
παραλίας



ταξιδιωτικός
σάκος



μάσκα
θαλάσσης



παπούτσια
αθλητικά



διαβατήριο



σορτς



γυαλιά ηλίου



αντηλιακό



κιάλια
σαγιονάρες

2 Δες το λεξιλόγιο.

λεξιλόγιο λεξιλόγιο λεξιλόγιο

Ο ΚΑΙΡΟΣ



14-28°

- ο ήλιος, η ηλιοφάνεια, αίθριος καιρός, κάνει ζέστη, ο καύσωνας, έχει καύσωνα
- η ελάχιστη, η μέγιστη θερμοκρασία, βαθμοί Κελσίου (C°)
- το θερμόμετρο, η θερμοκρασία, η άνοδος ≠ η πτώση της θερμοκρασίας



- η βροχή, βρέχει, η βροχόπτωση, καιρός βροχερός
- το χιόνι, χιονίζει, η χιονόπτωση, ❄️ κάνει κρύο

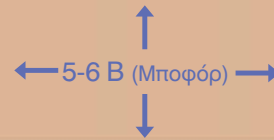


- η καταιγίδα

- η ομίχλη



- το σύννεφο, η συννεφιά, νεφώσεις πυκνές, νεφώσεις αραιές, καιρός νεφελώδης
- άνεμοι μέτριοι / ισχυροί / πολύ ισχυροί, φυσάει



1 ➤ Φαντάσου ότι είσαι μετεωρολόγος. Κάνε την πρόβλεψη σου για τον αυριανό καιρό.



Πρόγνωση καιρού

Αύριο στη Μακεδονία θα σημειωθούν ... Οι ... θα είναι νότιοι μέτριοι και θα φτάσουν σταδιακά τα 5-6 B (Μποφόρ). Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 14 - ... βαθμούς Κελσίου.

Στην Αθήνα θα έχουμε ... αλλά κατά το μεσημέρι θα σημειωθούν νεφώσεις. Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 16- ... βαθμούς Κελσίου.

Στην υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα θα έχουμε αραιές ... που θα πυκνώσουν και θα σημειωθούν ... Η ... θα κυμανθεί από 8-23 βαθμούς Κελσίου.

Στα νησιά του Αιγαίου θα έχουμε αραιές νεφώσεις με ... ισχυρούς έως πολύ ισχυρούς και θερμοκρασία από 21-29 βαθμούς ...

3 Πού σου αρέσει να πηγαίνεις διακοπές; Μίλησε για τις προτιμήσεις σου, όπως στο παράδειγμα.

Μου αρέσει / δεν μου αρέσει / προτιμώ / απολαμβάνω το κάμπινγκ.
Συνήθως μένω σε σκηνή....




1 ➤ Αποφάσισε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις εκφράζουν ερώτηση, υπόσχεση, ελπίδα ή φόβο.

- α.** Φοβάμαι τα ύψη. Νομίζω ότι θα πέσω.
- β.** Θα με βοηθήσεις με τις δουλειές;
- γ.** Μην ανησυχείς. Θα το πω εγώ στην Ελένη.
- δ.** Ελπίζω ότι η Εύα θα γίνει μια θαυμάσια δασκάλα.

2 ➤ Κάνε πέντε προτάσεις για τα σχέδιά σου για το μέλλον.

Παράδειγμα: **Όταν μεγαλώσω θα γίνω πιλότος.**

3 ➤ Αλυσίδα. Να συνεχίσετε ο ένας μετά τον άλλο την ιστορία σύμφωνα με το παράδειγμα:

-  Αν ο Κώστας δουλέψει σκληρά, θα πάρει προαγωγή.
-  Αν πάρει προαγωγή, θα πάρει αύξηση.
-  Αν πάρει αύξηση... κ.λπ.

4 ➤ Βρες σε ποιο μέσο μεταφοράς αναφέρονται οι λέξεις.

- η καμπίνα • η απογείωση • η ζώνη ασφαλείας • ο έλεγχος • το πάρκινγκ
- ο σταθμός • η κρουαζιέρα • η πτήση • το κατάστρωμα • η επιβίβαση
- το αεροδρόμιο • η στάθμευση • το βαγόνι • η βενζίνη • το λιμάνι • ο χάρτης



...



...



...



...



1 Είσαι ένας ταξιδιώτης που σου αρέσει η περιπέτεια; Κάνε το κουίζ και ανακάλυψε το.

Για σένα οι ιδανικές διακοπές θα ήταν...

- α.** ένα πακέτο διακοπών στην Ισπανία σε παραθαλάσσιο ξενοδοχείο.
- β.** η φιλοξενία σε ένα σπίτι στη βόρεια Γαλλία.
- γ.** η εξερεύνηση της Ινδίας με ένα σακίδιο στον ώμο.

Θα προτιμούσες να μείνεις σε...

- α.** ένα ακριβό ξενοδοχείο.
- β.** σε ένα φτηνό ξενοδοχείο ή να σε φιλοξενήσουν.
- γ.** σε κάμπινγκ.

Όταν πηγαίνεις διακοπές...

- α.** τρως ό,τι τρως στο σπίτι σου.
- β.** δοκιμάζεις και μερικά διαφορετικά πιάτα.
- γ.** δοκιμάζεις μόνο την τοπική κουζίνα.

Παίρνεις πάντοτε μαζί σου.....

- α.** τα καλά σου ρούχα.
- β.** το κινητό σου τηλέφωνο.
- γ.** έναν χάρτη και ένα λεξικό.

Στις διακοπές κάνεις σπάνια...

- α.** κανό ή ορειβασία.
- β.** ηλιοθεραπεία.
- γ.** ψώνια.

Θα προτιμούσες να μην ταξιδέψεις με...

- α.** τρένο.
- β.** καράβι.
- γ.** αεροπλάνο.

Αν κάτι σου συμβεί...

- α.** παίρνεις το πρώτο αεροπλάνο και επιστρέφεις.
- β.** τηλεφωνείς αμέσως στο ταξιδιωτικό πρακτορείο.
- γ.** απολαμβάνεις την περιπέτεια.

Βαθμολογία

Περισσότερες **α** απαντήσεις:

Δεν έχεις την περιπέτεια μέσα σου. Για σένα, οι διακοπές είναι διασκέδαση και χαλάρωση.

Περισσότερες **β** απαντήσεις:

Για σένα, διακοπές σημαίνουν να απολαμβάνεις τις απλές, καθημερινές χαρές της ζωής. Παρόλο που δεν σε ενδιαφέρουν οι υπερβολικές διακοπές, σου αρέσει ωστόσο να σε φροντίζουν.

Περισσότερες **γ** απαντήσεις:

Είσαι ένας ταξιδιώτης που σου αρέσει η περιπέτεια. Σου αρέσει να εξερευνείς άλλους πολιτισμούς. Για σένα, αυτό που μετράει είναι η διαδρομή και όχι ο προορισμός.

➤ Διάβασε ξανά το κείμενο και βρες λέξεις που να περιγράφουν:

- είδη διακοπών
- διαμονή
- μέσα μεταφοράς
- δραστηριότητες

2 Διάβασε το κείμενο.



Πεζοπορία - Ορειβασία – Αναρρίχηση

Η πεζοπορία διακρίνεται σε απλή και ορεινή. Στην πρώτη κατηγορία, η ελάχιστη απόσταση είναι 5 χλμ. (περίπου μια-δύο ώρες) και πραγματοποιείται σε **εδάφη** με πολύ μικρή κλίση (χωρίς μεγάλη υψομετρική διαφορά) κι ελαφρύ **εξοπλισμό**. Στη δεύτερη κατηγορία, η απόσταση των 15- 20 χλμ. και οι 5-8 ώρες πορείας αποτελούν τον κανόνα. Ο εξοπλισμός είναι ειδικός και ιδιαίτερα τη χειμερινή περίοδο επιβάλλεται να είναι ο κατάλληλος. Η ορεινή πεζοπορία μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε βουνό. Τα βασικά χαρακτηριστικά της είναι η υψομετρική διαφορά της **διαδρομής**, που μπορεί να φθάσει τα 500-600 μ. και το γεγονός ότι η πορεία γίνεται συνήθως σε **υψόμετρα** μεγαλύτερα των 500 μ.

Η **ορειβασία** αποτελεί την πιο δύσκολη μορφή της πεζοπορίας. Συνήθης στόχος της ορειβασίας είναι η **κατάκτηση** κάποιας **κορυφής**. Στην ορειβασία η απόσταση δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο. Πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι ανά ώρα καλύπτονται περίπου 300 μέτρα υψομετρικής διαφοράς που σημαίνει ότι για να ανέβει κανείς 1000 μέτρα απαιτούνται περίπου 4 ώρες μαζί με τις στάσεις. Μια συνήθης ορειβατική **ανάβαση** διαρκεί 7-10 ώρες μαζί με την επιστροφή.

Τέλος, **αναρρίχηση** χαρακτηρίζεται το **σκαρφάλωμα**, με καλοκαιρινές συνθήκες (με χειμερινές χαρακτηρίζεται **αλπινισμός**), σε οποιαδήποτε κορυφή βουνού, που γίνεται όμως από την **απόκρημνη** πλευρά της (ορθοπλαγιά) και στην οποία εφαρμόζεται αναγκαστικά η αναρριχητική τεχνική (μικρού ή μεγάλου βαθμού δυσκολίας) με τη χρήση βοηθητικών οργάνων. Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές περιοχές όπου μπορεί κανείς να κάνει ελεύθερη αναρρίχηση, αλλά και πολλές σχολές τεχνητής αναρρίχησης.

www.travelinggreece.gr

- 1 ➤ *Βρες σε τι αναφέρονται οι παρακάτω προτάσεις: στην **πεζοπορία**, στην **ορειβασία** ή στην **αναρρίχηση**;*
- α. Αποτελεί τη δύσκολη μορφή της πεζοπορίας. Είναι ...
 - β. Διακρίνεται σε απλή και ορεινή. Είναι ...
 - γ. Τον χειμώνα χαρακτηρίζεται αλπινισμός. Είναι ...
 - δ. Η απόσταση δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο. Είναι ...
 - ε. Χρειάζεται κατάλληλος εξοπλισμός. Είναι ...
 - στ. Γίνεται σε υψόμετρα μεγαλύτερα των 500μ. Είναι ...
 - ζ. Είναι το σκαρφάλωμα. Είναι ...
 - η. Χρησιμοποιούνται βοηθητικά όργανα. Είναι ...
 - θ. Στόχος της είναι η κατάκτηση κάποιας κορυφής. Είναι ...
 - ι. Μπορεί κανείς να κάνει ελεύθερη ή να πάει σε κάποια σχολή. Είναι ...

➤ *Τι προτιμάς να κάνεις: πεζοπορία, ορειβασία ή αναρρίχηση; Γιατί;*

2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω λέξεων και μετά συμπλήρωσε με αυτές τις προτάσεις.

το έδαφος •
ο εξοπλισμός •
η διαδρομή •
το υψόμετρο •
η κατάκτηση •
η κορυφή •
ο απόκρημνος •
η ανάβαση •
το σκαρφάλωμα •

- ψηλός και απότομος, γεμάτος γκρεμούς
- επιτυχία, απόκτηση ύστερα από προσπάθειες
- το ανώτατο στρώμα της γης
- το ανώτατο άκρο, το πιο ψηλό σημείο
- η αναρρίχηση
- απαραίτητα όργανα, μηχανήματα
- η πορεία από ένα σημείο σε άλλο
- το ύψος ενός σημείου της γης πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας
- το ανέβασμα

- α. Για να κάνουμε σκι χρειαζόμαστε και τον κατάλληλο ...
- β. Η ... από τον Βόλο μέχρι το Πήλιο ήταν πολύ ευχάριστη.
- γ. Εκεί πάνω έχει ωραία θέα αλλά η ... είναι δύσκολη.
- δ. Ο δρόμος είναι τόσο ... που φοβάσαι να τον περπατήσεις.
- ε. Ύστερα από πολλή προσπάθεια ο γνωστός αθλητής Κεντέρης πέτυχε τη ... της πρώτης θέσης.
- στ. Ύστερα από δυο ώρες ορειβασίας ανεβήκαμε τελικά στη ...
- ζ. Το ... έχει πολλές πέτρες και δεν μπορούμε να φυτέψουμε τίποτε.
- η. Ακόμη υπάρχουν πληθυσμοί που ζουν όλο τον χρόνο σε ... άνω των 10.000 μέτρων.
- θ. Πάμε για ... μέχρι την κορυφή του βουνού;

3 Διάβασε το κείμενο.



Μύκονος Μύκονος Μύκονος Μύκονος

Η Μύκονος είναι το πιο γνωστό από τα νησιά των Κυκλάδων. **Διάσημο** για το **κοσμοπολίτικο** περιβάλλον του, τις υπέροχες παραλίες και την ασταμάτητη νυχτερινή ζωή, δεν είναι τυχαίο που το νησί είναι ανάμεσα στους πιο δημοφιλείς **προορισμούς** σε όλη τη Μεσόγειο. Οι γραφικοί ασβεστωμένοι δρόμοι και τα μικρά τετράγωνα σπίτια με χαρακτηριστικά βαμμένες μπλε πόρτες και παράθυρα, έχουν δημιουργήσει την παγκόσμια εικόνα της Ελλάδας και μπορούν να βρεθούν σε όλο το νησί. Η Μύκονος είναι γεμάτη με σύγχρονες εγκαταστάσεις, πολλά ξενοδοχεία πρώτης κατηγορίας, **θέρετρα** και ταβέρνες, χωρίς να χάνει την παραδοσιακή της γοητεία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι λιγότερο από μισή ώρα με το καράβι είναι η Δήλος, ένα από τα πιο ιερά μέρη για τους Έλληνες. Η Δήλος είναι ο τόπος γέννησης του Απόλλωνα και της αδερφής του της Άρτεμης, και είναι γεμάτος με αρχαία **ερείπια** ναών, βωμών, σταδίων, κτιρίων, κ.λπ.

Χρήσιμες διευθύνσεις και τηλέφωνα:

Δημοτικό Κτίριο, 846 00, Μύκονος

- Τουριστική αστυνομία: ☎ (+30 22890) 22282
- Δημοτικό γραφείο πληροφοριών: ☎ (+30 22890) 23990
- **Δημαρχείο:** ☎ (+30 22890) 22201

Πώς να φτάσετε:



Υπάρχουν καθημερινά **δρομολόγια** από την Αθήνα για τη Μύκονο. Το ταξίδι διαρκεί από δυόμισι έως πέντε ώρες, ανάλογα με τον τύπο του πλοίου.



Υπάρχουν καθημερινές πτήσεις από την Αθήνα για τη Μύκονο. Η **πτήση** διαρκεί λιγότερο από μισή ώρα.

www.eu2003.gr

Μύκονος Μύκονος Μύκονος Μύκονος

1 ► Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

- α. Η Μύκονος είναι διάσημη για τα μνημεία της.
- β. Έχει ωραίες παραλίες.
- γ. Είναι γνωστή για τη νυχτερινή ζωή της.
- δ. Στη Μύκονο βλέπει κανείς μεγάλα τετράγωνα σπίτια.
- ε. Η Μύκονος έχει πολλά ξενοδοχεία πρώτης κατηγορίας.
- στ. Η Δήλος είναι μία ώρα με το καράβι από τη Μύκονο.
- ζ. Η Δήλος είναι ο τόπος γέννησης του αδερφού του Απόλλωνα.
- η. Το ταξίδι από Αθήνα προς Μύκονο με πλοίο διαρκεί από δυόμισι έως πέντε ώρες.
- θ. Η πτήση από την Αθήνα για τη Μύκονο διαρκεί περισσότερο από μισή ώρα.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

...
...
...
...
...
...
...
...
...

2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω λέξεων και μετά συμπλήρωσε με αυτές τις προτάσεις.

διάσημος -η -ο •
ο προορισμός •
το θέρετρο •
τα ερείπια •
το δημαρχείο •
το δρομολόγιο •
η πτήση •

• εξοχικό σπίτι για διακοπές
• φημισμένος, ξακουστός
• το κτίριο όπου βρίσκονται (στεγάζονται) οι δημοτικές αρχές
• η ώρα αναχώρησης, η διαδρομή και η ώρα άφιξης
• η κατεύθυνση
• η διαδρομή ενός αεροπλάνου
• τα συντρίμια, τα χαλάσματα

- α. Θα μείνουμε στην Πάρο σε ένα υπέροχο καλοκαιρινό ...
β. Οι επιβάτες της ... Αθήνα-Παρίσι να περάσουν στον διάδρομο 5.
γ. Η Άννα Βίση είναι μια πολύ ... Ελληνίδα τραγουδίστρια.
δ. Ο πόλεμος δεν άφησε τίποτα όρθιο. Βλέπει κανείς ... παντού.
ε. Υπάρχουν πολύ συχνά ... από Θεσσαλονίκη για Αθήνα.
στ. Η Σαντορίνη είναι ένας από τους πιο δημοφιλείς καλοκαιρινούς ...
ζ. Εκτός από τους θρησκευτικούς, συνηθίζονται και οι πολιτικοί γάμοι που γίνονται στο ...

3 ➤ Τα παρακάτω μπορεί να τα βρει κανείς σε ένα τουριστικό μέρος. Βάλε τα στη σωστή κατηγορία.

- | | | | | |
|---------------|-----------------|----------------|--------------|-------------------------|
| • το μουσείο | • η ταβέρνα | • τα μαγαζιά | • το μπαράκι | • το εμπορικό κέντρο |
| • η μπουτίκ | • η γκαλερί | • το κλαμπ | • το κάστρο | • η λαϊκή αγορά |
| • το θέατρο | • το εστιατόριο | • η παραλία | • το καζίνο | • τα γραφικά κτίρια |
| • η καφετέρια | • η γέφυρα | • η πινακοθήκη | • η πλατεία | • ο αρχαιολογικός χώρος |

α

αξιοθέατα

...

β

καταστήματα

...

γ

διασκέδαση

...

- Τι είναι; α. Αίθουσα όπου δείχνουν έργα τέχνης και τα πουλούν. Είναι ...
β. Κτίριο, μεγάλη αίθουσα για τυχερά παιχνίδια. Είναι ...
γ. Μικρό κατάστημα που πουλάει γυναικεία ρούχα πολυτελείας. Είναι ...
δ. Κατάστημα όπου σερβίρονται καφές, αναψυκτικά και ελαφρά γεύματα. Είναι ...
ε. Κτίριο ή τόπος όπου παρουσιάζονται θεάματα. Είναι ...
στ. Ίδρυμα όπου βρίσκονται έργα ζωγραφικής. Είναι ...

4 ➤ Σκέψου μια πόλη στη χώρα σου που αξίζει να επισκεφτεί κανείς και πες:

το όνομα της πόλης ... τα αξιοθέατα ... τα καταστήματα ... τη διασκέδαση ...



βλέπω-μαθαίνω

Μέλλοντας



Ρήματα σε -ω και -ώ

		Απλός Μέλλοντας		Συνεχής Μέλλοντας
-ω	αγοράζω, πληρώνω, σκοτώνω ▶	θα αγοράσω	σω	θα αγοράζω
	λείπω, ανάβω, βάφω, χορεύω, παύω ▶	θα λείψω	ψω	θα λείπω
	ανοίγω, πλέκω, τρέχω, σφίγγω, ψάχνω, παίζω ▶	θα ανοίξω	ξω	θα ανοίγω
-ώ	μιλώ, περπατώ, αγαπώ ▶	θα μιλήσω	ήσω	θα μιλώ
	τραβώ, φυσώ ▶	θα τραβήξω	ήξω	θα τραβώ
	γελάω, πεινώ, περνώ ▶	θα γελάσω	άσω	θα γελώ
	φορώ, παρακαλώ ▶	θα φορέσω	έσω	θα φορώ
	κοιτώ, πετώ ▶	θα κοιτάξω	άξω	θα κοιτώ



Ανώμαλα ρήματα και Απλός Μέλλοντας

ακούω	θα ακούσω	θέλω	θα θελήσω	λέω	θα πω
ανεβαίνω	θα ανεβώ	θυμάμαι	θα θυμηθώ	παίρνω	θα πάρω
βάζω	θα βάλω	κάνω	θα κάνω	πέφτω	θα πέσω
βγάζω	θα βγάλω	καταλαβαίνω	θα καταλάβω	πηγαίνω	θα πάω
βγαίνω	θα βγω	κατεβαίνω	θα κατεβώ	πίνω	θα πιω
βλέπω	θα δω	κοιμάμαι	θα κοιμηθώ	πλένω	θα πλύνω
βρίσκω	θα βρω	περιμένω	θα περιμένω	στέλνω	θα στείλω
γίνομαι	θα γίνω	λυπάμαι	θα λυπηθώ	τρώω	θα φάω
δίνω	θα δώσω	μαθαίνω	θα μάθω	φέρνω	θα φέρω
είμαι	θα είμαι	μένω	θα μείνω	φεύγω	θα φύγω
έρχομαι	θα έρθω	μπαίνω	θα μπω	φοβάμαι	θα φοβηθώ
έχω	θα έχω	ξέρω	θα ξέρω (θα μάθω)	κάθομαι	θα καθίσω (θα κάτσω)



Υποθετικός λόγος α' είδους

Αν αύριο **κάνει** ζέστη, **πάμε** για μπάνιο;

Αν + Υποτακτική, Ενεστώτας

Αν αύριο **κάνει** ζέστη, **θα πάμε** για μπάνιο.

Αν + Υποτακτική, Μέλλοντας

Αν αύριο **κάνει** ζέστη, **πηγαίνετε** για μπάνιο.

Αν + Υποτακτική, Προστακτική



Διατροφή

Α ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε τον διάλογο και βρες τι θα φάνε και τι θα πιουν η Άννα, η Μάρθα και ο Παύλος.

- κοτόπουλο θα φάει ο/η ...
- κόκκινο κρασί θα πει ο/η ...
- ρύζι θα φάει ο/η ...
- γαύρο τηγανητό θα φάει ο/η ...
- πατάτες θα φάει ο/η ...
- μπίρα θα πει ο/η ...
- χωριάτικη σαλάτα θα φάει ο/η ...
- μπιφτέκι θα φάει ο/η ...
- νερό θα πει ο/η ...

Εστιατόριο



Υγιεινή διατροφή



Διατροφή

B μιλάω

1 Ο Γιάννης θέλει να χάσει βάρος. Αποφασίστε ποια φαγητά ή ποτά πρέπει να αποφεύγει και γιατί. Κοιτάξτε το παράδειγμα.

- Νομίζω πως ο Γιάννης δεν πρέπει να τρώει πατάτες τηγανιτές. Παχαίνουν πολύ.
- Συμφωνώ. Θα πρέπει να προτιμά...
- Νομίζω πως ο Γιάννης δεν πρέπει να πίνει γάλα.
- Διαφωνώ. Το γάλα...



➤ Από τα παραπάνω τι σου αρέσει και τι δεν σου αρέσει να τρως;

- μου αρέσει...
- μου αρέσει (πάρα) πολύ...
- δεν μου αρέσει...
- δεν μου αρέσει καθόλου...

Κατάλογος

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
ΜΑΓΕΙΡΕΙΟ

η γεμάτη κουτάλα



**μόνο σπιτικά φαγητά,
από αγνά και φρέσκα υλικά!**

▶ Κάντε διάλογο σε ένα εστιατόριο. Διαλέξτε τα φαγητά που θα παραγγείλετε από τον κατάλογο. Ξεκινήστε τον διάλογο έτσι:

Σερβιτόρος: Τι θα πάρετε;

Πελάτης: Θέλω ...

▶ Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;



Ορευζιμά

τζατζίκι
αντζούγιες
ελιές
χτυπητή
πατάτες τηγανιτές
τυροκροκέτες
κολοκυθοκεφτέδες

Σαλάτες

χωριάτικη
αγγουροντομάτα
παντζάρια
πολίτικη
λάχανο
μαρούλι
χόρτα
μελιτζανοσαλάτα
ταραμοσαλάτα

Ζυμαριά

μακαρόνια με τυρί
μακαρόνια ναπολιτέν
μακαρόνια με κιμά
μακαρόνια καρμπονάρα

Τυριά

φέτα
φέτα ψητή
κασέρι
σαγανάκι

Μαγειρεμένα

κοτόπουλο φούρνου
μουσακάς
μπάμιες
φασολάκια
κοκκινιστό
πατάτες φούρνου
αρνάκι με πατάτες
παστίσιο

Της ώρας

σουβλάκι
σουτζουκάκια
μπριζόλα χοιρινή
μπριζόλα μοσχαρίσια
μπιφτέκι
κοτόπουλο σχάρας
λουκάνικο χωριάτικο

Επιδόρπια

χαλβάς
κρέμα καραμελέ
κανταΐφι
παγωτό (κρέμα, σοκολάτα
φράουλα)

Κρασιά

κρασί κόκκινο
κρασί άσπρο
ρετσίνα
ούζο



2 ➤ Δες τα παρακάτω οικιακά σκεύη και βρες τι είναι...

Τα οικιακά σκεύη



- α. Με αυτό κόβουμε το κρέας. Είναι ...
- β. Σ' αυτό πίνουμε τον καφέ μας. ...
- γ. Μ' αυτό κάνουμε τoστ. ...
- δ. Σ' αυτό πίνουμε νερό. ...
- ε. Σ' αυτό κάνουμε καφέ. ...
- στ. Σ' αυτόν ψήνουμε το φαγητό. ...
- ζ. Μ' αυτόν τρίβουμε τη ντομάτα. ...
- η. Σ' αυτόν ζεσταίνουμε ένα πιάτο φαγητό. ...
- θ. Με αυτό τρώμε τη σούπα. ...
- ι. Με αυτό ανακατεύουμε υλικά. ...
- ια. Σ' αυτό πλένουμε τα πιάτα. ...

3 ➤ Αντιστοίχισε τους τρόπους μαγειρέματος με τους ορισμούς.

- μαγειρεύω σε νερό που βράζει
- μαγειρεύω στον φούρνο
- μαγειρεύω σε ζεστό λάδι

- ψήνω
- τηγανίζω
- βράζω

➤ Πώς μαγειρεύονται τα παρακάτω φαγητά στη χώρα σας;

- το κοτόπουλο
- οι ντομάτες
- το ψάρι
- οι πατάτες
- οι πιπεριές
- οι μελιτζάνες
- τα αυγά
- το ρύζι
- το τυρί
- η μπριζόλα

Παράδειγμα: Στη χώρα μου συνήθως κάνουμε (μαγειρεύουμε) το κοτόπουλο ψητό ή τηγανιτό.



4 ➤ Τι σου αρέσει να τρως περισσότερο; Βάλε τα παρακάτω σε σειρά προτίμησης. Μετά σύγκρινε τις προτιμήσεις σου με αυτές του διπλανού σου.

- φρούτα
- κόκκινο κρέας
- πίτσα
- ζυμαρικά
- ψάρι
- σοκολάτα
- λαχανικά
- γάλα

5 ➤ Πού προτιμάς να τρως; Γιατί;

- στο εστιατόριο
- στην ταβέρνα
- στην πιτσαρία
- στο σουβλατζίδικο
- στο φαστφουντάδικο
- στο σπίτι
- στο κυλικείο του σχολείου





1 Κάνε το κουίζ και βρες πόσο υγιής είσαι.

Τι παίρνεις συνήθως για πρωινό;

- α.** Ένα φλιτζάνι τσάι.
- β.** Τίποτα.
- γ.** Ένα ποτήρι γάλα και ένα τοστ ή δημητριακά.

Πόσα γεύματα περιλαμβάνει η μέρα σου;

- α.** 1 μεγάλο γεύμα.
- β.** 3-4 μικρά γεύματα.
- γ.** 2 γεύματα.

Πόση σοκολάτα τρως την εβδομάδα;

- α.** Δεν τρώω σοκολάτες.
- β.** Πολλές! Πάνω από εφτά!
- γ.** Περίπου 2-3..

Τρως φρούτα και λαχανικά;

- α.** Ναι, κάθε μέρα.
- β.** Ναι, αλλά όχι συχνά.
- γ.** Όχι, ποτέ.

Πόσο νερό πίνεις κάθε μέρα;

- α.** 1 μεγάλο μπουκάλι.
- β.** 1 ποτήρι.
- γ.** 3 ποτήρια.

Τρως «γρήγορο» φαγητό;

- α.** Ναι, πολύ συχνά.
- β.** Όχι, ποτέ.
- γ.** Μερικές φορές.

Πρώτη ερώτηση:

α. 1 **β.** 0 **γ.** 2

Δεύτερη ερώτηση:

α. 0 **β.** 2 **γ.** 1

Τρίτη ερώτηση:

α. 2 **β.** 0 **γ.** 1

Τέταρτη ερώτηση:

α. 2 **β.** 1 **γ.** 0

Πέμπτη ερώτηση:

α. 2 **β.** 0 **γ.** 1

Έκτη ερώτηση:

α. 0 **β.** 2 **γ.** 1

0-4 βαθμοί

Τρως πολύ «γρήγορο» φαγητό και αυτό είναι πολύ κακό για σένα! Άλλαξε τις διατροφικές σου συνήθειες γρήγορα!

5-8 βαθμοί

Ξέρεις τι είναι υγιεινό αλλά δεν το τρως πάντα. Συνέχισε την προσπάθεια!

9-12 βαθμοί

Προσέχεις πάρα πολύ τι τρως! Μπράβο!

1 ► Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις στον κατάλληλο τύπο.

• το ποτήρι • το γεύμα • προσέχω • πίνω • το φρούτο • υγιεινός -ή -ό

- α.** Το φαγητό καίει πολύ.!
- β.** Συνήθως τρώω τρία Πρωινό, μεσημεριανό, βραδινό.
- γ.** Τρώω και λαχανικά κάθε μέρα. Είναι πολύ
- δ.** Θέλω ένα κρύο νερό.
- ε.** Κάθε μέρα ένα φλιτζάνι γάλα.

2 Διάβασε το κείμενο.



Διατροφή για παιδιά

Καταναλώνετε:

- Τουλάχιστον 8-10 μερίδες δημητριακά, ψωμί, ζυμαρικά την ημέρα (1 μερίδα = 1 μικρή φέτα ψωμί, 1/2 φλιτζάνι μακαρόνια ή ρύζι, 1/2 φλιτζάνι δημητριακά πρωινού κ.α.).
- Τουλάχιστον 3-4 φρούτα την ημέρα .
- Τουλάχιστον 5 μερίδες λαχανικών, δηλαδή μια σαλάτα σε κάθε κυρίως γεύμα την ημέρα.
- Τουλάχιστον 3-4 μερίδες γαλακτοκομικά (1 μερίδα γαλακτοκομικών = 1 ποτήρι γάλα, 1 γιαούρτι).
- Τουλάχιστον 3 μερίδες κρέας την ημέρα (1 μερίδα = 100 γρ. κρέας).
- Προτιμάτε ελαιόλαδο στο μαγείρεμα και στο φαγητό.
- Να ξεκινάει πάντα η ημέρα με ένα πλήρες πρωινό γεύμα.



1 ➤ Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

- α.** Μια μερίδα ψωμί είναι μία μεγάλη φέτα ψωμί
- β.** Πρέπει να τρώμε μέχρι τρία φρούτα την ημέρα
- γ.** Μία μερίδα γαλακτοκομικά είναι όσο ένα ποτήρι γάλα
- δ.** Πρέπει να τρώμε δύο μερίδες κρέας σε κάθε γεύμα
- ε.** Καλό είναι να μαγειρεύουμε με ελαιόλαδο

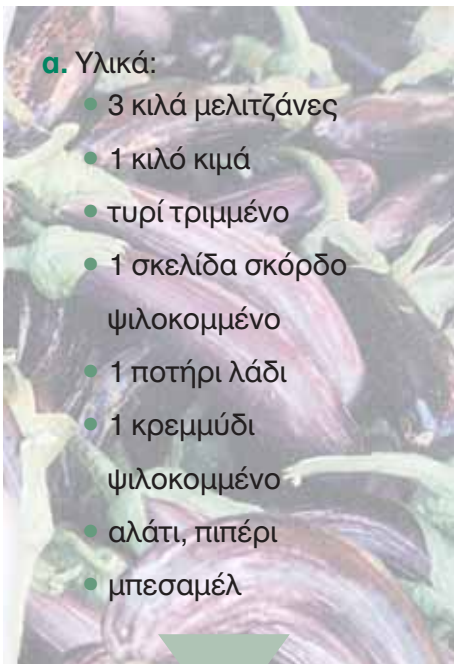
ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

...
...
...
...
...

➤ Να περιγράψεις το πρόγραμμα διατροφής που ακολουθείς καθημερινά από το πρωί μέχρι το βράδυ.

3 Δες και βάλε τα κομμάτια της συνταγής στη σειρά.

Ο μουσακάς



α. Υλικά:

- 3 κιλά μελιτζάνες
- 1 κιλό κιμά
- τυρί τριμμένο
- 1 σκελίδα σκόρδο ψιλοκομμένο
- 1 ποτήρι λάδι
- 1 κρεμμύδι ψιλοκομμένο
- αλάτι, πιπέρι
- μπεσαμέλ

β. Ψήστε τες στο φούρνο (στον αέρα καλύτερα) για να μαλακώσουν (μπορείτε να τις τηγανίσετε, αλλά το φαγητό γίνεται πιο βαρύ).

γ. Από πάνω **ρίξτε** την μπεσαμέλ.

δ. Σε λαδωμένο ταψί **βάλτε** μια στρώση μελιτζάνες, από πάνω τον κιμά, μετά πάλι μελιτζάνες.

ε. Στο τέλος **πασπαλίστε** με το τριμμένο τυρί.

στ. Βράστε τον κιμά με το σκόρδο, το λάδι, το κρεμμύδι, το αλάτι, το πιπέρι και λίγο νερό για να ψηθεί καλά.

ζ. Κόψτε τις μελιτζάνες σε χονδρές φέτες.

η. Ψήστε για μια ώρα περίπου στους 200°C.

θ. Αλατίστε τες και αφού περάσει μισή ώρα ξεβγάλετε και **απλώστε** τες σε λαδωμένο ταψί.

Πρώτο είναι ...

Δεύτερο είναι ...

Τρίτο είναι ...

Τέταρτο είναι ...

Πέμπτο είναι ...

Έκτο είναι ...

Έβδομο είναι ...

Όγδοο είναι ...

Ένατο είναι ...

1 ➤ Πες πώς θα φτιάξεις μουσακά με την βοήθεια του παραπάνω κειμένου.

α. Για να ετοιμάσουμε το φαγητό χρειαζόμαστε ... μελιτζάνες.

β. Κόβουμε τις μελιτζάνες σε ...

γ. Απλώνουμε τις μελιτζάνες σε ...

δ. Ψήνουμε τις μελιτζάνες στο ...

ε. Βράζουμε τον κιμά με ...

στ. Πάνω από τις μελιτζάνες και τον κιμά ρίχνουμε ...

ζ. Στο τέλος πασπαλίζουμε με ...

η. Ψήνουμε στους ...

2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω ρημάτων και μετά συμπλήρωσε με αυτές τις προτάσεις.

απλώνω •
ξεβγάζω •
αλατίζω •
κόβω •
πασπαλίζω •

• ρίχνω αλάτι
• ανοίγω, εκτείνω σε μήκος
• σκορπίζω πάνω σε κάτι
• ξεπλένω
• τεμαχίζω

- α. Μόλις ετοιμάσουμε τη ζύμη, τη(ν) ... για να ανοίξει.
β. Παίρνουμε ένα μαχαίρι και ... τα καρότα.
γ. Μόλις κόψουμε τις πατάτες, τις ... για να πάρουν γεύση.
δ. Πάνω από τα μακαρόνια ... με τριμμένο τυρί.
ε. Κόβουμε τα λαχανικά, τα αλατίζουμε και μετά από λίγο τα ...

3 ➤ Συμπλήρωσε την παρακάτω συνταγή με τις κατάλληλες λέξεις.

• προσθέστε • ρίξτε • αδειάστε • βράστε • βάλτε • βράστε

Η φασολάδα

Υλικά για 6 μερίδες:

- 1/2 κιλό φασόλια ξερά μέτριο μέγεθος
- 4 καρότα μέτρια
- 1 μάτσο σέλινο
- 2 κρεμμύδια κομμένα σε φετούλες
- 1 1/2 κούπα ντοματοχυμό
- 1 1/2 κούπα λάδι
- αλάτι, πιπέρι

Διάρκεια μαγειρέματος:
1 ώρα και 30 λεπτά

Εκτέλεση

... τα φασόλια από το προηγούμενο βράδυ στο νερό. ... τα για πέντε λεπτά και ... το νερό αυτό. ... κι άλλο νερό στην κατσαρόλα ώστε να σκεπάζει καλά όλα τα υλικά που θα βάλετε: τα φασόλια, τα καρότα κομμένα ροδέλες, το σέλινο ψιλοκομμένο και το κρεμμύδι. ... τον ντοματοχυμό, το λάδι και το αλατοπίπερο. ... την φασολάδα μέχρι να μαλακώσουν όλα τα υλικά.

4 Διάβασε το κείμενο.



Καρπούζι και πεπόνι... το αντίδοτο της ζέστης

Φανταστείτε το: Βρίσκεστε στο σπίτι, μια μέρα στα μέσα του Αυγούστου, έξω 40 βαθμοί και μέσα... 38.5! Η πρώτη σας σκέψη: «Τι δεν θα 'δυνα για ένα λαχταριστό κομμάτι καρπούζι, ή ένα κομματάκι πεπόνι, ή καλύτερα... και τα δύο!»

Το καρπούζι και το πεπόνι είναι τα δύο φρούτα Νοούμερο 1 κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αφού **προσφέρουν** εκτός από **απέραντη** δροσιά και μεγάλη ευχαρίστηση στο **γευστικό** μας όργανο, τη γλώσσα! Όμως, πολλοί από εμάς δεν γνωρίζουμε την ωφελιμότητα των φρούτων αυτών. Ειδικά για το καρπούζι έχει επικρατήσει η **άποψη** πως δεν περιέχει καθόλου θρεπτικές ουσίες αλλά προσφέρει μόνο νερό και ζάχαρη.

Το καρπούζι υπάρχει περίπου από το 2500 π. Χ. και πράγματι αποτελείται κατά 90% από νερό. Γι' αυτό άλλωστε οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, εκτός από το να καταναλώνουν το καρπούζι σαν φρούτο, το **μετέφεραν** μαζί τους σε ναυτικές και άλλες αποστολές σαν αποθήκη νερού! Παράλληλα το καρπούζι περιέχει λίγη μόνο ζάχαρη, κατ' ακρίβεια τη μισή απ' αυτή που περιέχει ένα μήλο (!), καθόλου λίπη, ενώ περιέχει πολλές άλλες πολύ σημαντικές ουσίες:



- Βιταμίνη C
- Βιταμίνη A
- Βιταμίνη Β6
- Κάλιο
- Φυτικές ίνες
- Λυκοπένιο

Πώς να διαλέξετε το καλύτερο καρπούζι;

Πολύ απλό! Πρέπει πρώτα να διαλέξετε ένα καρπούζι που να έχει **συμμετρικό** σχήμα αλλά να μην έχει χτυπήματα ή κοψίματα. Ένα καλό καρπούζι πρέπει να είναι **βαρύ** για το μέγεθός του αφού αποτελείται από τόσο νερό. Τέλος, γυρίστε το και προσπαθήστε να βρείτε ένα **σημείο** πάνω στο καρπούζι που να είναι κίτρινο. Αυτό είναι το σημείο στο οποίο ακουμπούσε το καρπούζι στο έδαφος όταν ωριμαζε. Βρήκατε το τέλειο καρπούζι!

Ας μην ξεχνούμε όμως και το πεπόνι, το οποίο είναι επίσης ένα πολύ **δροσιστικό** φρούτο με **εξαιρετική** γλυκιά γεύση.

Περιέχει και αυτό σημαντικές ποσότητες καλίου, βιταμίνης C και βήτα-καροτίνης όπως και το καρπούζι. Σημαντικό είναι ότι η βιταμίνη C στο πεπόνι καταστρέφεται πολύ γρήγορα όταν αυτό βρεθεί εκτεθειμένο στον αέρα γι' αυτό μην χάνετε χρόνο αφού κόψετε το πεπόνι σας... φάτε το γρήγορα!

Παράλληλα το πεπόνι (αλλά και το καρπούζι) έχει διουρητική δράση, δηλαδή σε προκαλεί να επισκεφτείς την τουαλέτα, λόγω της μεγάλης ποσότητας νερού που περιέχει. Το πεπόνι είναι ένα από τα πιο δύσπεπτα φρούτα, δυσκολεύεται δηλαδή ο οργανισμός να το **χωνέψει**. Λέγεται πως η φλούδα του πεπονιού **τονώνει** το δέρμα και βοηθά στην **μείωση** της ακμής κατά την **εφηβεία** (πολύ σημαντικό αυτό)!

Όσο πιο **ώριμο** είναι το πεπόνι, τόσες περισσότερες ουσίες περιέχει. Για να βοηθήσετε τους γονείς σας να διαλέξουν το πιο «ωφέλιμο» πεπόνι, μυρίστε το! Τα ώριμα πεπόνια έχουν γλυκιά **οσμή** και είναι βαριά. Αν πάρετε ένα πεπόνι που δεν έχει **αποκτήσει** ακόμα γλυκιά οσμή, αφήστε το μερικές μέρες σε θερμοκρασία δωματίου πριν το κόψετε.

1 ➤ *Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.*

- α. Το καρπούζι περιέχει μόνο νερό και ζάχαρη.
- β. Το καρπούζι περιέχει τη μισή ζάχαρη απ' αυτή που περιέχει ένα μήλο.
- γ. Το τέλειο καρπούζι πρέπει να είναι βαρύ για το μέγεθός του.
- δ. Το πεπόνι δεν περιέχει τόσο σημαντικές ουσίες όπως το καρπούζι. ...
- ε. Πρέπει να τρώμε το πεπόνι αμέσως αφού το κόψουμε.
- στ. Τα ώριμα πεπόνια χάνουν τις θρεπτικές τους ουσίες.
- ζ. Τα πεπόνια που δεν έχουν γλυκιά οσμή πρέπει να μένουν μερικές μέρες στο ψυγείο.

ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

2 ➤ *Βρες τη σημασία των παρακάτω λέξεων του κειμένου.*

φαντάζομαι

- α. ακούω
- β. βλέπω
- γ. σκέφτομαι

τονώνω

- α. τονίζω
- β. αδυνατίζω
- γ. δυναμώνω

η άποψη

- α. η γνώμη
- β. η κατάσταση
- γ. η πίστη

απέραντος

- α. αρκετός
- β. ατέλειωτος
- γ. μεγάλος

το σημείο

- α. το σημάδι
- β. το μέρος
- γ. το στοιχείο

η μείωση

- α. η ελάττωση
- β. η αύξηση
- γ. το ελάττωμα

προσφέρω

- α. δίνω
- β. παίρνω
- γ. αγοράζω

η οσμή

- α. η γεύση
- β. η μυρωδιά
- γ. η ακοή

η εφηβεία

- α. η ηλικία πριν από τα 12
- β. η ηλικία μετά τα 12
- γ. η ηλικία μετά τα 18

3 ➤ Δες τα επίθετα του κειμένου και βρες τι σημαίνουν. Μετά συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων με τα επίθετα..

λαχταριστός-ή-ό •
γευστικός-ή-ό •
συμμετρικός-ή-ό •
δροσιστικός-ή-ό •
βαρύς-ιά-ύ •
εξαιρετικός-ή-ό •
ώριμος-η-ο •

- σταματάει τη δίψα
- έτοιμος για κατανάλωση
- έχει ευχάριστη γεύση
- πολύ επιθυμητός
- μεταφέρεται και σηκώνεται δύσκολα
- πάρα πολύ καλός, μοναδικός
- έχει αρμονικές αναλογίες

- α. Και τι δε θα έδινα για ένα ... γλυκό!
- β. Είναι σπουδαίος καθηγητής και ... άνθρωπος.
- γ. Μου αρέσουν τα φαγητά της γιαγιάς μου γιατί είναι πολύ ...
- δ. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου της είναι ...
- ε. Ένα ... φρούτο είναι απαραίτητο το καλοκαίρι που κάνει πολλή ζέστη.
- στ. Ο Γιώργος είναι 120 κιλά. Είναι πολύ ...
- ζ. Τα ... φρούτα είναι νόστιμα και γλυκά.

4 ➤ Βρες τη σημασία των ρημάτων του κειμένου και μετά συμπλήρωσε με αυτά τις προτάσεις.

επικρατώ •
μεταφέρω •
χωνεύω •
αποκτώ •

- κάνω κάτι δικό μου
- φέρνω από έναν τόπο σε άλλον
- μετατρέπω την τροφή σε χρήσιμες ουσίες για τον οργανισμό
- έχω μεγαλύτερη δύναμη, κυριαρχώ

- α. Η μητέρα μου είναι άρρωστη. Πρέπει να τη(ν) ... αμέσως στο νοσοκομείο.
- β. Από το γάμο του με τη Μαρία έχει ... τρία παιδιά.
- γ. Τα τελευταία χρόνια ... η άποψη ότι πρέπει να καταναλώνουμε πολλά φρούτα και λαχανικά.
- δ. Δεν μπορώ να ... τον μουσακά. Είναι βαρύς για μένα.

5 Διάβασε το κείμενο.



Απαγορεύεται το κάπνισμα

- γιατί:
- **Βλάπτει** σοβαρά την υγεία μας!
 - **Ενοχλεί** τους γύρω μας που δεν καπνίζουν!
 - **Ρυπαίνει** την ατμόσφαιρα!
 - Είναι αντιαισθητικό!
 - Είναι ζημιογόνο για την τσέπη μας!
 - Με τα χρήματα των τσιγάρων μπορούμε να βοηθήσουμε κάποιο συνάνθρωπό μας!

1 ➤ Βρες τη σημασία των ρημάτων του κειμένου και μετά συμπλήρωσε με αυτά τις προτάσεις.

βλάπτω •
απαγορεύω •
ενοχλώ •
ρυπαίνω •

• μολύνω, βρομίζω
• ταραζώ την ηρεμία κάποιου, δυσαρεστώ, στενοχωρώ
• δεν επιτρέπω να γίνει κάτι, εμποδίζω να γίνει κάτι
• προκαλώ ζημιά

- α.** Η κατανάλωση μεγάλης ποσότητας ζάχαρης ... τα δόντια.
β. Μην πετάτε σκουπίδια! ... το περιβάλλον!
γ. ... η είσοδος!
δ. Ο αδερφός μου συνέχεια με ... και δεν μ' αφήνει να διαβάσω.

➤ Γιατί δεν πρέπει να καπνίζουμε; Είναι το κάπνισμα μια κακή συνήθεια; Ποιες είναι οι δικές σου κακές συνήθειες;



βλέπω-μαθαίνω

Προστακτική



Ρήματα σε -ω και -ώ

		Β' Ενικός	Β' Πλυθυντικός		
-ω	αγοράζω, γυρίζω, κλείνω, δένω ▶	αγόρασε	αγοράστε	-σε/ -στε	
	λείπω, ανάβω, βάφω, μαγειρεύω, παύω ▶	λείψε	λείψτε	-ψε/-ψτε	
	ανοίγω, πλέκω, προσέχω, σφίγγω, ελέγχω, ψάχνω, παίζω ▶	άνοιξε	ανοίξτε	-ξε/-ξτε	
-ώ	μιλώ, τραγουδώ ▶	μίλησε	μιλήστε	-ησε/-ήστε	
	τραβώ, φυσώ ▶	τράβηξε	τραβήξτε	-ηξε/-ήξτε	
	γελάω, πεινώ, περνώ ▶	γέλασε	γελάστε	-ασε/-άστε	
	φορώ, παρακαλώ ▶	φόρεσε	φορέστε	-εσε/-έστε	
	κοιτώ, πετώ ▶	κοίταξε	κοιτάξτε	-αξε/-άξτε	



Ανώμαλα ρήματα

Β' Ενικός - Β' Πλυθυντικός

ακούω	άκουσε - ακούστε
κατεβαίνω	κατέβα - κατεβείτε
λέω	πες - πείτε
βάζω	βάλε - βάλτε
μαθαίνω	μάθε - μάθετε
μένω	μείνε - μείνετε
βγαίνω	βγες - βγείτε
μπαίνω	μπες - μπείτε
βλέπω	δες - δείτε (δέστε)
γίνομαι	γίνε - γίνετε
δίνω	δώσε - δώσε
είμαι	να είσαι - να είστε
έρχομαι	έλα - ελάτε
πλένω	πλύνε - πλύνετε (πλύντε)
έχω	έχε - έχετε
τρώω	φάε - φάτε
κάνω	κάνε - κάντε
φεύγω	φύγε - φύγετε



Απρόσωπα ρήματα, απρόσωπες εκφράσεις

- **Απαγορεύεται** να μπειτε μέσα
Απαγορεύεται η είσοδος
- **Δεν επιτρέπεται** να καπνίζετε
Δεν επιτρέπεται το κάπνισμα
- **Επιτρέπεται** να περάσεις
Επιτρέπεται η είσοδος
- **Χρειάζεται** να αλλάξω μερικά πράγματα
Χρειάζεται αλλαγή
- **Καλό είναι** να τρώμε υγιεινά
- **Πρέπει** να προσέχεις
- **Είναι ώρα** να πηγαίνουμε
- **Είναι απαραίτητο** να τρώμε φρούτα
Είναι απαραίτητο το φαγητό

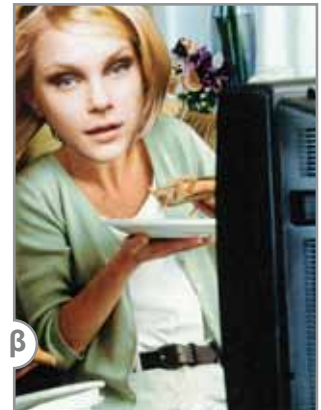
Τεχνολογία-Διαδίκτυο

Α ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε και δες τις εικόνες.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα **α** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **β** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **γ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **δ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **ε** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **στ** ταιριάζει με το κείμενο ...



Τεχνολογία-Διαδίκτυο



1 Δες το λεξιλόγιο.

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

- το πληκτρολόγιο, η οθόνη, το ποντίκι, κάνω κλικ με το ποντίκι, πληκτρολογώ, τα ηχεία
- ο εκτυπωτής, εκτυπώνω μια σελίδα, γράφω ένα CD
- το μόντεμ, μία σύνδεση Ίντερνετ, συνδέομαι στο Ίντερνετ σερφάρω στο Ίντερνετ
- κατεβάζω μουσική από το ίντερνετ, παίζω παιχνίδια
- κάνω τσατ, επικοινωνώ με ανθρώπους απ'όλο τον κόσμο
- η ηλεκτρονική διεύθυνση, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ένα web site

ΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

- η κεραία, η συσκευή
- τηλεφωνώ σε κάποιον, παίρνω τηλέφωνο κάποιον, μιλάω στο τηλέφωνο, επικοινωνώ, αφήνω μήνυμα στον τηλεφωνητή, στέλνω / λαμβάνω μηνύματα, (SMS)
- βγάζω φωτογραφίες
- έχω σύνδεση, το συμβόλαιο, η κάρτα

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

- τα κανάλια, αλλάζω κανάλι
- βλέπω τηλεόραση, παρακολουθώ μια εκπομπή, ανοίγω / ανάβω, σβήνω / κλείνω την τηλεόραση
- η εκπομπή, η τηλεοπτική σειρά, η ταινία, οι ειδήσεις, το ντοκιμαντέρ, τα κινούμενα σχέδια

λεξιλόγιο
λεξιλόγιο
λεξιλόγιο

2 Διάβασε τα κείμενα.



Το κινητό τηλέφωνο

Στην Ελλάδα, το 75,4% των ανθρώπων έχουν ένα κινητό. Είναι το πιο μεγάλο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην Ευρώπη το 63% των ανθρώπων έχει ένα κινητό και μόνο το 30% των εφήβων και παιδιών κάτω των 14 έχουν κινητό τηλέφωνο. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται συνέχεια στην Ελλάδα. Οι νέοι αποκτούν κινητό ορισμένες φορές από τα 12 τους. Τους τα δωρίζουν συνήθως οι γονείς τους και οι περισσότεροι από αυτούς επικοινωνούν μόνο με SMS. Μια μόδα που ξεκίνησε από τις ηλικίες των 15-25 ετών.

Τα μηνύματα δεν κοστίζουν ακριβά και στέλνονται σε λίγα δευτερόλεπτα. Το τηλέφωνο δεν χτυπάει με ενοχλητικούς ήχους. Ένα απλό μπιπ και το μήνυμα φτάνει αμέσως στην οθόνη του κινητού. Τέλειος τρόπος για να μην σε καταλάβει η δασκάλα!

- *Εσύ έχεις κινητό τηλέφωνο; Τι κάνεις με το κινητό σου; Αν όχι, θα ήθελες ένα;*
- *Έχεις υπολογιστή; Τι κάνεις με τον υπολογιστή σου; Αν όχι, θα ήθελες έναν;*
- *Θέλετε να αγοράσετε ένα κινητό τηλέφωνο. Θέλετε να βγάζει φωτογραφίες, να ακούτε μουσική, να στέλνετε μηνύματα και να στέλνετε e-mail. Μπαίνετε σε ένα μαγαζί διαλέγετε και αγοράζετε. Φανταστείτε τον διάλογο.*

Η Ελλάδα μπαίνει στην εποχή του διαδικτύου

Πριν από 20 χρόνια, το 1984, έφτανε στην Κρήτη το πρώτο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η Ελλάδα έμπαινε και αυτή στην εποχή του διαδικτύου. Ελάτε να δούμε τα μεγάλα βήματα στην ιστορία των υπολογιστών.

Το 1822 ο Άγγλος Τσαρλς Μπάμπατζ κατασκεύασε τον πρώτο υπολογιστή. Ήταν μηχανικός και λειτουργούσε με... ατμό. Το 1946 κατασκευάζεται ο πρώτος ηλεκτρονικός υπολογιστής, ο ENIAC. Ζύγιζε 30 τόνους! Το 1977 κυκλοφορεί ο Apple II, ένας προσωπικός υπολογιστής με έγχρωμα γραφικά, πληκτρολόγιο και παιχνίδια. Το 1979 κυκλοφορεί ο Atari 400, το 1983 η IBM παρουσιάζει τον PC/XT και τον επόμενο χρόνο η Apple παράγει τον Macintosh, τον πρώτο που έχει γραφικό περιβάλλον. Με μεγάλη ταχύτητα πια έρχονται και νέες συσκευές και προγράμματα, όπως τα Windows, και ο κόσμος των ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλάζει διαρκώς.

- *Εσύ έχεις υπολογιστή; Σε τι σου χρησιμεύει; Παίζεις ηλεκτρονικά παιχνίδια; Κάνεις εργασίες του σχολείου;*
- *Έχεις ίντερνετ; Σερφάρεις στο ίντερνετ; Ποια site σου αρέσει να επισκέπτεσαι; Τι πληροφορίες ψάχνεις; Σε έχει βοηθήσει;*
- *Κατεβάζεις τραγούδια από το ίντερνετ; Κάνεις chatting; Παίζεις online παιχνίδια;*
- *Έχεις e-mail; Κάθε πότε το χρησιμοποιείς;*



1 Διάβασε το κείμενο.

Το ίντερνετ

Το ίντερνετ έγινε τόσο **δημοφιλές** για έναν κυρίως λόγο: τον Παγκόσμιο Ιστό. Σίγουρα θα 'χεις ακουστά γι' αυτόν! Έλα να πιαστούμε από τις οπτικές ίνες του, αυτά τα λαμπερά καλώδια που βλέπεις εδώ, και να τον **εξερευνήσουμε**... Διαδίκτυο, κυβερνοχώρος, ιστοσελίδες... Τι σημαίνουν όλες αυτές οι δύσκολες και **μυστηριώδεις** καινούριες λέξεις; Το Διαδίκτυο **προσφέρει** πολλές δυνατότητες: με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο επικοινωνείς, με το τσατ συζητάς, και με άλλες **υπηρεσίες** μπορείς να παίζεις το αγαπημένο σου παιχνίδι, με αντίπαλο που βρίσκεται σε άλλη πόλη! Και η τεχνολογία **εξελίσσεται**: κάποια στιγμή θα μας **επιτρέπει** να βλέπουμε τηλεόραση ή να τηλεχειριζόμαστε μέσω του Ιστού τις συσκευές του σπιτιού μας. Όμως, όπως κι ο... αληθινός κόσμος, έχει και το ίντερνετ τις **επικίνδυνες** γωνιές του. Δεν υπάρχει λόγος να φοβάσαι, βέβαια. Πρέπει, όμως, να προσέχεις τι κάνεις και με ποιους μιλάς, όπως κάθε φορά που βγαίνεις από το σπίτι σου. Έλα να δούμε πώς.

Από τη Σιβηρία ως τη Νότια Αφρική και από την Γερμανία ως την Αμερική εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν 24 ώρες το 24 ωρο το δικό τους PC. **Άπειρες** πληροφορίες ταξιδεύουν μέσα σε δευτερόλεπτα σε όλον τον κόσμο, και όλο αυτό με το απλό πάτημα ενός κουμπιού και σε λίγα δευτερόλεπτα έχεις αυτό που ψάχνεις. Μπορείς να βρεις στις σελίδες του πότε γεννήθηκε ο Αϊνστάϊν, πώς έγινε η γαλλική επανάσταση μέχρι και ποια ταινία παίζεται σήμερα στους κινηματογράφους. Το πιο εντυπωσιακό βέβαια είναι όταν μπορείς να μιλήσεις και να δεις στην οθόνη σου ανθρώπους από όλη τη γη ενώ εσύ βρίσκεσαι στο σπίτι σου.

Προσοχή, όμως, γιατί ό,τι διαβάζεις δεν είναι πάντα αληθινό. Πληροφορίες και εικόνες **κατασκευάζονται** για να σε **παραπλανήσουν** και να κάνουν αυτό που θέλουν αυτές. Γι' αυτό ζήτη πάντα τη γνώμη των γονιών σου για τα site στα οποία μπαίνεις για να σερφάρεις άφοβα.

1 ► Πες τη σωστή απάντηση.

1. Για ποιον λόγο έγινε γνωστό το ίντερνετ;
 - α. για τον παγκόσμιο ιστό.
 - β. γιατί το διαφημίσανε.
 - γ. γιατί έχει οπτικές ίνες.
2. Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο χρησιμεύει...
 - α. για να παίζεις.
 - β. για να συζητάς.
 - γ. για να επικοινωνείς.



3. Για να παίξεις στο ίντερνετ πρέπει ο αντίπαλός σου να είναι...

- α. απαραίτητα στην ίδια πόλη.
- β. απαραίτητα σε άλλη πόλη.
- γ. οπουδήποτε.

4. Στο μέλλον μέσω ίντερνετ θα μπορούμε...

- α. να χειριζόμαστε τις συσκευές του σπιτιού από μακριά.
- β. να χειριζόμαστε τις συσκευές από την τηλεόραση.
- γ. να χειριζόμαστε τις συσκευές μόνο με τα χέρια.

5. Για να βρεις μια πληροφορία στο ίντερνετ...

- α. πρέπει να περιμένεις πολύ ώρα.
- β. πρέπει να περιμένεις λίγη ώρα.
- γ. πρέπει να αγοράσεις ένα βιβλίο.

6. Για να μιλήσεις με κάποιον που βρίσκεται σε άλλη χώρα...

- α. πρέπει να τον συναντήσεις.
- β. πρέπει να τον πάρεις τηλέφωνο.
- γ. πρέπει να μπει στο ίντερνετ.

7. Γιατί το ίντερνετ κρύβει κινδύνους;

- α. γιατί μπορεί να σε κλέψουν.
- β. γιατί μπορεί να σε χτυπήσουν.
- γ. γιατί μπορεί να πιστέψεις πληροφορίες που δεν είναι αληθινές.

2 ➤ Δες τις λέξεις και ψάξε τη σημασία τους.

δημοφιλής •
εξερευνώ •
μυστηριώδης
προσφέρω •
η υπηρεσία •
εξελίσσομαι •
επιτρέπω •
άπειρος •
κατασκευάζω •
παραπλανώ •

• γίνομαι καλύτερος
• η προσφορά, η βοήθεια σε κάποιον
• αφήνω
• ψάχνω για κάτι καινούριο
• που δεν τελειώνει ποτέ
• δημιουργώ
• αγαπητός στον κόσμο
• δίνω
• περίεργος
• κοροϊδεύω

2 Διάβασε το κείμενο.

Οδηγίες χρήσεως

πρόσεξε



Οι οδηγίες χρήσεως εξηγούν στον αγοραστή ενός προϊόντος πώς λειτουργεί μια συσκευή (π.χ. μια κάρτα τηλεφώνου).

Μπορούμε να βρούμε:

- **ένα σχήμα:**
αν πρόκειται για μια συσκευή, υπάρχουν βελάκια που δείχνουν το όνομα και τη λειτουργία των διαφόρων μερών της συσκευής.
- **μία λίστα οδηγιών με ρήματα:**
τα ρήματα είναι στην προστακτική
Παράδειγμα: *Πληκτρολογήστε τον αριθμό και μετά πατήστε Enter.*

➤ Ορίστε οι οδηγίες χρήσεως μιας τηλεφωνικής κάρτας:

Αυτή η κάρτα χρησιμοποιείται σε κάθε τηλέφωνο που έχει ψηφιακά πλήκτρα.

Μην εισάγετε την κάρτα στο τηλέφωνο.

Αυτή η κάρτα δεν είναι συμβατή με κινητά τηλέφωνα.

Διάρκεια και
ημερομηνία λήξης;
31/12/07

Ισχύει μέχρι:
6 μήνες μετά από
την πρώτη χρήση

Νο εξυπηρέτησης
πελατών:
8011 11-2222

- **Ξύστε** τον κρυφό κωδικό της κάρτας σας.
- **Σχηματίστε** το πράσινο νούμερο: 807 2222.
- **Επιλέξτε** τη γλώσσα: Πληκτρολογήστε 1 για ελληνικά, 2 για αγγλικά.
- **Εισάγετε** τον κρυφό κωδικό της κάρτας σας.
- **Πατήστε** το πλήκτρο #.
- **Σχηματίστε** το νούμερο που επιθυμείτε.

1 ➤ Ανάμεσα στα παρακάτω σχέδια ποια αντιστοιχούν στις οδηγίες χρήσεως; Πες τα ρήματα που αντιστοιχούν στα σχέδια.



...



...



...



...



...

2 ➤ Απάντησε στις ερωτήσεις.

- | | |
|--|-----|
| α. Μπορούμε να ακούσουμε μουσική με αυτή την κάρτα. | ... |
| β. Μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε σε κινητό. | ... |
| γ. Μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε για να συνδεθούμε στο Ίντερνετ. | ... |
| δ. Η κάρτα κοστίζει 19 Ευρώ. | ... |
| ε. Μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε έως το 2007. | ... |
| στ. Πρέπει να αλλάξουμε την κάρτα μετά από 3 μήνες χρήσης. ... | ... |
| ζ. Μπορούμε να τηλεφωνήσουμε το Νο εξηपुरέτησης πελατών 24 ώρες το 24ωρο. | ... |

ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ - ΔΕΝ ΞΕΡΩ

2 Διάβασε το κείμενο.

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)

Από

Προς

Cc

Θέμα

Με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μπορούμε να επικοινωνήσουμε γρήγορα με κάποιον που έχει μια ηλεκτρονική διεύθυνση. Αρκεί να έχει πρόσβαση στο Internet και να έχει το απαραίτητο πρόγραμμα όπως το Outlook Express και Netscape Messenger. Υπάρχουν επίσης sites όπως το Hotmail και το Yahoo τα οποία σου επιτρέπουν να έχεις δωρεάν πρόσβαση στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η μετάδοση των δεδομένων γίνεται σε λίγα δευτερόλεπτα ανεξάρτητα από τη χώρα ή την πόλη όπου βρίσκεσαι.

Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο επιτρέπει επίσης τη μεταφορά αρχείων στο μήνυμα. Όταν θέλουμε να στείλουμε μια εικόνα, ένα βίντεο, ένα αρχείο ήχου ή ένα πρόγραμμα μεγάλο και να μειώσουμε τον χρόνο αποστολής, χρησιμοποιούμε συχνά εργαλεία συμπίεσης δεδομένων όπως το Winzip.

1 ► Πες τη σωστή απάντηση.

1. Ποια λέξη μας δείχνει τον αποστολέα;
α. από
β. προς
γ. στέλνω το μήνυμα
2. Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι μηνύματα που στέλνονται...
α. με δισκέτα
β. μέσω Ίντερνετ
γ. μέσω τηλεφώνου
3. Με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μπορούμε να επικοινωνήσουμε...
α. μόνο με τους κατοίκους της χώρας μας
β. μόνο με αυτούς που έχουν το ίδιο πρόγραμμα e-mail με εμάς
γ. με όλους αυτούς που έχουν ηλεκτρονική διεύθυνση
4. Το όνομα του παραλήπτη...
α. είναι γραμμένο
β. δεν είναι γραμμένο
γ. είναι γραμμένη η διεύθυνσή του
5. Το κουτάκι «θέμα» περιέχει...
α. μια περίληψη του μηνύματος
β. ευγενικό χαιρετισμό
γ. μια δουλειά που πρέπει να κάνει ο παραλήπτης
6. Τα μηνύματα που στέλνονται με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, φτάνουν:
α. πολύ γρήγορα
β. σε μερικές ώρες
γ. δεν ξέρουμε
7. Με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μπορούμε να στείλουμε:
α. εικόνες
β. εικόνες και κείμενα
γ. όλα τα έγγραφα ακόμη και video
8. Η συμπίεση των αρχείων χρησιμεύει για να κάνει τα αρχεία πιο μικρά για:
α. να είναι πιο όμορφα
β. για να τα στέλνουμε πιο γρήγορα
γ. για να μην καταλαβαίνουν ποιος τα έστειλε

Παραγωγή Γραπτού Λόγου



Το γράμμα ή η επιστολή είναι ένας τρόπος για να επικοινωνήσουμε με τους άλλους, όταν βρίσκονται μακριά μας. Με τα σύγχρονα όμως μέσα επικοινωνίας (τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεόραση, ραδιόφωνο) μπορούμε να επικοινωνήσουμε πολύ πιο γρήγορα και εύκολα.

► Ο φίλος σου λείπει μια βδομάδα από το σχολείο γιατί είναι άρρωστος. Γράψε του ένα e-mail για να του πεις:

- πόσο πολύ λυπάσαι
- να τον παρηγορήσεις
- να του πεις τι πρέπει να κάνει για να γίνει καλά
- τι μαθήματα πρέπει να ετοιμάσει



βλέπω-μαθαίνω



Κανόνας

- **Σήμερα** θέλω **να παίξω** μπάλα με τους φίλους μου. **μια φορά**
- **Κάθε** σαββατοκύριακο θέλω **να παίζω** μπάλα με τους φίλους μου. **συνέχεια**

Υποτακτική



πρόσεξε **μια φορά**

Παίζω ▶

να + παιξ +

-ω
-εις
-ει
-ουμε
-ετε
-ουν

συνέχεια

να + παίζ +

-ω
-εις
-ει
-ουμε
-ετε
-ουν

Αγαπάω ▶

να + αγαπήσ +

-ω
-εις
-ει
-ουμε
-ετε
-ουν

να + αγαπ +

-ώ (-άω)
-άς
-ά (-άει)
-άμε (-ούμε)
-άτε
-άνε (-ούν)

Ακούω ▶

να + ακούσ +

-ω
-εις
-ει
-ουμε
-ετε
-ουν

να + ακού +

-ω
-ς
-ει
-ούμε
-ούτε
-ούνε



Ανώμαλα ρήματα

τρώω

βλέπω

λέω

παίρνω



μια φορά

να φάω

να δω

να πω

να πάρω



συνέχεια

να τρώω

να βλέπω

να λέω

να παίρνω



Ρήματα και εκφράσεις που συνοδεύονται από συνεχή υποτακτική

Παράδειγμα: **μου αρέσει να κολυμπάω**

μου αρέσει

χαίρομαι

ευχαριστιέμαι

στεναχωριέμαι

με εκνευρίζει

αρχίζω

ξεκινώ

συνεχίζω

σταματώ

ακούω

βλέπω

νιώθω

αισθάνομαι

συνηθίζω

μαθαίνω

ενότητα 1

1. Αυτός είναι ο ξάδελφός μου. Τον λένε Αλέξη. Είναι φοιτητής και σπουδάζει γραφίστας στο Λονδίνο. Έχει μακριά μαλλιά και είναι κοντός και πολύ αδύνατος. Του αρέσουν τα κόμικς.
2. Αυτή είναι η αδελφή μου. Τη λένε Ηλέκτρα και πηγαίνει στην Τρίτη Γυμνασίου. Έχει σγουρά μαλλιά και μεγάλα πράσινα μάτια. Παίζει πιάνο και της αρέσει το ποδόσφαιρο.
3. Αυτή είναι η μαμά μου. Είναι μελαχρινή, έχει καστανά μάτια και φοράει γυαλιά. Είναι κτηνίατρος και έχει ιατρείο για μικρά ζώα.
4. Εμένα με λένε Πέτερ αλλά οι φίλοι μου με φωνάζουν Πέτρο. Πηγαίνω στην έκτη δημοτικού. Είμαι μελαχρινός αλλά έχω πράσινα μάτια, όπως ο μπαμπάς μου. Έχω έναν υπολογιστή και μου αρέσει να σερφάρω στο Ιντερνέτ.
5. Αυτός είναι ο μπαμπάς μου. Είναι Ολλανδός. Είναι ξανθός και αρκετά ψηλός. Είναι σεφ και δουλεύει σε ένα εστιατόριο στη Θεσσαλονίκη.
6. Αυτοί είναι ο παππούς μου και η γιαγιά μου. Μένουν στην Ολλανδία. Η γιαγιά μου έχει άσπρα μαλλιά και της αρέσει να κάνει ποδήλατο. Ο παππούς μου είναι λίγο χοντρός και καλλιεργεί λαχανικά και φρούτα στον κήπο του.



ενότητα 2

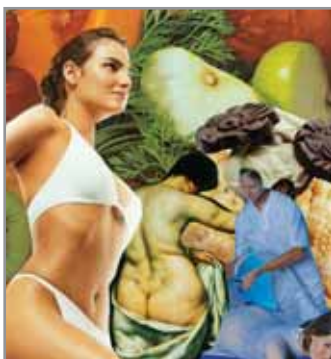
1. Τα νησιά αυτά είναι στη νοτιοανατολική Ελλάδα. Είναι πολύ κοντά στην Τουρκία. Λένε ότι είναι δώδεκα αλλά είναι και περισσότερα. Το πιο μεγάλο και το πιο γνωστό νησί είναι η Ρόδος. Ποια νησιά είναι;
2. Είναι στη βόρεια Ελλάδα. Ανατολικά συνορεύει με την Θράκη και βόρεια με την Π.Γ.Δ.Μ. και την Βουλγαρία. Η πιο μεγάλη της πόλη είναι η Θεσσαλονίκη, η οποία έχει ένα μεγάλο λιμάνι στον Θερμαϊκό κόλπο. Εκεί βρίσκεται και το πιο ψηλό βουνό της χώρας: ο Όλυμπος. Ποιο διαμέρισμα της Ελλάδας είναι;
3. Βρίσκεται κάτω από την Μακεδονία και πάνω από τη Στερεά Ελλάδα. Ένας νομός του έχει ένα πολύ όμορφο λιμάνι. Σε αυτό το διαμέρισμα ανήκουν και τρία νησιά, που λέγονται Σποράδες. Ποιο διαμέρισμα είναι;
4. Είναι ένα μεγάλο νησί της Ελλάδας. Βρίσκεται στη νότια Ελλάδα και είναι πάνω από την Αφρική. Έχει τέσσερις νομούς και η πρωτεύουσά του είναι το Ηράκλειο. Ποιο νησί είναι;
5. Η θάλασσα αυτή βρέχει τη Δυτική Ελλάδα. Στη θάλασσα αυτή βρίσκονται επτά νησιά και γι' αυτό τα λέμε Επτάνησα. Τα πιο τουριστικά είναι η Κέρκυρα. Άλλα όμορφα νησιά με πολύ πράσινο και γαλάζιες και καθαρές παραλίες είναι η Ιθάκη, η Κεφαλονιά και η Ζάκυνθος. Ποιο πέλαγος είναι αυτό;
6. Τα νησιά αυτά βρίσκονται στο κέντρο του Αιγαίου πελάγους. Είναι πολλά μικρά νησιά μαζί. Τα πιο γνωστά είναι η Μύκονος που είναι πολύ κοσμική και η Σαντορίνη, που έχει ένα ενεργό ηφαιστειο και μαύρες παραλίες. Η πρωτεύουσα όλων των νησιών αυτών είναι η Σύρος. Πώς ονομάζονται αυτά τα νησιά;

ενότητα 3

1. Ένας από αυτούς τους ρόλους του Σέξπιρ που ντύνονται άνδρες ή γυναίκες και ξεγελάνε τους άλλους.
2. Βατραχάνθρωπος, αρχαιολόγος, ηθοποιός και αθλήτρια. Νομίζω ότι ηθοποιός ήθελα να γίνω πάντα, αλλά μου περνούσαν και άλλες ιδέες.
3. Ήμουν κακή. Μου άρεσε η φάση στο σχολείο, οι παρέες, αλλά κάναμε συχνά κοπάνες. Δεν μπορούσα να στρωθώ να διαβάσω.
4. Τον Κιούμπρικ, τον σκηνοθέτη, γιατί έχω χιλιάδες ερωτήσεις να του κάνω για τις ταινίες του. Θα καλούσα τους Led Zeppelin για να παίξουν μουσική ζωντανά και τον Φρόντ για να μιλήσουμε.
5. Θέλω να ξαναζήσω πάρα πολλές μέρες από τη ζωή μου. Θα ήταν όμως από την παιδική ή την εφηβική μου ηλικία.

ενότητα 4

1. Δεν χωράτε στο παλιό σας τζιν; Κανένα πρόβλημα! Ελάτε σ'εμάς και θα τα χάσετε! Και κιλά και πόντους! Όχι όμως τα λεφτά σας!
2. Κάνει τα χρώματα πιο ζωηρά. Δοκιμάστε το και δείτε ασύγκριτη διαφορά.
3. Μην το πιείτε. Λουστείτε.
4. – Ναταλία εσύ είσαι; Δεν σε γνώρισα. Φαίνεσαι 10 χρόνια νεότερη!
– Αφού χρησιμοποιώ την κρέμα «Σβήστα όλα» που σβήνει τα σημάδια του χρόνου σε 30 μέρες.



ενότητα 5

1. – Κερδίσατε τον πρώτο σας αγώνα σκι, εδώ στην 4η πίστα στο παγκόσμιο πρωτάθλημα νέων. Πώς αισθάνεστε;
 - Είμαι πολύ ικανοποιημένη από την επίδοσή μου, τα πήγα αρκετά καλά... καλύτερα κι απ'ό,τι περίμενα.
2. – Ααα κοίτα εκεί ψηλά σ' αυτόν τον βράχο! Ένας άνθρωπος κρεμασμένος από ένα σκοινί!
 - Καλά είναι θεότρελος!
3. – Α τι ωραία που είναι να ξεκουράζεσαι λίγο μετά από έναν τόσο σκληρό αγώνα.
 - Έχεις δίκιο αλλά αύριο έχουμε κι άλλο ματς και παίζουμε με μια πολύ δυνατή ομάδα. Προβλέπεται το παιχνίδι να εξελιχθεί σε ντέρμπι.
4. – Ο αγώνας αρχίζει σε λίγα λεπτά...οι παίχτες κάνουν ζέσταμα πριν πάρουν τη θέση τους στο γήπεδο... λίγα λεπτά πριν τη σέντρα κι ο κόσμος στις κερκίδες ζητοκραυγάζει.
5. – Γιώργο γιατί δεν έβαλες ακόμα το μαγιό και το σκουφάκι σου; Γρήγορα, βιάσου, οι άλλοι είναι ήδη στο νερό! Ο αγώνας αρχίζει!
6. – Ο Παπαδόπουλος τρέχει στον διάδρομο 3... Ο αγώνας αρχίζει.Ο Παπαδόπουλος ξεκινάει καλά.....πηδάει το πρώτο εμπόδιο...τον ακολουθεί ο Φίρσεν...να και είναι ο πρώτος που κόβει το νήμα του τερματισμού...είναι πρώτος κυρίες και κύριοι!

ενότητα 6

1. – Γιώργο....Θα έρθεις μαζί μου στο σουπερ-μάρκετ να με βοηθήσεις με τα ψώνια;
 - Ναι μαμά, έρχομαι...
2. – Γεια σου Μιχάλη. Εγώ και η Όλγα θα πάμε για πίτσα απόψε. Έρχεσαι μαζί μας;
 - Γιατί όχι; Και μετά; Θα περάσουμε από τον Κώστα;
3. – Τι θα κάνεις σήμερα;
 - Δεν ξέρω. Έχει μια κωμωδία στον κινηματογράφο. Πάμε να τη δούμε;
 - Πάμε....
4. – Κάθε Κυριακή πηγαίνουμε με τους γονείς μου βόλτα στην εξοχή και κάνουμε πικ-νικ.
 - Την επόμενη φορά θα με πάρετε μαζί σας;
5. – Χρόνια πολλά, πολύχρονη και ό,τι επιθυμείς!!!
 - Ευχαριστώ πολύ...
6. – Τι κάνεις το Σάββατο;
 - Δεν έχω κανονίσει κάτι...
 - Ξέρω ένα καλό ιταλικό εστιατόριο. Θέλεις να πάμε;
 - Ναι. Τι ώρα να σε περιμένω;
 - Εννιά είναι καλά;



ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Συμβουλές

Οι διακοπές το καλοκαίρι είναι πολύ ωραίες, αλλά αν δεν είμαστε προσεκτικοί υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι και αντί για μια ευχάριστη εμπειρία μπορεί να είναι αποβούν μοιραίες. Ακούστε λοιπόν προσεκτικά τις συμβουλές που έχω να σας δώσω.

- Μην κολυμπάτε ποτέ μόνοι σας.
- Αν δεν ξέρετε καλό κολύμπι, φοράτε σωσίβιο.
- Μην πέφτετε στο νερό αν νιώθετε κουρασμένοι.
- Μην κολυμπάτε σε μέρη που υπάρχουν ρεύματα.
- Αν βρεθείτε σε ρεύμα, κολυμπήστε λοξά μέχρι να βγείτε από αυτό. Μην κολυμπάτε ενάντια στο ρεύμα γιατί θα εξαντληθείτε γρήγορα.
- Αποφεύγετε τις βουτιές αν δεν γνωρίζετε τα νερά.
- Μην φοράτε ωτοασπίδες όταν κάνετε βουτιές γιατί μπορούν να τραυματίσουν το αφτί, καθώς αυξάνει η πίεση με το βάθος.
- Μην κολυμπάτε όταν υπάρχει κακοκαιρία (δυνατοί άνεμοι, ομίχλη).
- Μην μασάτε τσίχλα (ή οτιδήποτε άλλο) όταν κολυμπάτε.
- Μην μπαίνετε στο νερό αν έχετε φάει. Ανάλογα με το μέγεθος του γεύματος αφήστε να περάσει ένα διάστημα από μισή έως και μία ώρα.
- Ποτέ να μην πέφτετε στο νερό αν έχετε καταναλώσει αλκοολούχα ποτά. Το αλκοόλ μειώνει την αντίληψη, κάνει πιο αργές τις αντιδράσεις, μειώνει την ικανότητα κολύμβησης και διευκολύνει την απώλεια θερμότητας του σώματος μέσα στο νερό.
- Καλό είναι να μάθετε την τεχνική της τεχνητής αναπνοής και τι πρέπει να κάνετε σε περίπτωση ηλίας και θερμοπληξίας.



ενότητα 8

Σερβιτόρος: Γεια σας. Τι θα πάρετε;

Άννα: Ε... Θα ήθελα μια μερίδα κοτόπουλο ψητό. Με τι μπορώ να τη συνοδέψω;

Σερβιτόρος: Έχει ρύζι, μακαρόνια, πατάτες τηγανιτές και πατάτες φούρνου. Τι προτιμάτε;

Άννα : Κοτόπουλο με πατάτες τηγανιτές.. ή μάλλον όχι. Με ρύζι. Α... και μια χωριάτικη σαλάτα σε παρακαλώ.

Σερβιτόρος: Μάλιστα. Εσείς κύριε;

Παύλος: Από ψητά της ώρας τι έχετε;

Σερβιτόρος: Σουβλάκι, σουτζουκάκι, κοτόπουλο, μπιφτέκι, λουκάνικο.

Παύλος : Θα πάρω ένα μπιφτέκι. Το θέλω όμως καλοψημένο. Α... και μια μερίδα πατάτες σε παρακαλώ! Εσύ Μάρθα τι θα φας;

Μάρθα: Λέω να φάω ψάρι. Ένα γαύρο τηγανιτό για μένα.

Σερβιτόρος: Μάλιστα. Θα πιείτε κάτι;

Μάρθα: Ναι, ένα νεράκι, σε παρακαλώ.

Σερβιτόρος: Εσείς κύριε;

Παύλος : Ένα ποτηράκι κόκκινο κρασί. Γλυκό. Εσύ Άννα; Θα μου κάνεις παρέα;

Άννα : Εγώ λέω να μην πιω σήμερα. Ή μάλλον όχι. Θα σου κάνω παρέα με ένα ποτήρι παγωμένη μπύρα.

Σερβιτόρος: Ευχαριστώ ...



ενότητα 9

1. – Δεν πιάνει εδώ. Έχεις σήμα εσύ;
 - Όχι δεν μπορώ να πάρω τηλέφωνο... Είναι μάλλον επειδή είμαστε στο βουνό. Δεν έχω ούτε μπαταρία, σε λίγο θα κλείσει.
 - Δεν πειράζει, θα χρησιμοποιήσουμε το δικό μου.
2. – Μ'εκνευρίζεις ν' ακούς συνέχεια μουσική στο μαγνητόφωνό σου! Βαρέθηκα να σε βλέπω με αυτά τα ακουστικά στα αυτιά.
 - Ασε με βρε μαμά, αφού βαριέμαι σ' αυτό το λεωφορείο.
3. – Μα, γιατί τον αποσυναρμολογίσατε όλο τον υπολογιστή;
 - Γιατί η βλάβη είναι εσωτερική. Έχει πολύ σκόνη, πρέπει να τον καθαρίσω πριν τον ξανασυναρμολογήσω.
4. – Έτοιμοι για την απογείωση;
 - Πρέπει πρώτα να ελέγξω τη λειτουργία των μηχανημάτων και το σύστημα αυτόματου πιλότου.
5. – Για δες! Στην οθόνη εμφανίζεται ένα σήμα που δεν έχω ξαναδεί.
 - Μην ανησυχείς, κούνησε λίγο το ποντίκι ή πάτα ένα πλήκτρο στο πληκτρολόγιο και θα φτιάξει.
 - Ευτυχώς, γιατί αντέγραφα ένα CD και νόμιζα ότι τον χάλασα.
6. – Κλείσε την τηλεόραση. Είναι ώρα για ύπνο.
 - Μα δεν νυστάζω ακόμη!
 - Βλέπεις εδώ και δύο ώρες! Φτάνει! Φέρε το τηλεχειρίστηριο τώρα.
 - Οχι!..



ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΜΑ ΣΧΕΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	ΛΕΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
<p>Εγώ και οι άλλοι</p> <p>Η αγαπημένη μου χώρα-η αγαπημένη μου πόλη</p> <p>Καλλιτέχνες και επαγγέλματα</p> <p>Διαφημίσεις</p> <p>Αθλητισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οικογένεια • Περιγραφή προσώπου • Βιογραφικό σημείωμα • Πόλη και αστικό περιβάλλον (κτίρια, προβλήματα, εντυπώσεις) • Προσανατολισμός στον χώρο • Γεωγραφία της Ελλάδας (και της Ευρώπης) • Επαγγέλματα και επαγγελματίες σχετικά με την τέχνη, το θέαμα και τα γράμματα • Διαφημίσεις • Τύπος • Καταναλωτισμός • Αθλήματα και λεξιλόγιο σχετικό με τον αθλητισμό 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζητά και δίνει πληροφορίες για την εξωτερική εμφάνιση προσώπου • Ζητά και δίνει πληροφορίες για τη ζωή και το έργο κάποιου • Ζητά και δίνει πληροφορίες για τον χρόνο. • Ζητάει και δίνει πληροφορίες για τον προσανατολισμό στον χώρο • Ζητάει και δίνει πληροφορίες για τη γεωγραφική θέση μιας χώρας • Εκφράζει αρέσκεια ή απarέσκεια για μια πόλη / χώρα και την αιτιολογεί. • Διατυπώνει κρίση για τα προβλήματα/ ζητήματα της αστικής ζωής. • Ζητάει και δίνει πληροφορίες για το έργο και τις δραστηριότητες επαγγελματιών που σχετίζονται με το θέαμα, την τέχνη, τα γράμματα. • Αφηγείται ιστορίες μυθοπλασίας από σινεμά, λογοτεχνία κ.λπ. • Να δίνει εντολές • Να κάνει παρακλήσεις • Να διαβάζει μια εικόνα σαν συμπλήρωμα ενός κειμένου • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες σχετικά με μια διαφήμιση • Να συμπληρώνει μια αίτηση • Να κάνει μια πρόσκληση • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες σχετικά με τον αθλητισμό 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο αόριστος ενεργητικής και παθητικής φωνής της α' και β' συζυγίας των ρημάτων. • Εκφράσεις για τον χρόνο (αιτιατική: «τον Ιανουάριο», με πρόθεση: «στις 12 Αυγούστου», κ.λπ.) • Η ερωτηματική αντωνυμία (ποιος-α-ο) • Η χρήση των πρώσεων • Ο σχηματισμός και η χρήση της γενικής πτώσης των ουσιαστικών (π.χ. στις οδούς, πλατείες κ.λπ.) • Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε -η/-εις και -ος/ -οι • Κλίση ουδετέρων ουσιαστικών σε -ος/-η • Ο παρατατικός των ενεργητικής φωνής των ρημάτων της α' και β' συζυγίας και της παθητικής φωνής των ρημάτων σε -ομαι και -μαι • Ο παρατατικός βασικών ανώμαλων ρημάτων. • Η χρήση του παρατατικού και σχέση του με τον αόριστο • Υποκοριστικά ουσιαστικών και επιθέτων • Προστακτική συνεχής και απλή α' και β' συζυγίας και ανωμάτων ρημάτων στην ενεργητική φωνή • Η γενική πτώση (σκοπού, ιδιότητας) • Προσωπικές αντωνυμίες: • Οι αδύνατοι τύποι της προσωπικής αντωνυμίας ως άμεσο και έμμεσο αντικείμενο ρημάτων

ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΜΑ ΣΧΕΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ	ΛΕΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
Νέοι και σχέσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Φίλοι -φιλία • Αγάπη-έρωτας • Σχέσεις των νέων με τους γονείς και τους φίλους • Συναισθήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζητάει και δίνει πληροφορίες για πρόσωπα. • Προσκαλεί και δέχεται πρόσκληση. • Εκφράζει συναισθήματα (συμπάθεια, αντιπάθεια, αγάπη, χαρά, λύπη κτλ.) • Περιγράφει έναν φίλο/ μια φίλη. 	<ul style="list-style-type: none"> • -Κλίση επιθέτων σε -ος-η-ο, -ος-α-ο, -ίος-ιά-ό. • -Κλίση επιθέτων σε ύς-ιά-ύ, -ής-ιά-ί. • -Κλίση επιθέτων σε -ης-α-ικο • Ανώμαλα επίθετα (σε -ής-ής-ές) • Ενεστώτας παθητικής φωνής των ρημάτων της α' και β' συζυγίας.
Ταξίδια	<ul style="list-style-type: none"> • Διακοπές • Καιρός • Μέσα μεταφοράς • Είδη διακοπών • Δραστηριότητες, εκδρομές, αξιοθέατα, διασκέδαση 	<ul style="list-style-type: none"> • Εκφράζει επιθυμία • ζητάει και δίνει πληροφορίες για το μέλλον (κάνει σχέδια για το μέλλον). • Περιγράφει ένα ταξίδι, μια τουριστική περιοχή κτλ. • Διατυπώνει κρίση σχετικά με τις διακοπές και τα ταξίδια. • Διατυπώνει υποθέσεις για το μέλλον. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο σχηματισμός και η χρήση του απλού και του εξακολουθητικού μέλλοντα. • Ανώμαλα ρήματα στο μέλλοντα. • Ο υποθετικός λόγος. Σχηματισμός και χρήση.
Διατροφή	<ul style="list-style-type: none"> • Τρόφιμα • Οικιακά σκεύη (τρόποι μαγειρέματος) • Συνταγές • Δίαιτα-υγιεινή διατροφή 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζητάει κάτι, κάνει παραγγελία. • Δίνει εντολές, οδηγίες και συμβουλές. • Εκφράζει επιθυμία, προτίμηση • Εκφράζει απαγόρευση. • Περιγράφει μια συνταγή • Διατυπώνει κρίση για τις καλές/κακές διατροφικές συνήθειες. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο σχηματισμός της προστακτικής των ρημάτων α' και β' συζυγίας ενεργητικής φωνής • Ανώμαλα ρήματα στην προστακτική. • Απρόσωπα ρήματα- απρόσωπες εκφράσεις που συντάσσονται με υποτακτική ή με ουσιαστικό.
Τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none"> • Υπολογιστές • Νέες τεχνολογίες • Διαδίκτυο • Κινητό τηλέφωνο • Τηλεόραση 	<ul style="list-style-type: none"> • Να δημιουργεί ένα ηλεκτρονικό γράμμα (e-mail) • Να κατανοεί οδηγίες • Να γράφει ημερολόγιο • Να ζητά και να δίνει πληροφορίες σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές καθημερινής χρήσης (π.χ. τηλέφωνο) 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποτακτική συνεχής και απλή. • Οι δύο τρόποι ενέργειας στις προτάσεις με το «να» • Ρήματα που συντάσσονται με συνεχή υποτακτική

